

Universitetet i Bergen

ÅRSMELDING 2023

INNHold

1. STYRETS BERETNING	4
2. INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL	8
3. AKTIVITETER OG RESULTAT FOR ÅRET	12
3.1 Rapportering på sektormål	13
3.2 Utviklingsavtalen	15
3.3 Midler tildelt over andre kapitler	39
3.4 Samfunns- og effektmål for byggeprosjekter	39
4. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	40
4.1 Sikkerhet og beredskap	41
4.2 Informasjonssikkerhet og personvern	43
4.3 Lærlinger og studenter	44
4.4 Redusere konsulentbruken	45
4.5 Muligheten for desentralt arbeid	46
4.6 Lønns- og arbeidsvilkår	46
4.7 Likestilling og mangfold	48
4.8 Avsetninger	49
4.9 Oppfølging av FNs bærekraftsmål	51
4.10 Klima og miljø	52
4.11 Oppfølging av Strategi for digital omstilling	52
5. VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	54
5.1 Planer for virksomheten og framtidsutsikter	55
5.2 Planer for tildelt bevilgning	56
5.3 Campusutviklingsplan og større byggeprosjekter	57
VEDLEGG: ÅRSREGNSKAP 2023	62

1. STYRETS BERETNING

List of Signatures Page 1/1

 Styrets beretning 2023.pdf

Name	Method	Signed at
Telle, Ingrid Ovidia Moe	BANKID	2024-03-13 16:27 GMT+01
Melve, Jørgen	BANKID	2024-03-14 21:40 GMT+01
SHIRIN AHLBÄCK ÖBERG	BANKID	2024-03-13 15:51 GMT+01
Botnevik, Victor Rovira	BANKID	2024-03-13 15:35 GMT+01
Warncke, Marit	BANKID	2024-03-15 10:43 GMT+01
Lutro, Ida Steinsland	BANKID_MOBILE	2024-03-13 15:35 GMT+01
Vagstad, Steinar	BANKID	2024-03-15 09:27 GMT+01
Inga Berre	BANKID_MOBILE	2024-03-13 15:32 GMT+01
Tungodden, Tore	BANKID	2024-03-14 17:20 GMT+01
Nilssen, Herlof	BANKID	2024-03-13 19:33 GMT+01
Iversen, Morten Erik	BANKID	2024-03-13 19:25 GMT+01
Hagen, Margareth	BANKID	2024-03-13 16:46 GMT+01

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.
External reference: 6E2ABFB6D6BC4C2C8768C4786DD232D

Viktige aktiviteter og resultater i 2023

Universitetet i Bergen (UiB) er et internasjonalt forskingsuniversitet med lange vitenskapelige tradisjoner og med nasjonalt ansvar for å forvalte og utvikle en stor bredde av fagdisipliner. UiB er en klassisk kunnskaps- og kulturbærende institusjon basert på europeiske universitetsideal og med akademisk frihet og institusjonell autonomi som bærende prinsipper.

Langsiktig og grunnleggende forskning av høy internasjonal kvalitet og forskningsbasert utdanning er fundamentet for all virksomhet ved UiB. Den store faglige bredden gir unike muligheter til mobilisering, fordyping og samarbeid på tvers av faggrenser i møte med fremtidens kjente og ukjente utfordringer.

Gjennomslag i EUs programmer for banebrytende forskning, ERC har høy prioritet. I 2023 har UiB oppnådd finansiering på fem nye prosjekter. Forskningsrådets ordning med Sentre for framragende forskning (SFF) sikrer langsiktig finansiering for avansert grunnforskning. I 2023 er de to sentrene som ble tildelt i 2022 startet opp. Dette gjelder Centre for Digital Narratives (CDN) ved Det humanistiske fakultet og Bergen Centre for Ethics and Priority Setting in Health (BCEPS) ved Det medisinske fakultet.

Et annet eksempel på kvalitet i bredden av universitetets virksomhet er de sensasjonelle funnene arkeologer ved Universitetsmuseet har gjort av en 4 000 år gammel grav på Seljesanden i Nordfjord. Funnet gir ny innsikt i steinalderssamfunnene i Europa.

Samarbeid og formidling av forskning og utdanning innen kunstig intelligens (KI) ved UiB er styrket. I 2023 har UiB oppnådd samfinansiering fra EU for 19 postdoktorstillinger gjennom MSCA COFUND-prosjektet LEAD AI, og Trond Mohn forskningsstiftelse (TMF) bevilget tre tverrfaglige prosjekter innen pålitelig KI. UiB AI organiserer seminarer og konferanser og har spilt aktivt inn til regjeringens og Forskningsrådets KI-satsinger.

En særlig gledelig nyhet i 2023 var tildeling av nobelprisen i litteratur til universitetets æresdoktor og tidligere student Jon Fosse.

Regjeringen har i 2023 besluttet å øke støtten til den desentraliserte studiemodellen Vestlandslegen gjennom å opprette 20 nye studieplasser til medisinstudiet ved UiB. Opptrappingen av studieplasser innebærer at UiB nå får en anledning til å sikre videre finansiering av Vestlandslegen.

UiB har et godt søkergrunnlag til sine studier og høsten 2023 var det registrert 18 926 studenter ved UiB. Dette er om lag samme antall som i 2022. Hver student har imidlertid avlagt flere studiepoeng enn tidligere, slik at samlet antall avlagte studiepoeng har gått noe opp. I 2023 er det også satt ny rekord i antall avlagte grader med 3 672 kandidater.

Vedvarende søkelys på kvalitetsutvikling i studieprogrammene har høy prioritet. Det er derfor gledelig at Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) tildelte sin utdanningskvalitetspris til UiB ved Institutt for geovitenskap. Studiebarometeret for 2023 viste også fremgang i tilfredshet for studentene ved UiB.

Basert på sitt systemtilsyn i 2022 vedtok NOKUT i 2023 at kvalitetsarbeidet ved UiB var tilfredsstillende, og at alle krav i lovverket var oppfylt.

En indikasjon på at UiB er i ferd med å styrke seg som en betydelig nasjonal aktør innen etter- og videreutdanning er økningen i antall erfaringsbaserte masterprogrammer.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
6E2ABFB6D6BC4C2C8768C4786DDD232D

I samarbeid med NHH Executive ble et nytt program i offentlig forvaltning startet opp på oppdrag fra Kommunal- og distriktsdepartementet. Programmet er sentralt i departementsakademiet og skal øke kompetansen i statlig forvaltning, både administrativt og faglig.

I 2023 flyttet universitetets fellesadministrasjon inn i nyrehabilitert bygg i Nygårdsgaten 5 gjennomført av UiB innenfor eget budsjett. Bygget er rehabilitert med stor vekt på bærekraft og energieffektivisering. I 2023 fikk UiB DFØs anskaffelsespris for arbeidet med å gjøre bærekraftige anskaffelser til bygget. Bygget er innrettet for å støtte opp om nye arbeidsmetoder og legger til rette for styrket samarbeid på tvers av fagområder når 450 ansatte fra ulike avdelinger samlokaliseres. I tillegg inneholder bygget en læringsarena for hele universitetet.

Styring og kontroll

Gjennom tertialvise rapporter får styret jevnlig oppdatering om gjennomføring av planer og budsjett. Gitt de økonomiske rammene er styret godt fornøyd med det økonomiske resultatet som er levert i 2023. Etter styrets oppfatning har UiB tilfredsstillende styring og kontroll, og forvalter sine ressurser forsvarlig og effektivt.

De samlede inntektene utgjorde i 2023 6 mrd. kroner. Av dette utgjorde inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) 1,3 mrd. kroner.

Regnskapet for 2023 ble gjort opp med et positivt driftsresultat på 63 mill. kroner.

Antall ansatte i 2023 utgjorde 4 225 årsverk. Av dette var 2 503 vitenskapelige årsverk. Sykefraværet var på 4,4 prosent, mot 4,6 prosent i 2022.

Nøkkeltall for UiB for perioden 2019 – 2023 er vist i tabell 1 nedenfor.

Tabell 1. Nøkkeltal UiB 2019 - 2023

	2019	2020	2021	2022	2023	Endring
Studenttall	17 867	18 600	19 641	18 948	18 926	-22
Avlagte studiepoeng (årsenheter)	12 594	13 631	14 344	13 793	13 933	141
Publiseringspoeng*	3 414	3 630	3 763	3 323		
Doktorgrader	229	242	245	220	215	-5
Inntekter (i mill. kroner)	5 213	5 039	5 413	5 657	6 047	390
- av dette bidrag/oppdrag (BOA)	1 080	1 066	1 059	1 302	1 349	47
Årsverk**	4 062	4 158	4 215	4 222	4 225	3
- Av dette teknisk administrative	1 569	1 609	1 653	1 650	1 722	72
- Av dette vitenskapelige	2 492	2 549	2 562	2 572	2 503	-69

*Data for publiseringspoeng foreligger først 1. april

** Tabell 1 viser vekst innenfor teknisk administrative stillinger og en tilsvarende nedgang innenfor vitenskapelige stillinger. Årsaken ligger i en sterk vekst i kategorien fagkonsulent (79 årsverk), som i hovedsak er studentmedarbeidere med undervisningsoppgaver. Stillingene har i stor grad erstattet vit. ass-stillingene, som ligger under kategorien vitenskapelige stillinger.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
6E2ABFB6D6BC4C2C8768C4786DDD232D

Styrets arbeid

Styret gjennomførte syv ordinære og ett ekstraordinært styremøte og har behandlet 100 saker i 2023.

I styremøtet i februar 2023 vedtok styret universitetets nye strategi, «[Kunnskap som former samfunnet](#)» for perioden 2023 – 2030. Strategien har som visjon at: «UiB skal være blant Europas fremste universitet, internasjonalt kjent for høy kvalitet i forskning og utdanning. Som samfunnsinstitusjon skal vi bidra til en bærekraftig og demokratisk utvikling og være et attraktivt og inkluderende studie- og arbeidssted». Med bakgrunn i universitetets nye strategi ble det også inngått ny utviklingsavtale mellom Kunnskapsdepartementet og UiB.

Styrking av universitetets informasjonssikkerhet har hatt en særskilt oppmerksomhet i 2023. Styret har vedtatt en betydelig satsing på informasjonssikkerhet de to neste årene.

I ekstraordinært møte i juni ansatte styret Tore Tungodden som ny universitetsdirektør.

Utfordringer og prioriteringer i årene framover

Universitetets strategi, «Kunnskap som former samfunnet» setter rammene for universitetets planer for perioden 2023 – 2030. Ambisjonene er strukturerte etter universitetets lovfestede «samfunnsoppgavene»; forskning, utdanning og formidling.

Oppfølging av den universitetets «Masterplan for areal» har høy prioritet. Særlig er nytt bygg for Griegakademiet og utvikling av «Nygårdshøyden sør» kritisk viktige prosjekter.

Det foregår flere store, nasjonale prosesser som har betydning for UiB og som vil påvirke arbeidet til styret i årene framover. De vedtatte endringene i finansieringssystemet, nytt opptakssystem, gjennomgangen av forskningssystemet og ny universitets- og høyskolelov, vil alle påvirke universitetets virke og arbeidsformer.

UiB må også arbeide med å håndtere konsekvensene av innføring av betalingsordning for internasjonale studenter og sikre fortsatt bred internasjonal rekruttering de kommende årene.

UiB har en balansert økonomisk situasjon og lave overføringer på grunnbevilgning. Rammekutt og manglende lønns- og priskompensasjon gjør likevel den økonomiske situasjonen krevende. Skal UiB realisere sin strategi er det særlig avgjørende å få finansiering til prioriterte byggeprosjekter.

Bergen, 07.03.2024

Margareth Hagen
rektor

Inga Berre

Ida Steinsland Lutro

Morten E. Iversen

Jørgen Melve

Victor Rovira Botnevik

Herlof Nilssen

Ingrid Ovidia Moe Telle

Steinar Vagstad

Shirin Ahlbäck Öberg

Marit Warncke

Tore Tungodden
universitetsdirektør

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
6E2ABFB6D6BC4C2C8768C4786DDD232D

2. INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL

Universitetet i Bergen (UiB) er et internasjonalt forskingsuniversitet med lange vitenskapelige tradisjoner og med nasjonalt ansvar for å forvalte og utvikle en stor bredde av fagdisipliner. UiB er en klassisk kunnskaps- og kulturbærende institusjon basert på europeiske universitetsideal og med akademisk frihet og institusjonell autonomi som bærende prinsipp.

Langsiktig og grunnleggende forskning av høy internasjonal kvalitet og forskingsbasert utdanning er fundamentet for all virksomhet ved UiB. Den store faglige bredden gir unike muligheter til mobilisering, fordyping og samarbeid på tvers av faggrenser i møte med fremtidens kjente og ukjente utfordringer.

UiB ble opprettet i 1946 som en sentral del av byggingen av kunnskapsnasjonen Norge. Fundamentet er formet av vitenskapelige tradisjoner fra etableringen av Bergens Museum i 1825 og Bergen som internasjonal møteplass helt fra middelalderen. Med sin stolte historie, preger UiB samtiden og former framtiden.

Siden starten i 1946 har UiB vært ledende i Norge, og etter hvert i verden, innen hav- og klimaforskning, og gjorde seg tidlig gjeldene innen medisin og humanistiske fag. Senere kom samfunnsvitenskapen til, og har nå en solid akademisk posisjon.

UiBs strategi

Universitetets nye strategi «[Kunnskap som former samfunnet](#)» ble vedtatt i 2023. Strategien har som visjon at «*UiB skal være blant Europas fremste universitet, internasjonalt kjent for høy kvalitet i forskning og utdanning. Som samfunnsinstitusjon skal vi bidra til en bærekraftig og demokratisk utvikling og være et attraktivt og inkluderende studie- og arbeidssted*».

Strategien er disponert med følgende fire «hovedtema» som har egne visjoner og strategiske ambisjoner:

1. Forsking på høyt internasjonalt nivå

Visjon: UiB skal flytte kunnskapsgrensene og bidra til en bærekraftig og demokratisk framtid gjennom sterk forskning i og på tvers av disiplinene over en stor faglig bredde.

2. Utdanning av høy kvalitet

Visjon: UiB skal utdanne kandidater som kan forme morgendagens samfunn, arbeids- og næringsliv med perspektiver fra ulike fagområder. Vi skal gi studenter et faglig fundament som varer hele livet og som bidrar til å skape kompetente og reflekterte samfunnsborgere.

3. Kunnskapsformidling, samfunnsdialog og innovasjon

Visjon: UiB skal være en åpen kunnskapskilde og en fremragende arena for forskningsbasert kunnskapsoverføring og samfunnsdialog

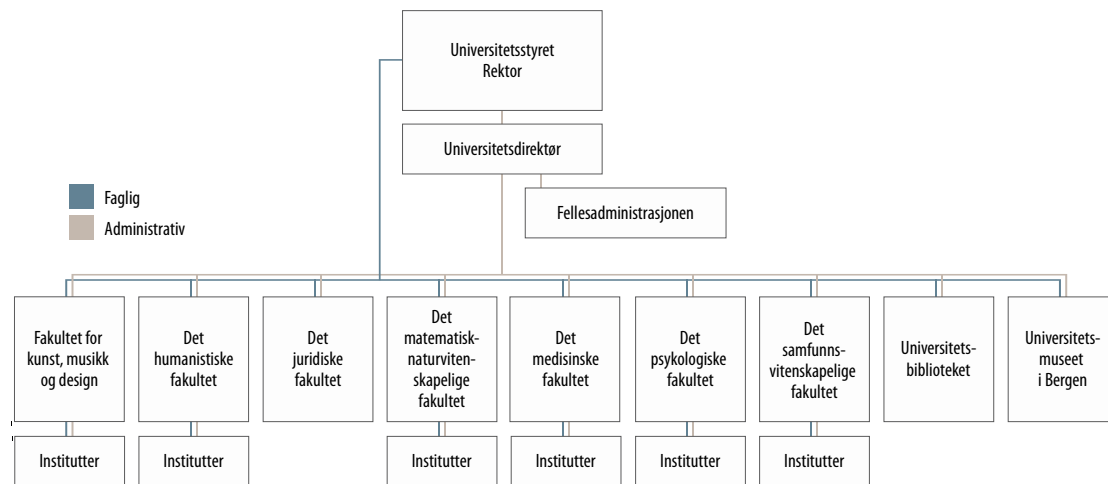
4. Universitetssamfunnet og organisasjonen

Visjon: UiB skal være et attraktivt arbeids- og studiested som rekrutterer og utvikler sterk kompetanse og fremmer en samarbeidskultur om felles høye ambisjoner.

Strategien har et langsiktig perspektiv over åtte år, fra 2023 til 2030 og legger premissene for innretningen på utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet (KD) for perioden 2023 – 2026.

Organisering

Styret er UiBs øverste organ og representerer institusjonen overfor offentlige myndigheter. Universitetets styreleder er valgt rektor Margareth Hagen. UiB er organisert i syv fakultet med tilhørende 40 institutt, Universitetsbiblioteket og Universitetsmuseet. Figur 1 viser universitetets organisasjonskart per 2023.

Figur 1. Organisasjonskart UiB¹

¹ I årsmeldingen vil følgende forkortelser bli brukt: **KMD**: Fakultet for kunst, musikk og design, **HF**: Det humanistiske fakultet, **JUS**: Det juridiske fakultet, **MN**: Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet, **MED**: Det medisinske fakultet, **PSYK**: Det psykologiske fakultet, **SV**: Det samfunnsvitenskapelige fakultet. **UM**: Universitetsmuseet i Bergen

Hovedtall

Tabell 2 viser utvalgte hovedtall for UiB. Inntektene i 2023 utgjorde 6 mrd. kroner. Av dette kom vel 1,3 mrd. kroner fra eksterne bidrags- og oppdragsinntekter (BOA). Antall ansatte utgjorde vel 4 200 årsverk og høsten 2023 var det til sammen registrert 18 926 studenter som til sammen avla 13 900 studiepoeng målt i årsheter. Ytterligere data og nøkkeltall for universitetets virksomhet er å finne i [Database for statistikk om høyere utdanning \(DBH\)](#).

Tabell 2. Hovedtall for UiB

	2019	2020	2021	2022	2023	Endring
Studetall	17 867	18 600	19 641	18 948	18 926	-22
Avlagte studiepoeng (årsheter)	12 594	13 631	14 344	13 899	13 933	141
Publiseringspoeng*	3 414	3 630	3 763	3 323		
Doktorgrader	229	242	245	220	215	-5
Inntekter (i mill. kroner)	5 213	5 039	5 423	5 722	6 047	390
- av dette bidrag/oppdrag (BOA)	1 080	1 066	1 059	1 302	1 349	47
Årsverk**	4 062	4 158	4 215	4 222	4 225	3
Teknisk administrative	1 569	1 609	1 653	1 650	1 722	72
Vitenskapelige	2 492	2 549	2 562	2 572	2 503	-69
- Av dette rekruttering	938	943	921	956	931	-25
- Av dette forskere	211	239	244	240	255	15
- Av dette andre vitenskapelige	1 343	1 367	1 397	1 375	1 317	-58

* Tall for publikasjonspoeng er ikke klar før 1.april.

** Tabell 2 viser vekst innenfor teknisk administrative stillinger og en tilsvarende nedgang innenfor vitenskapelige stillinger. Årsaken ligger i en sterk vekst i kategorien fagkonsulent (79 årsverk), som i hovedsak er studentmedarbeidere med undervisningsoppgaver. Stillingene har i stor grad erstattet vit. ass-stillingene, som ligger under kategorien vitenskapelige stillinger

3. AKTIVITETER OG RESULTAT FOR ÅRET

I [Prop. 1 S \(2023–2024\)](#) budsjettkapittel 260, har KD fastsatt følgende tre nasjonale sektormål for universitets- og høyskolesektoren for 2023:

1. Høy kvalitet i utdanning og forskning
2. Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon
3. God tilgang til utdanning og kompetanse i hele landet

Målene skal reflektere de aktuelle politiske hovedprioriteringene for universiteter og høyskoler, og samsvarer også med Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Individuelle mål for den enkelte institusjon er fastsatt i form av utviklingsavtaler. Avtaler for perioden 2023 – 2026 ble fastsatt i 2022.

Dette kapitlet viser hvordan UiB løser samfunnsoppdraget og hvordan universitetets aktiviteter og resultater i 2023 har bidratt til sektormålene. Gjennomgangen av årets resultater gis etter rapporteringskrav satt av KD i tildelingsbrev, og øvrige styringsdialoger. Først gis en overordnet rapport på departementets sektormål kapittel 3.1. Deretter gis status for utviklingsavtalen mellom UiB og departementet. Kapitlene 3.3- 3.6 inneholder en rapport over ulike rapporteringskrav gitt av departementet. Rapportering på regjeringens fellesføringer gis i kapittel 4.

3.1 Rapportering på sektormål

Høy kvalitet i utdanning og forskning

Langsiktig og grunnleggende forskning av høy internasjonal kvalitet og forskningsbasert utdanning er fundamentet for all virksomhet ved UiB. Den store faglige bredden gir unike muligheter til mobilisering, fordyping og samarbeid på tvers av faggrenser i møte med fremtidens kjente og ukjente utfordringer.

Høy kvalitet, faglig integritet og langsiktighet preger UiBs forskningsmiljøer, og en rekke av dem er internasjonalt ledende. Forskningsetikk og vitenskapens integritet er sentrale verdier for universitetets virke. Det faglige mangfoldet og de unike samlingene utgjør en viktig del av universitetets felles kulturarv og samfunnsoppdrag

Høy kvalitet i utdanning og forskning er således sentrale punkter både i universitetets strategi og i universitetets utviklingsavtale der to av tre mål omhandler dette temaet. Nærmere omtale av resultater 2023 innenfor dette sektormålet er omtalt i kapittel 3.2.

Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon

Det viktigste bidraget UiB kan gi i arbeidet for en bærekraftig samfunnsutvikling er å framskaffe ny kunnskap gjennom forskning og innovasjon, og den kunnskapsutrustningen studentene får gjennom sin utdanning. UiB har tatt et overordnet ansvar for å fremme debatten om hvordan UH- sektoren bidrar til bærekraftig utvikling, gjennom den

nasjonale bærekraftkonferansen (SDG konferansen i Bergen), og gjennom ledervervet i den nasjonale komite for samarbeid om 2030-agendaen. Videre har UiB utviklet sentrale aktiviteter knyttet primært til forskningsformidling for bærekraftig samfunnsutvikling.

Når UiB tar en ledende posisjon i det faglige arbeidet med bærekraft nasjonalt, forplikter det også med hensyn til hvordan vi utvikler UiB som en bærekraftig organisasjon. Her har klimaarbeidet, gjennom satsingen Klimanøytralt UiB, vært et prioritert område. UiBs arbeid for å redusere egne klimautslipp er sentralt i dette arbeidet.

Resultatene for 2023 innenfor dette sektormålet er nærmere omtalt i kapittel 3.2, 4.9 og 4.10.

God tilgang til utdanning og kompetanse i hele landet

UiB har sterke røtter på Vestlandet, men er samtidig et nasjonalt universitet som utvikler kunnskap og kompetanse som kommer hele landet til gode. Vurderinger av virkemidler for bedre utdannings- og kompetansetilbud må sees i sammenheng med rollen de klassiske norske breddeuniversitetene har i å gi et tilbud ikke bare i egen geografisk region, men for hele landet.

UiB forvalter og videreutvikler en bred vifte av fagdisipliner og gir samfunnet et solid fundament for nye ideer og løsninger, og en beredskap for å stå rustet til å møte kommende utfordringer. Dette utgjør ryggmargen i den frie grunnforskningen som skal gi Norge en kunnskapsberedskap for å løse de store samfunnsutfordringene og bidra til omstilling og vekst i norsk økonomi.

Mål om god tilgang til forskning og utdanning i hele landet bør ikke stå i motstrid til ønsket om å videreutvikle sterke kunnskapssentrum, med fysiske læresteder lokalisert på en konsentrert campus, laboratorium, museum, bibliotek og infrastruktur for forskning, utdanning, formidling og innovasjon. Norsk nærings- og samfunnsliv trenger godt samspill mellom distrikter og byer.

Økt kapasitet i medisinerutdanningen gjennom «Vestlandslegen» er et høyt prioritert tiltak. Modellen innebærer en regional studiemodell der de tre første årene gjennomføres i Bergen, deretter tre år i Stavanger, Haugesund eller Førde, slik at ressurser og kompetanse på hele Vestlandet kan bygges ut og tas i bruk. Lokale helseforetak og kommunehelsetjeneste på hver lokalitet får dermed et helhetlig utdanningsansvar for den kliniske delen av studieløpet. Formålet er å utvikle campuser for medisinerutdanningen fremfor nye studiesteder, i tråd med anbefaling fra Grimstadutvalget. Vestlandslegen vil samtidig dra nytte av den erfaringen og kompetansen som allerede eksisterer innenfor et integrert studieløp i medisin.

Et felles ansvar for studiemodell Vestlandslegen vil i tillegg kunne bedre samarbeidet mellom helseforetakene i regionene, og mellom helseforetak og kommunehelsetjenesten.

Resultatene for 2023 innenfor dette sektormålet er nærmere omtalt i kapittel 3.2.

3.2 Utviklingsavtalen

Utviklingsavtalene er fastsatt i samhandling med KD i tråd med rammeverket for utviklingsavtalene og beskriver universitetets strategiske prioriteringer for å bidra til at de nasjonale sektormålene og prioriteringene i langtidsplanen nås. Avtalen skal reforhandles i utgangspunktet hvert fjerde år, men departementet åpner for eventuell revisjon av avtalene etter to år ved særlige behov.

Mål 1. Videreutvikle UiB som et internasjonalt sterkt forskningsuniversitet basert på langsiktig og grunnleggende forskning

UiB vil videreutvikle sin profil som forskningsuniversitet. Med internasjonal forskning, og et ansvar for en stor faglig bredde, vil UiB flytte kunnskapsgrensene og bidra til en bærekraftig og demokratisk fremtid. UiBs forskning er internasjonal, den favner vidt, bidrar til grunnleggende kunnskap og til å løse de store kjente og ukjente utfordringene. UiBs forskningsmiljøer preges av høy internasjonal kvalitet, faglig integritet og langsiktighet. Norge og verden står overfor komplekse utfordringer som krever dristig tverr- og flerfaglig forskning. Forskningsetikk og vern om vitenskapens integritet er sentrale verdier for UiBs virke. UiB vil verne om uavhengig og nysgjerrighetsdrevet forskning.

Innenfor flere av styringsparameterne har det vært stor aktivitet, gode resultater og gode prosesser. Regnskapsførte BOA inntekter utgjør vel 1,3 mrd. kroner som er om lag 50 mill. kroner høyere enn toppåret 2022. Veksten er i hovedsak innenfor kategorien andre BOA inntekter. Det er også vekst innenfor EU- inntekter, mens regnskapsførte inntekter fra Forskningsrådet er på samme nivå som i 2022. En oversikt er gitt i tabell 3.

Tabell 3. BOA inntekter ved UiB 2019 - 2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Forskningsrådet	511	494	485	594	592
EU	130	146	148	171	185
Andre BOA	439	426	426	537	572
SUM	1 080	1 066	1 059	1 302	1 349

Gjennomslag i Forskningsrådsfinansierte prosjekter har vært en særlig utfordring i 2023. Dette skyldes delvis effekter av økonomisk innstramming i Forskningsrådet, men også at UiB har hatt lavere tilslag enn forventet i utlysningene fra Forskningsrådet. Dette vil kunne få følger for forskningsvirksomheten i flere fagmiljøer i årene som kommer.

1. Resultatene under utviklingsmål 1 måles gjennom følgende styringsparametere:
2. Utvikle flere internasjonalt ledende miljøer innenfor sine fagområder.
3. Øke gjennomslag i europeiske og nasjonale konkurransearenaer for eksterntfinansiering i virkemidlene for fremragende forskning.
4. Øke gjennomslag i tematiske og utfordringsdefinerte utlysninger.
5. Utvikle arbeidet med rekruttering og god karriereutvikling for vitenskapelig ansatte.
6. Økt vektlegging av forskningsetikk og redelighet i bredden av UiBs virksomhet.

Utvikle flere internasjonalt ledende miljøer innenfor sine fagområder

Å utvikle internasjonalt ledende fagmiljøer krever strategisk innsats i fagmiljø og ledelse, og synliggjøres særlig gjennom kapasitet i forskningsfinansiering generelt, utvikling av større forskningssentre, fellesprosjekt og satsingsområder, infrastruktur og internasjonalt engasjement.

Gjennomslag i EUs programmer for banebrytende forskning, ERC, har høy prioritet. I 2023 har UiB inngått kontrakter på fem nye prosjekter. Forskningsrådets ordning med Sentre for framragende forskning (SFF) sikrer langsiktig finansiering for avansert grunnforskning. I 2023 er de to sentrene som ble tildelt i 2022 startet opp. Dette gjelder [Centre for Digital Narratives](#) (CDN) og [Bergen Centre for Ethics and Priority Setting in Health](#) (BCEPS).

Fagmiljøene ved UiB jobber systematisk for å skape ledende miljøer. Det har blitt arrangert brede mobiliseringsarrangement for økt deltakelse både i EU-finansierte samarbeidsprosjekt, andre finansieringskilder, og for engasjement rundt regjeringens og UiBs satsing på kunstig intelligens. Tiltakene er rettet både mot forskere og forskningsrådgivere på fakultetene.

Høsten 2023 er det arbeidet med utvikling av nye seminarserier for forskningsledere og for unge forskere som ønsker å delta i EUs virkemidler for tidlig karriere (ERC starting grants). Disse har oppstart vinteren 2024.

Flere forskningsbidrag fikk stor oppmerksomhet i 2023. To prosjekter fikk for eksempel forsideomtale i Science i 2023. Et annet eksempel er arkeologer ved universitetsmuseet, som har gjort et sensasjonelt [funn](#) av en 4000 år gammel grav på Seljesanden i Nordfjord. Funnet gir ny innsikt i steinalderssamfunnene i Europa.

I 2023 har UiB ytterligere styrket satsingen på forskning og utdanning innen kunstig intelligens. UiB AI organiserer seminar og konferanser innen temaet, tilbyr kurspakker for alle ansatte og studenter gjennom [DIGI](#)-emnene og gir støtte til utvikling av prosjektideer. UiB har spilt aktivt inn i regjeringens og Forskningsrådets KI-satsinger, og oppnådde i 2023 samfinansiering fra EU for 19 postdoktorstillinger over fem år gjennom MSCA COFUND-prosjektet [LEAD AI](#).

[Trond Mohn forskningsstiftelse](#) bidrar til finansiering av prosjekter og sentre, og samarbeidet gir universitetet mulighet til å støtte særlig sterke unge forskertalenter gjennom stiftelsens Starting Grants-ordning. I 2023 fikk tre unge forskere stipend for å gjennomføre avansert forskning innen lingvistikk, biomedisin og statsvitenskap. I samarbeid med TMF har UiB i 2023 iverksatt programmet [Trustworthy AI](#) som del av UiBs AI-satsing, og etablert Senter for translasjonell forskning på epidemiologi ([TRACE](#)).

Etter UiBs oppfatning vil forslaget om å fjerne forskningsindikatorene i KDs finansieringsmodell med stor sannsynlighet oppfattes som en svakere vektlegging av forskning. Dette er et svært uheldig signal for universiteter som skal stå for nyskapende forskning av høy kvalitet. For å sikre et balansert insentivsystem mellom utdanning og

forskning vil UiB derfor vurdere egne resultatindikatorer for forskning når universitetets finansieringsmodell skal gjennomgå våren 2024.

Internasjonalisering

Internasjonalt samarbeid er sentralt i UiBs virksomhet, og en forutsetning for å utvikle ledende forsknings- og utdanningsmiljø. UiB huser en rekke sterke internasjonale fagmiljøer med solide koblinger og partnerskap rundt om i verden. Andelen internasjonale sampublikasjoner utgjør om lag 61 prosent av universitetets samlede publikasjoner. Rundt 40 prosent av de vitenskapelig ansatte og ferdige doktorgradskandidater kommer fra et annet land.

UiB har holdt et høyt nivå på det internasjonale samarbeidet til tross for utfordringer under og i etterkant av pandemien. Det blir viktig å opprettholde et høyt nivå i en mer krevende geopolitisk situasjon preget av en rekke globale utfordringer som forutsetter mer internasjonalt kunnskapssamarbeid om klimaendringer, epidemier, migrasjon, fattigdom, krig og matsikkerhet.

EU vil bli viktigere fremover og europeiske universitetsallianser blir derfor viktige, både i europeisk kunnskapspolitikk og for å bygge et felles europeisk kulturområde. I januar i år gikk UiB inn som partner i den europeiske universitetsalliansen [CHARM-EU](#). Dette vil kunne bidra til viktig faglig og kunnskapspolitisk samarbeid samt kunne styrke våre forskningssøknader innenfor EUs programmer. I tillegg gir alliansen muligheter for bilateralt samarbeid med sterke europeiske universiteter. Universitetsledelsen har i løpet av 2023 besøkt eller mottatt besøk fra fem av partnerne. Sentralt for alliansens arbeid er redesign av felles mastergrad, bl.a. med tanke på å inkludere flere partnere i gradssamarbeidet. Det jobbes også med utdanningssamarbeid på flere nivå, inkludert en egen strategi for utvikling av doktorgradssamarbeid. UiB vil følge disse prosessene tett.

UiBs [Brussel-kontor](#) er et viktig virkemiddel for å profilere UiB og fagmiljøene på den europeiske arenaen, og for å fremme forskningsinteresser i EU. I 2023 har det vært høy aktivitet ved Brussel-kontoret, med mange besøk, møter og arrangementer. Kontoret bidro også til et arrangement om samarbeid med afrikanske land som ble arrangert sammen med EU-kommisjonen og andre nordiske aktører.

Brussel-kontoret har stått sentralt i arbeidet med UiBs [posisjonsnotat](#) med innspill til tre åpne høringer i EU i 2023: om Horisont 2020 og Horisont Europa, om EUs politikkpakke om Defence of Democracy og om EUs klimamål for 2040. I posisjonsnotatene bidrar UiB både med anbefalinger om fremtidige forskningsprioriteringer og forskningsbaserte anbefalinger på de relevante politikkkfeltene.

UiB har også et bredt samarbeid utenfor Europa. USA er det landet UiB har størst samarbeid med innen vitenskapelig publisering. I 2023 inngikk UiB en [samarbeidsavtale](#) med Massachusetts Institute of Technology (MIT) om et såkornmiddelfond for å utvikle samarbeid innen humaniora og samfunnsvitenskapene.

Samarbeid med land fra sør har lange tradisjoner ved UiB. To av universitetets SFF-er har

helse i det globale sør som hovedtema og har samarbeidspartnere herfra. UiB har også det største antallet [prosjekter](#) i NORADs NORHED II-program, til en samlet verdi av 290 mill. kroner i perioden 2021 - 2025. Programmet innebærer at UiB i større grad enn tidligere har ansvar for forvaltningen av midler til samarbeidspartnere i sør, noe som har medført nye utfordringer og erfaringer.

I 2023 ble [60-årsjubileet](#) for det akademiske samarbeidet mellom Bergen og Sudan markert gjennom et eget jubileumssymposium. UiB arrangerte også i høst en stor internasjonal [konferanse](#) om akademisk samarbeid i Latin-Amerika.

Vitenskapelige resultater – publisering på høyt internasjonalt nivå

UiB ligger på et høyt nivå når det gjelder publisering i de mest prestisjefylte publiseringskanalene. Tall for 2022² viser at om lag 27 prosent av publiseringen skjer i tidsskrift og forlag på nivå to i den norske publiseringsindikatoren.

En annen måte å indikere kvaliteten på er å beregne hvor ofte et arbeid blir sitert. Forskningsrådets [Indikatorrapport](#) at UiB har hatt nedgang i sentrale siteringsindikatorer de siste to årene.

Ifølge indikatorrapporten har UiB siteringsindeks på 124, noe som betyr at UiBs publikasjoner siteres 24 prosent oftere enn gjennomsnittet i verden. Dette er noe lavere enn i 2022 da tilsvarende indeks var 137. Om man kun ser på de topp 10 prosent mest siterte publikasjonene i verden er om lag 12 prosent av publikasjonene ved UiB i dette sjiktet, mot 13 prosent i 2022.

Flere oversikter over publisering ved UiB er gitt på: bibliometri.uib.no

Forskningsinfrastruktur

God forskningsinfrastruktur muliggjør forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid på et høyt internasjonalt nivå. UiB forvalter store og avanserte forskningsinfrastrukturer som dekker de fleste fagområder, og deltar som partner i en rekke infrastrukturkonsortier. Dette sikrer forskning i bredden av universitetets fag. Stor ressursinnsats i avansert forskningsinfrastruktur karakteriserer de mest forskningstunge universitetene. Dette forplikter UiB både på de nasjonale og internasjonale arenaene.

Blant annet har det vært behov for å videreutvikle helhetlige faglige og organisatoriske rammer for etablering, oppgradering og videreutvikling av UiBs felles forskningsinfrastruktur. Et viktig virkemiddel i dette arbeidet har vært utarbeidelse av fakultetsvise veikart for infrastruktur. I tillegg utarbeides leiestedsmodeller med brukerbetaling.

UiB har forskningsmiljø på internasjonalt nivå rundt store infrastrukturer og UiB er blant de mest aktive universitetene i Horisont Europa når det gjelder deltakelse i ESFRI. I 2023 deltok UiB i åtte søknader som fikk støtte gjennom dette programmet. UiB koordinerer norsk deltakelse i seks ESFRI infrastrukturer, og UiB er en del av ESFRI Stakeholder forum

² Data for 2023 foreligger ført i april 2024.

som ble opprettet i 2022.

I Forskningsrådets infrastrukturutlysning 2023 er UiB koordinator for 13 fulle søknader og deltaker i 36 andre søknader. I 2023 ble UiB også medlem i European Open Science Cloud (EOSC)

Øke gjennomslag i europeiske og nasjonale konkurransearenaer for eksternfinansiering i virkemidlene for fremragende forskning

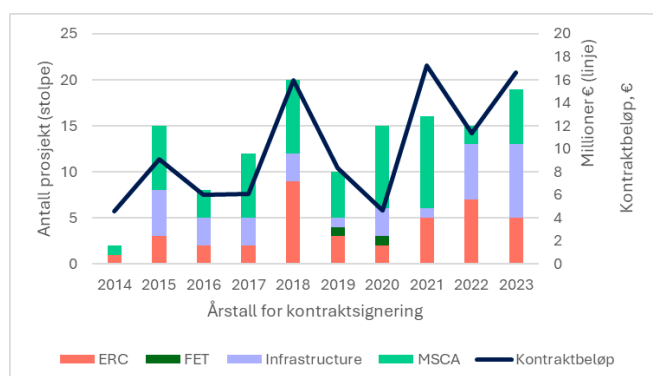
For UiB har de viktigste konkurransearenaene for fremragende forskning vært EUs program for «excellent research» og Forskningsrådets prosjektfinansiering av forskerinitiert banebrytende forskning, FRIPRO, i tillegg til utlysninger av SFF. I 2023 er også arbeidet med tanke på ny utlysning av SFF i 2025 startet opp.

UiB har hatt en økning i EUs virkemidler knyttet til deltakelse i infrastruktur og mobilitetsprogram, mens antallet ERC-tildelinger er lavere enn i 2022.

Tildelinger fra EUs rammeprogram (Horisont Europa) for forskning, pilar I Excellent research

Fremragende forskning («Excellent science») er den pilaren i Horisont Europa der UiB har størst søknad og gjennomslag, med 60 prosent av tildelingene og 75 prosent av inntektene. Pilaren har tre program: European Research Council (ERC) som finansierer banebrytende forskningsprosjekt, mobilitetsprogrammet Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA) og infrastruktur.

Så langt i rammeprogrammet har UiB oppnådd tilsagn på 13 ERC-søknader, ni MSCA-prosjekt og deltakelse i 14 infrastrukturer.

Figur 2. Nye prosjekt i excellence-pilaren i EUs rammeprogram, etter årstall for kontraktstigning. Prosjekt som er trukket regnes ikke med. «FET» er programmet for banebrytende teknologiutvikling i Horisont 2020-rammeprogramet. Kilde: UiB

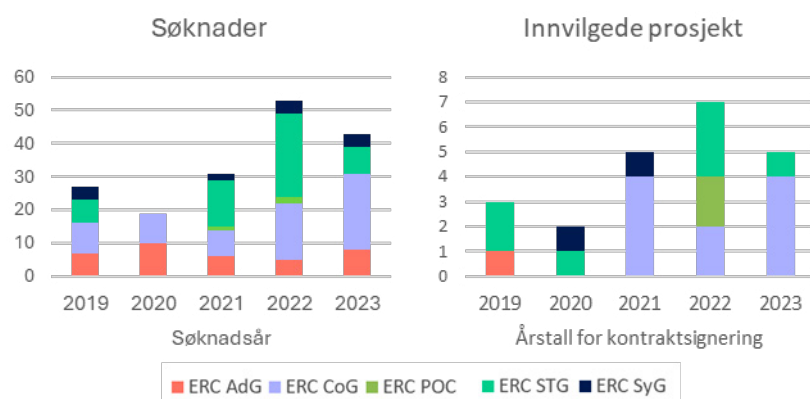
I 2023 har UiB inngått kontrakter på 18 prosjekt i pilaren for fremragende forskning: fem ERC, seks MSCA og syv infrastruktur-deltakelser. Samlet sett har UiB hatt økning i gjennomslag for EU-finansiert fremragende forskning fra 2022 til 2023. Det er tilslag i MSCA og infrastruktur som har økt, mens antall tilsagn om ERC er redusert.

ERC

UiB har hatt en økning i søknader til ERC-programmene siden forrige rammeprogram (Horisont 2020), og oppnår også flere tilslag. Suksessraten for ERC er på 14 prosent, som er under nivået fra Horisont 2020 (17 prosent).

I 2023 er søknadene til Starting grants betydelig redusert i forhold til 2022, men ligger fremdeles over alle år i Horisont 2020. To innvilgete søknader til ERC Starting grants har blitt overført til andre institusjoner etter stillingsbytte. Resultatet er bedre enn alle år under Horisont 2020, med unntak av 2018 som var et rekordår i nye ERC-kontrakter for UiB.

Så langt i Horisont Europa har UiB ikke oppnådd noen Advanced grants (AdG), som er rettet inn mot de største prosjektene. Det største antallet søknader og tilslag er i kategorien Consolidator grants (CoG), som retter seg mot erfarne forskere. En oversikt er gitt i figur 3 nedenfor.

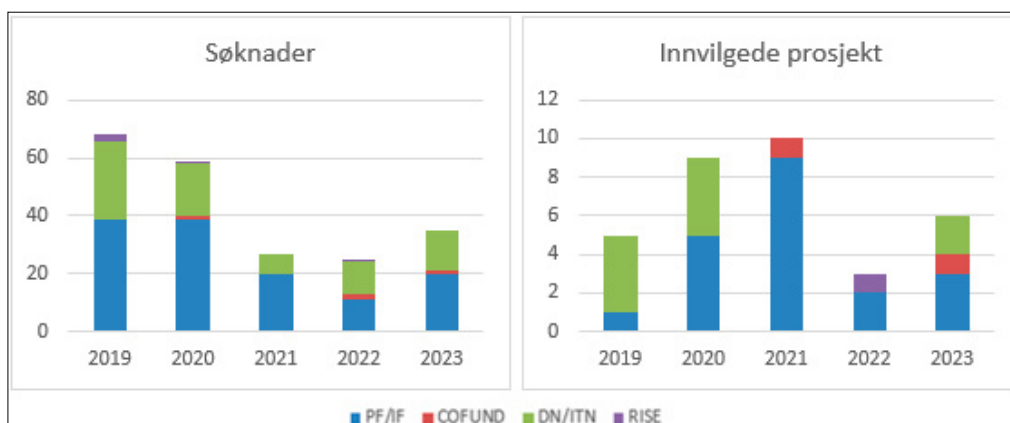
Figur 3. Søknader til ERC etter søknadsår og innvilgede prosjekt etter kontraktår, ERC. Kilde UiB

Marie Skłodowska-Curie Actions

I 2023 har UiB hatt vekst både i antall søknader og finansierte prosjekter i mobilitetsprogrammet Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA). Totalt har UiB hatt nedgang i søkertall, fra et snitt på 47 søknader årlig i Horisont 2020- rammeprogrammet, til ca. 30 per år i Horisont Europa.

Søknadene har så langt også hatt noe lavere suksessrate enn i forrige rammeprogram – 10 prosent for postdoktorstipend og 11 prosent for ph.d.-nettverk, mot henholdsvis 16 prosent og 12 prosent i Horisont 2020. Likevel har finansieringen fra programmet økt, fra et gjennomsnitt på rundt 360 000 euro årlig i Horisont 2020 til 540 000 euro i Horisont Europa. En stor del av dette skyldes COFUND-prosjektet LEAD AI, som skal finansiere 19 postdoktor-stipend innen kunstig intelligens i perioden 2024 - 2028.

Nedgangen i søknadstall over tid skyldes særlig nedgang i prosjektforslag til personlige postdoktorstipend (Postdoctoral fellowships), fra et gjennomsnitt på 25 søknader i året i Horisont 2020, til et gjennomsnitt på 17 så langt i Horisont Europa.

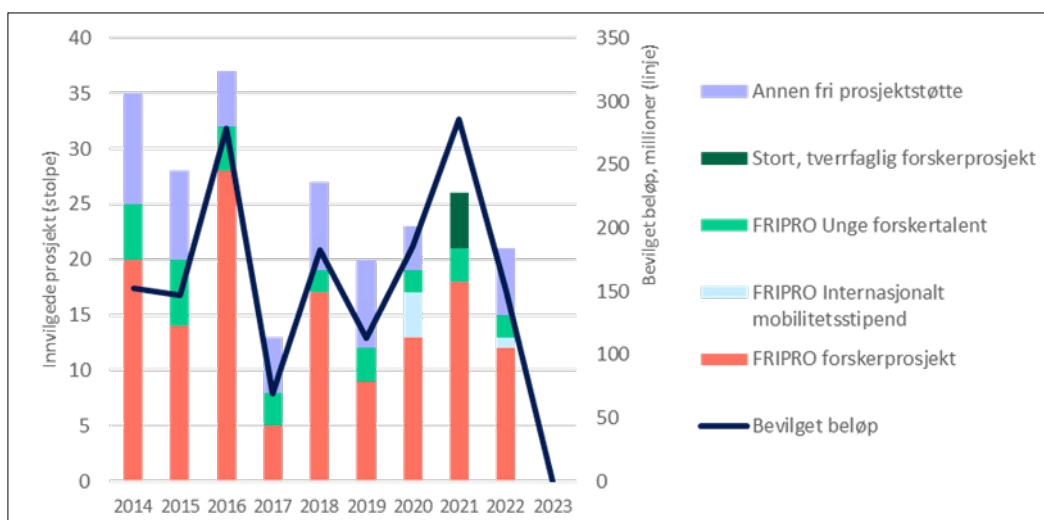
Figur 4. Søknader til MSCA etter søknadsår og innvilgede prosjekt etter kontraktsår. Kilde UiB

Forskningsrådet

Forskningsrådets virkemidler for fremragende forskning omfatter senterutlysninger som SFF og SFI, store tverrfaglige forskerprosjekt, FRIPRO forskerprosjekt for banebrytende forskning og unge talent. I 2023 har det ikke vært planlagt eller gjennomført utlysninger av midler til SFF og SFI. I 2022 og 2023 har Forskningsrådet redusert omfanget av utlysninger og utlyste midler betydelig i forhold til tidligere år. Nedskjæringene har særlig rammet FRIPRO, der UiB normalt har sitt største søknadsvolum.

Unge forskertalent er den eneste utlysningen innen FRIPRO som har blitt søknadsbehandlet i 2023. UiB sendte 45 søknader til dette programmet. Kun en søknad ble innvilget, men denne ble senere trukket. UiB har hatt et relativt høyt søknadsomfang i FRIPRO unge talenter, men lavt tilslag de siste årene. I 2023 var suksessraten på 2 prosent.

UiB har tradisjonelt hatt betydelig større gjennomslag i forskerprosjekter for banebrytende forskning (fra 2023 kalles dette «forskerprosjekt for erfarne forskere»). Forskningsrådet åpnet i oktober 2023 for søknader til dette programmet. UiB fremmet her to søknader i løpet av 2023. Til sammenligning fremmet UiB 129 prosjektforslag i 2022 og 179 i 2021.

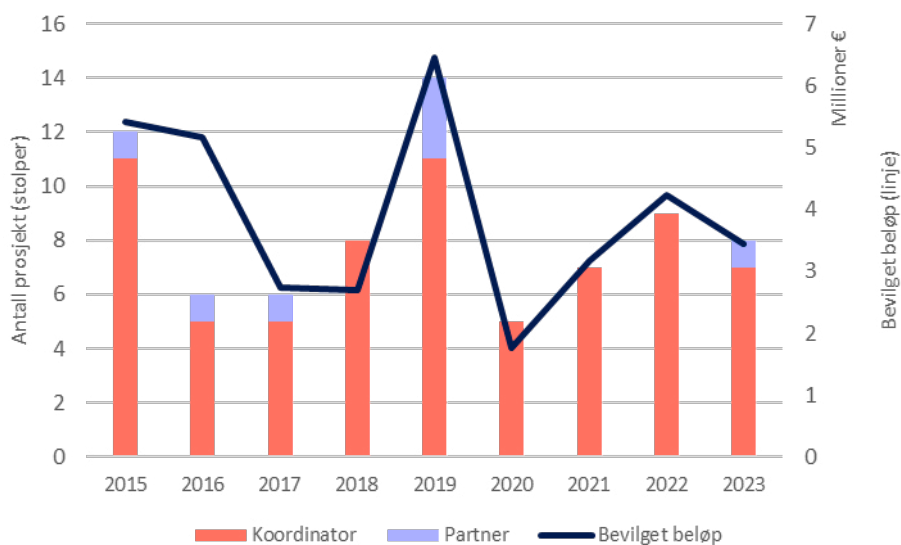
Figur 5. Innvilgede prosjekter fra Forskningsrådets programmer for fremragende forskning

Øke gjennomslag i europeiske og nasjonale konkurransearenaer for eksterntfinansiering i virkemidlene for tematiske satsinger

Til dette målet regnes EUs Global Challenges-program samt Forskningsrådets tildelinger til forskerinitierte prosjekt og sentre som ikke inngår i FRIPRO, SFF eller SFI.

Tildelinger fra EUs rammeprogram for forskning (Horisont Europa), pilar II Global Challenges og missions

De tematiske satsingene i Horisont Europa er samlet i programmet Global Challenges (Innovasjon omtales under utviklingsmål 3).

Figur 6. Tildelinger fra EU pilar II, etter årstall for kontraktssignering. Kilde: UiB Lear

Samlet utgjør prosjekter under Global Challenges ca. 23 prosent av EU-midlene UiB er tildelt i Horisont Europa. Dette er noe lavere andel enn tidligere programmer, men deltagelsen har hatt jevn vekst siden 2020. I 2023 har EU tildelt midler til 8 prosjektforslag med deltakelse fra UiB (prosjekter med signert kontrakt), til en verdi av 3,4 mill. euro. Til sammen har UiB fått tilslag på 19 prosjekter i Horisont Europas pilar II, inkludert prosjekter i kontraktfase.

Prosjektene gjennomføres i konsortier av forskningsinstitusjoner og gir mulighet for sterk internasjonal nettverksbygging innen sentrale forskningsfelt. Det kan være gunstig å ha en koordinatorrolle i slike prosjekt, siden det kan øke synlighet og innvirkning på innretningen i prosjektene. UiB har hatt relativt få koordinatorroller, men fikk i 2023 det første tilslaget i Horisont Europa. Ytterligere ett koordinatorprosjekt ble tildelt, der kontraktinngåelse ventes i 2024.

Programmet er delt inn i seks tematiske klynger. Klynge 1, helse, utgjør den største deltagelsen fra UiB både ut fra søknader, tildelinger og forskningsmidler. 32 prosent av forskningsmidlene fra Challenges-programmet er knyttet til denne klyngen. Klynge 5 Klima og energi er nest størst, og omfatter så langt 21 prosent av UiBs midler fra programmet.

Suksessraten i programmet er 20 prosent, klart høyere enn i pilaren for fremragende forskning, men noe under tilsvarende program i Horisont 2020 (24 prosent).

Tildelinger fra Forskningsrådet

Relevante søknadstyper er tematiske utlysninger av forskerprosjekter, forskningssentre, og kompetanse- og samarbeidsprosjekter. I likhet med EUs pilar II er dette i stor grad prosjekt som utføres i partnerskap med forskningsinstitusjoner og aktører i næringsliv og offentlig sektor.

UiB sendte i 2023 66 søknader til tematiske forskerprosjekter, fem av disse til den tematiske utlysningen for unge talenter. Til søknadstypen Kompetanse- og samarbeidsprosjekt (KSP) ble det sendt seks søknader våren 2023. For denne søknadstypen er det gjennomført en ny utlysning november 2022 rettet mot forskning på vilkår utsatte for barn og unge. Her ble det sendt to søknader, som ikke ennå er behandlet. Til sammenligning har gjennomsnittet vært rundt 24 KSP-søknader i året de tre foregående årene.

I perioden mellom 2019 og 2022 lar det seg ikke gjøre å skille mellom søknader til tematiske forskerprosjekt og FRIPRO forskerprosjekt, siden en enkelt søknad kan fremmes til begge ordningene. Basert på søknadsvolumet ser det likevel ikke ut til å være en betydelig økning i søknader til tematiske utlysninger i 2023. Deltakelse i tematiske søknader er blant annet avhengig av at innretningen i utlysningene skal være relevant for forskermiljøene.

I 2023 fikk UiB innvilget fire koordinatorprosjekter på til sammen 46 mill. kroner, fordelt på tre forskerprosjekt og ett samarbeidsprosjekt (KSP). Ett av forskerprosjektene gikk til den tematiske utlysningen for unge forskertalent.

Tabell 4. Forskningsmidler til koordinatorprosjekt i tematiske utlysninger (beløp i mill. kroner).

	2019	2020	2021	2022	2023
Forskerprosjekt	135	158	159	144	31
- Tematisk forskerprosjekt	126	158	134	104	23
- Stort, tverrfaglig forskerprosjekt			25	40	
- Unge forskertalent	8				8
Kompetanse/samarbeid	20	59	104	79	15
Sentre/infrastruktur				21	
- Strategisk miljøstøtte				21	
Totale prosjektmidler	154	217	263	245	46
Antall innvilgede søknader	17	24	20	19	4

** Merk at Forskningsrådet forvalter flere søknadstyper som kunne gått inn i oversikten, eksempelvis internasjonale utlysninger, nettverkstiltak mm. I 2023 har ikke UiB fått slike tildelinger*

Beløpene i tabell 5 viser totale midler til prosjektene i mill. kroner. I tematiske utlysninger deltar UiB i like stor grad i partnerroller som i koordinatorfunksjoner. Fra Forskningsrådets søknadsstatistikk lar det seg ikke gjøre å fastsette UiBs andel i tildelte prosjekter, men disse vil være mindre enn i koordinatorprosjekt. Regnskapstall indikerer at UiB henter større forskningsmidler fra partnernedtakelser, enn det som betales ut til partnere i egne koordinatorprosjekter.

Tabell 5. Innvilgede søknader som partner i tematiske utlysninger*.

	2019	2020	2021	2022	2023
Forskerprosjekt	15	14	10	12	15
- Tematisk forskerprosjekt	15	13	10	7	9
- Stort, tverrfaglig forskerprosjekt				1	1
- Unge forskertalent		1	0	4	5
Kompetanse/samarbeid	4	11	6	8	8
Sentre/infrastruktur		1	4		
- Nærings- og samfunnsrettet forskningssenter			3		
- Strategisk miljøstøtte		1	1		
Antall innvilgede søknader	19	26	20	20	23
Totale prosjektmidler (Tall i mill. kroner)	206	457	563	223	278

* Merk at Forskningsrådet forvalter flere søknadstyper som kunne gått inn i oversikten, eksempelvis internasjonale utlysninger, nettverkstiltak mm. I 2023 har ikke UiB fått slike tildelinger.

Utvikle arbeidet med rekruttering og god karriereutvikling for vitenskapelig ansatte

Her skisseres aktiviteter og program som er rettet inn mot god rekruttering og karriereutvikling for vitenskapelig ansatte, herunder forskerutdanningen som den største rekrutteringsarenaen for universitetet. Universitetet har utviklet en rekke tiltak rettet mot kompetanseutvikling for forskerkarrierer blant ansatte, og i 2023 er det arbeidet med nye kurstilbud rettet mot søkere til ERC Starting grants, forskergruppeledere og prosjektledere.

Kvalitetssystemet for forskerutdanningen har blitt evaluert av NOKUT med godt resultat.

Momentum

[Momentum](#) er UiBs karriereutviklingsprogram for yngre, fremragende forskere som ønsker en akademisk karriere ved et forskningsuniversitet. I 2023 har 15 kandidater fra samtlige fakulteter gjennomført programmet spredt over 5 seminarer. Dette er den femte kohorten siden programmet startet i 2017.

Nesten samtlige kandidater som har deltatt i Momentum-programmet jobber i dag en akademisk stilling ved UiB. En evaluering viste at programmet har hatt positiv effekt på deltakernes karriereutvikling gjennom å utvikle ny kompetanse, sette av tid til å diskutere og planlegge videre karrieresteg, og å bli bedre kjent med det sentrale støtteapparatet ved UiB. I januar 2024 lysnes det ut nye midler, med oppstart august 2024.

UiB Ferd

[UiB Ferd](#) karrieresenter for yngre forskere utfyller UiB sin portefølje av tilbud innen karriereutvikling til vitenskapelige ansatte. Tilbudet skal komplimentere karriereprogrammene som er rettet mot utvalgte kandidater (som TMF- og Momentumprogrammet). UiB Ferd leverer både akademisk og ikke-akademisk karriereutviklingskurs. Kursene som tilbys er blant annet innen karrierebevissthet og -kompetanse, akademisk og ikke-akademisk CV-bygging, forskningsledelse og selvledelse. I tillegg tilbyr UiB Ferd karrieresamtaler og en nettportal som samler informasjon om relevante kurs og workshops for målgruppen yngre forskere.

TMF-UiB karriereprogram

[TMF-UiB karriereprogram](#) har avsluttet sin første periode (2019-2023) og blitt forlenget for en ny periode (2023-2026). Karriereprogrammet finansieres av Trond Mohn forskningsstiftelse (TMF) for kandidater ved UiB som har mottatt TMF Starting Grant. I 2023 telte programmet 48 kandidater, aktive STG-holdere og alumni. TMF-UiB har gjennomført fire samlinger i 2023 med tema innen bl.a. ekstern finansiering, søknadsskriving og lederskap. I 2023 har tre nye kandidater blitt tildelt TMF STG og vil følgelig bli tatt opp til programmet i 2024.

Utvikling av kurspakker for Starting grants

I 2023 er det arbeidet med å utvikle et [kursopplegg](#) for ERC Development Programme, som i første omgang skal kjøres som pilot for Starting Grant (STG) fra og med 2024. Programmet tilbyr et seminaropplegg over 4,5 dager til førstegangssøkere, som understøtter søknadsarbeidet og har som mål å øke antall søknader og tilslag til ERC. Det ser ut til at dette tiltaket vil ha god effekt på søkertallet i 2024.

Utvikling av kurspakker for forskningsledere

Et viktig funn i UiB FRAM-prosjektet (2021) var behovet for å styrke kompetanse på forskningsledelse. Det er et klart ønske fra fakultetene at dette bør være et breddetilbud for alle som har slike roller på UiB. En pilot med begrenset omfang er planlagt for våren 2024.

Forskerutdanning

I 2023 er det gjennomført 215 disputaser ved UiB, mot 220 i 2022. Nedgangen i 2023 kan skyldes at UiB i noen år har hatt høye disputastall, som følge av at mange kandidater som var i slutfasen under koronapandemien fikk ro til å slutføre avhandlingen sin. Mange som startet opp under korona har på sin side hatt problemer i ph.d.-løpet, med forsinket avslutning som resultat. En konsekvens er at andelen som fullfører innen seks år er lavere enn de siste årene.

Antall nye kandidater i 2023 ser ut til å gå ned fra 2022. Foreløpige tall viser 142 nyansatte UiB-stipendiater per desember 2023, mot 157 per desember 2022. Statistikken over de som er tatt opp i ph.d.-programmene viser samme tendensen. Våren 2023 ble det tatt opp 128 nye kandidater, mens det våren 2022 ble tatt opp 148 nye kandidater. Tallene for 2023 er fortsatt noe usikre som følge av registreringer for 2023 som gjøres utover vårsemesteret 2024.

I 2023 fikk UiB godkjent sitt systematiske kvalitetsarbeid av NOKUT. Selv om komiteen ikke var i tvil om at det systematiske kvalitetsarbeidet ved UiB oppfyller alle formelle krav, mener komiteen at UiBs kvalitetsarbeid har visse forbedringspunkter. Disse punktene tas med i en revisjon av kvalitetssystemet for ph.d.-utdanning, som skal legges fram våren 2024.

Våren 2023 gjennomførte UiB en alumnusundersøkelse blant doktorer som fullførte sin ph.d.-utdanning ved UiB i perioden 2016-2019. 32 prosent (N:282) svarte på hele undersøkelsen. Alle respondentene hadde tatt en avhandlingsbasert ph.d.-grad, og alle fakultetene utenom KMD er representert blant respondentene. Sysselsettingsgraden blant de som har tatt ph.d.-utdanningen ved UiB er høy. Hele 99 prosent har vært yrkesaktive etter fullført grad, og gjennomsnittlig har respondentene vært i relevant arbeid 86 prosent av tiden. 73 prosent av respondentene svarer at ph.d.-utdanningen i stor eller svært stor grad er relevant i deres nåværende stilling.

Ph.d.-kandidatene ved UiB bidrar vesentlig til forskningen innen sine respektive fagfelt. Flere kandidater utfører forskning som går ut over allerede etablerte tematikker, og med det utvider forskningshorisonten til instituttene. Mange er også svært opptatt av formidling. Et eksempel i så måte er Mari Lund Eide, som har lansert podkasten «[Forskning til folket](#)».

Økt vektlegging av forskningsetikk og redelighet i bredden av UiBs virksomhet

Forskningsetikk ved UIB skal styrkes blant annet gjennom bedre opplæring og enklere måter melde fra om mistanke om uredelighet. Forskningsetikk er en grunnleggende del av forskningen ved UiB og de nasjonale forskningsetiske retningslinjene er en kodifisering av anerkjente verdier, normer og praksiser som springer ut av forskerfellesskapet. Men forskningsetikken er ikke statisk. Forskningsmetoder er under stadig utvikling, rammevilkår endrer seg og skaper nye etiske utfordringer. Det er derfor nødvendig med en vedvarende oppmerksomhet om forskningsetikk i forskerfellesskapene.

I 2023 vedtok universitetsstyret nye retningslinjer for behandling av saker om mulige brudd på anerkjente forskningsetiske normer ved UiB. Retningslinjene innebærer en styrking av arbeidet med å forebygge uredelighet i forskning og skal sikre at UiB fanger opp og behandler mulige saker om alvorlige brudd på forskningsetiske normer. Samtidig vil en egen kompetanseplan implementeres i organisasjonen ved at forskningsetikk tematiseres på ulike lederarenaer, opplæringsprogram og e-læringskurs.

Oppsummering utviklingsmål 1

I løpet av avtaleperioden 2023 - 2026 skal UiB utvikle flere verdensledende forskningsmiljø, øke bidragsinntektene fra EU og Forskningsrådet, sikre god rekruttering og karriereutvikling, samt øke fokus på forskningsetikk og redelighet.

Resultatene fra 2023 viser at flere miljø er synlige i den internasjonale forskningsfronten. Ambisjonen fram mot 2026 er likevel å dyrke fram enda flere miljø.

Innenfor bidragsfinansiering er resultatene i 2023 blandet. Resultatene fra EU viser økning i antall kontraktsigneringer og tildelte midler, mens det i 2023 er svakere resultat fra Forskningsrådet. Selv om deler av nedgangen her skyldes innstramminger i Forskningsrådet, henter UiB også ut lavere andeler av totalrammen enn tidligere.

Når regnskapsført aktivitet legges til grunn er tendensen den samme. Aktiviteten er økt både totalt og innenfor den EU finansierte aktiviteten, mens det er en liten nedgang innenfor aktivitet finansiert av Forskningsrådet. Det lave prosjekttilgangen i 2023 forventes også å ha negativ effekt på framtidig regnskapsført aktivitet fra Forskningsrådet.

Fram mot 2026 vil økt uttelling fra disse finansieringskildene ha høy prioritet. I dette arbeidet vil også rekruttering og karriereutvikling for forskerne være viktige virkemidler. Dette gjelder særlig yngre forskere, men det er også etablert kurspakker for forskningsledere.

Nye retningslinjer for behandling av saker om mulige brudd på anerkjente forskningsetiske skal sikre at UiB fanger opp og behandler mulige saker om alvorlige brudd på forskningsetiske normer. En egen kompetanseplan skal implementeres ved at forskningsetikk tematiseres på ulike lederarenaer, opplæringsprogram og e-læringskurs.

Mål 2. Utdanne kandidater som kan forme morgendagens samfunn, arbeids- og næringsliv med perspektiver fra ulike fagområder

All utdanning ved UiB skal være forskningsbasert med undervisere tett koblet til kunnskapsutviklingen. Den faglige bredden i utdanningstilbudet er et fortrinn for studentene som kan tilegne seg kunnskap fra et mangfold av fagområder, med mulighet for faglig valgfrihet. UiBs studenter reflekterer mangfold i samfunnsutviklingen og dens kompetansebehov. Utdanningene legger vekt på varig, solid kunnskap og stimulerer til personlig utvikling, selvstendighet, samarbeid, vitenskapelig metode og evner til kritisk tenkning og kreativitet. UiB bidrar til å sikre god tilgang til utdanning og kompetanse og videreutvikler kontinuerlig etter- og videreutdanningstilbudet.

Styringsparametere

1. Opprettholde forskningsbaserte utdanninger over en stor faglig bredde.
2. Videreutvikle studieløpene slik at det gir større muligheter for faglig bredde i gradene.
3. Øke utdanningskvalitet og styrke arbeid med studentaktiv læring og varierte undervisnings- og vurderingsformer.
4. Styrke tilbudet av livslang læring gjennom forskningsbaserte og fleksible etter- og videreutdanninger.
5. Utvikle europeiske nettverk og allianser for å styrke internasjonal profil og kompetanse.

Opprettholde forskningsbaserte utdanninger over en stor faglig bredde

En sentral målsetting er at UiB skal tilby utdanninger i hele bredden av institusjonens profil. I 2023 er det gjennomført opptak til om lag 200 ulike studieprogram.

Studentene ved UiB skal gis muligheter til å tilegne seg kunnskap om fagområder som ligger utenfor det spesifikke studieprogrammet de går på. Digitalisering og grønn

omstilling krever ferdigheter på tvers av disipliner og fremtidens arbeidsliv vil kreve kandidater som er i stand til å forstå og kommunisere på tvers av fagfelt. Bredde i utdanningene er med på å ruste studentene for et langt yrkesliv.

UiBs budsjettvekst de senere årene har i stor grad vært knyttet til økning i antall studieplasser, og god utnyttelse av disse. Siden 2015 har antallet studenter i høyere utdanning nasjonalt steget med 14 prosent. Samtidig har det vært en nedgang i studenttallet i en del fagområder, blant annet for de historisk-filosofiske fagene. Lav aktivitet vil derfor kunne svekke UiBs muligheter til å opprettholde de små fagområdene. Dette vil være et sentralt element i UiBs interne oppfølgingsarbeid av KDs nye finansieringsmodell i sektoren.

UiB har satt seg som mål å arbeide for bredere og mer mangfoldig deltakelse og rekruttering av studenter. En del studenter vil ha behov for pause i studiene på grunn av fødsel, omsorg for barn, egen sykdom eller sykdom hos pårørende og andre. Å legge til rette for dette bidrar til at studentene har mulighet til å gjennomføre studiet selv om de bruker noe mer tid. Andre ønsker permisjon for å kunne engasjere seg i politiske verv, studentpolitiske organ eller andre samfunnstjenlige aktiviteter.

UiB vedtok i 2023 en ny studieforskrift som tydeliggjør studentenes rettigheter, blant annet til å få permisjoner ved behov og tilpassing i studiene. Gitt at mange vil delta i yrkeslivet i 40-50 år, er et ekstra semester eller år på å fullføre utdanningen av liten betydning både for studenten og samfunnet.

Videreutvikle studieløpene slik at det gir større muligheter for faglig bredde i gradene

Flere fakulteter åpner opp for tverrfaglighet og bredde i utdanningene, både gjennom bruk av obligatoriske emner fra andre fakultet og fag, men også gjennom at studentene selv kan velge inntil 60 frie studiepoeng i graden. Dette kan både være emner tatt ved et annet fagområde på eget fakultet, eller som emner ved andre fakultet. Et eksempel er bachelorprogrammet i [kognitiv vitenskap](#), som bygger på emner innen informatikk, logikk, filosofi og språkvitenskap. Avhengig av studentens eget valg av spesialisering, kan de dermed gå videre til masterstudier innenfor informasjonsvitenskap, informatikk eller filosofi.

Innenfor en treårig bachelorutdanning er det imidlertid flere aktiviteter som skal få plass, blant annet studentmobilitet, introduksjonsemner, spesialisering, innovasjon, kontakt med arbeidsliv og andre faglige aktiviteter. Å skape rom for ytterligere bredde gjennom studiepoeng fra andre studieprogram/fakultet er derfor utfordrende.

Fagbredde utvikles også gjennom tverrfakultære studieprogram. De siste årene er det også opprettet flere tverrfaglige, erfaringsbaserte masterprogram der flere fakulteter er involverte. Samarbeid kan gå på tvers av institusjoner. Det nye [erfaringsbaserte mastergrads-programmet i offentlig forvaltning](#) er for eksempel en fellesgrad mellom UiB og NHH, der UiB er administrativt ansvarlig. Programmet er utviklet på oppdrag fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD).

Arbeidet fortsetter i 2024, blant annet ved å se på muligheter for å hjelpe studentene til å ta gode faglige valg med anbefalte emnepakker ved andre fakultet og fag. Dette kan også være med på å gi studentene økt kompetanse innen andre fag og dermed større valgfrihet i søkning til masterutdanning.

Øke utdanningskvalitet og styrke arbeid med studentaktiv læring og varierte undervisnings- og vurderingsformer

I 2023 leverte en arbeidsgruppe for digital undervisningsutøvelse en rapport med anbefalinger til hvordan UiB kan jobbe med mulighetene som ligger i å integrere digitale teknologier og arbeidsmetoder. Ambisjonen er at digitale verktøy og arbeidsmetoder brukes som en del av et helhetlig pedagogisk design hvor målet er å fremme studenters læring, og stimulere til nytenkning og utprøving av studentaktive arbeidsformer.

Styrket kontakt med arbeidslivet er et prioritert område. Samtidig er det viktig å arbeide for større bevissthet både hos arbeidsgivere og studentene selv om hva utdanningen kan brukes til. Studentene må kunne formidle egne ferdigheter og kunnskaper til mulige arbeidsgivere. Dels gjøres dette gjennom å få på plass praksistilbud i flere av studieprogrammene, men også i form av karrieredager, kurs og podkaster der jobbsøking og karriere er temaer. UiB tilbyr nå også utplassering av et visst antall mastergradsstudenter i fellesadministrasjonen, hvor de skal skrive sin masteroppgave samtidig som de får arbeidserfaring.

Emnet GEOV114 – Innføring i geobiologi ved Institutt for geovitenskap ble i 2023 tildelt den nasjonale [Utdanningskvalitetsprisen](#) for høyere utdanning. Prisen på en million kroner deles ut av HK-dir. Gjennom læringsaktiviteter der studentene arbeider med ekte data, metoder og problemer i samarbeid med andre, kommer studentene tettere på hvordan det er å arbeide forskningsbasert.

UiB har hatt to SFU-er, bioCEED og iEarth. Sistnevnte er nå inne i slutten av sin første periode. SFU-ordningen i seg selv har bidratt til å heve utdanningskvaliteten og nyskapning i undervisnings- og vurderingsformer, og har gitt ringvirkninger langt utover de fagmiljøene som er direkte involvert i sentrene. Økonomisk har ordningen gitt mulighet til en samlet bevilgningen på 40 millioner over fem år, med mulighet for en ny periode.

UiB har hatt to SFU-er, bioCEED og iEarth. Sistnevnte er nå inne i slutten av sin første periode. SFU-ordningen i seg selv har bidratt til å heve utdanningskvaliteten og nyskapning i undervisnings- og vurderingsformer, og har gitt ringvirkninger langt utover de fagmiljøene som er direkte involvert i sentrene. Økonomisk har ordningen gitt mulighet til en samlet bevilgningen på 40 millioner over fem år, med mulighet for en ny periode.

Enkeltpersoner eller undervisningsmiljø som over tid har arbeidet for å forbedre undervisningskvaliteten, og har konkrete planer for hvordan dette arbeidet skal videreutvikles, kan søke status som fremragende undervisere eller fremragende undervisningsmiljø. I 2023 har ni nye undervisere fått tildelt statusen, noe som gjør at totalt 44 undervisere har blitt merittet siden UiB som første utdanningsinstitusjon innførte ordningen i 2016.

Riksrevisjonen gjennomførte i 2023 en forvaltningsrevisjon av universitetenes og høyskolenes innsats for å forbedre kvaliteten i studieprogrammene. En av anbefalingene var å legge bedre til rette for at undervisere kan engasjere seg i kvalitetsutvikling i studieprogrammene. UiB tar aktivt del i dette arbeidet, blant annet gjennom den sentrale læringslaben og lokale læringsdesigngrupper på fakultetene. Disse initiativene gir fagmiljøene og underviserne støtte til å videreutvikle undervisningspraksis, implementere ny læringsteknologi og planlegge kurs, emner og studieprogram.

Satsningen på læringsdesign er særlig viktig, da det involverer systematiske prosesser for å forme læringsopplevelser og -innhold basert på studenters forutsetninger og behov. Dette fokuset gjelder på både emne- og programnivå, med et tydelig prinsipp om å plassere studenten i sentrum. Målet er å oppnå meningsfylt samsvar mellom læringsutbyttebeskrivelser, undervisning, læring og vurdering. Gjennom disse initiativene søker UiB å skape et helhetlig læringsmiljø som fremmer en kvalitativt høy standard i studieprogrammene.

UiB støtter fagmiljø som ønsker å starte pilotprosjekter for redesign av studieprogram for å integrere digital kunnskap og forståelse i utdanningene. Blant prosjektene som har fått midler er profesjonsstudiet i medisin, der det nå arbeides for å integrere kunstig intelligens i studiet. Studentene må lære hva KI og maskinlæring er, hvordan dette kan benyttes i medisinsk sammenheng og hvilke risikomomenter dette innebærer. For å imøtekomme dette, må KI-verktøy implementeres som et aktivt verktøy i undervisningsaktivitetene i samtlige emner fra første studieår. Et annet prosjekt er ChemView360, hvor målet er å bygge en virtuell representasjon av kjemilaboratoriet som gjør studentene kjent med rommet de skal jobbe i. Målet er at studentene i større grad skal kjenne på mestring, tilhørighet og trygghet som er grunnleggende for kritisk tenkning og dybdelæring.

Arbeidet med å få tilslag på eksterntfinansierte prosjekter for kvalitetsutvikling i utdanning har blitt styrket, blant annet ved at det er opprettet en egen BOA-gruppe for utdanning. Gruppen har i hovedsak en rolle knyttet til mobilisering, posisjonering og søknader. En målsetting er å bidra til økt deltakelse og uttelling i internasjonale og nasjonale støtteordninger for å skape merverdi for UiB. Som en konsekvens av at de nasjonale ordningene avvikles, vil internasjonale ordninger, spesielt gjennom EU/Erasmus+, bli stadig viktigere.

UiB ble av HK-dir. kåret til [årets Erasmus-institusjon](#) i 2023, for sitt strategiske arbeid med Erasmus+ programmet. UiB er nå det universitetet i landet med høyest andel utreisende utvekslingsstudenter innenfor Erasmusprogrammet. Programmet er viktig både for å styrke internasjonale partnerskap og utviklingsprosjekt, og for mobilitet av ansatte og studenter til land både i og utenfor Europa. UiB ble i denne forbindelse også trukket frem som et forbilde innen digitalisering, og anerkjent som en av to norske Erasmus- without-paper – champions.

Antall utvekslingsstudenter satte ny rekord i 2023 med 1 440 innreisende og 924 utreisende studenter.

I 2023 fikk UiB godkjent sitt systematiske kvalitetsarbeid av NOKUT. Den sakkyndige komiteén vurderer at kvalitetsarbeidet dekker alle vesentlige områder av betydning for kvaliteten av studentenes læringsutbytte. De skriver også at UiB arbeider aktivt og godt med læringsmiljøet. Videre anser komiteen at kvalitetsarbeidet er godt forankret i styre og ledelse på alle nivåer, og at institusjonen og fakultetene handler effektivt for å fange og følge opp sviktende kvalitet.

Selv om komiteen ikke var i tvil om at det systematiske kvalitetsarbeidet ved UiB oppfylle alle formelle krav, mener komiteen at UiBs kvalitetsarbeid har visse forbedringspunkter når det gjelder den forskriftsfestede bestemmelsen om at: *Representanter fra arbeids- eller samfunnsliv, studenter og eksterne sakkyndige, som er relevante for studietilbudet, skal bidra i evalueringene. Det ble påpekt at bestemmelsen om at representanter fra arbeids- eller samfunnsliv skal delta i programevalueringer, ikke er oppfylt i evalueringen av alle studietilbud ved UiB.* Dette er et forskriftskrav, og det forventes derfor at UiB systematiserer deltakelse fra arbeids- eller samfunnsliv i samtlige av de evalueringer i program og årsstudier som gjennomføres hvert femte år.

Det blir lagt opp til styresak om revidert system innen sommeren 2024.

Styrke tilbudet av livslang læring gjennom forskningsbaserte og fleksible etter- og videreutdanninger (EVU)

Videreutdanningsarbeidet ved UiB har vært gjennom en reorganisering hvor målet har vært å etablere en tydelig kompetanseprofil knyttet til prosjektledelse, læringsdesign, medieproduksjon, utvikling og vedlikehold av nettverk, kommunikasjon og markedsføring. Dette har bidratt til en positiv utvikling når det gjelder å styrke UiB som en arena for livslang læring. Sentralt i arbeidet har vært å hente inn eksterne midler, særlig siden EVU-tilbudet i liten grad er finansiert gjennom studieplasser, og dermed i mange tilfeller har vært underfinansiert. Både antallet tilbudte emner og studenter har økt, ikke minst under pandemien. I perioden 2017 - 2022 har omsetningen økt fra 19 til 46 mill. kroner.

En indikasjon på at UiB er i ferd med å styrke seg som en betydelig nasjonal aktør innen etter- og videreutdanning er økningen i antall erfaringsbaserte masterprogrammer. Siden 2020 har UiB opprettet syv nye slike videreutdanningstilbud. Nye videreutdanningstilbud utvikles ofte i samarbeid med en eller flere eksterne samarbeidspartnere, og dette nettverket omfatter både kommuner, fylker, offentlige foretak, private bedrifter og organisasjoner.

I forbindelse med samlingen av fellesadministrasjonen ved UiB i ett bygg, Nygårdsgaten 5, har organisasjonen fått en helt ny læringsarena utstyrt både for EVU-aktivitet, med faglige seminarer, konferanser, kurs og tjenesteutvikling. Tilbakemeldinger og erfaringer så langt viser at dette har gitt tydelig forbedring i rammene for aktiviteten.

I 2024 fases de søknadsbaserte ordningene som har vært rettet inn mot kvalitetsarbeid i sektoren, internasjonalt arbeid og fleksibel og desentral utdanning ut. Dette er ordninger som UiB tidligere har fått god uttelling for, blant annet tilskudd til fleksible utdanningstilbud og til Senter for fremragende utdanning. De siste årene har likevel

kriteriene i en del av ordningene gjort at UiB i liten grad når opp, for eksempel ved at SSBs sentralitetsindeks for studiestedet har vært lagt til grunn for å måle fleksibiliteten til studiet. Nettbaserte, fleksible utdanninger har i økende grad blitt erstattet av stedbundne og desentraliserte tilbud.

DIGI-emnene, som fram til nå har vært populære blant studenter og egne ansatte, kan nå tilbys gratis til ansatte i små og mellomstore bedrifter på Vestlandet. Emnene kan nå også tas digitalt, noe som gir stor spredning i tilbudet. De to emnene som starter opp våren 2024 har til sammen 900 deltakere, fordelt på 90 kommuner og samtlige av Norges femten fylker.

Utvikle europeiske nettverk og allianser

Økt deltakelse i EUs programmer for utdanning, forskning og innovasjon og aktiv deltakelse i samarbeidet om politikk og rammebetingelser gjennom Det europeiske forskningsområdet (ERA) og Det europeiske utdanningsområdet er en sentral målsetting for UiB. UiB ønsker å styrke det europeiske kunnskapsområdet samt utvikle fremragende utdanning og forskning i Europa, bidra til felles europeisk identitet og styrke universitetenes rolle i samfunnet. Det er derfor av stor betydning at UiB er medlem av universitetsalliansen CHARM-EU. Se nærmere omtale under utviklingsmål 1, internasjonalisering.

Oppsummering utviklingsmål 2

Universitetets strategi slår fast at UiB er et internasjonalt forskningsuniversitet med lange vitenskapelige tradisjoner og med nasjonalt ansvar for å forvalte og utvikle en stor bredde av fagdisipliner. UiBs store faglige bredde gir unike muligheter til mobilisering, fordypning og samarbeid på tvers av faggrenser og derfor er stor faglig bredde viktig, ikke bare for det enkelte fag, men for alle fagmiljø ved UiB.

UiBs budsjettvekst de senere årene har i stor grad vært knyttet til økning i antall studieplasser, og god utnyttelse av disse. Lav aktivitet vil derfor kunne svekke UiBs muligheter til å opprettholde de små fagområdene. Dette vil være et sentralt element i UiBs interne oppfølgingsarbeid ved implementering av KDs nye finansieringsmodell i sektoren.

Oversikter fra 2023 viser at studentene som startet på et bachelorprogram ved UiB i perioden 2016 - 2020, og fullførte graden innen våren 2023, var 73 prosent av de frie studiepoengene avlagt ved samme fakultet som studieprogrammet studenten gikk på. Tilsvarende var 62 prosent avlagt innenfor samme utdanningsområde og 48 prosent ved det samme instituttet. Målsettingen fram mot 2026 er å tilrettelegge for økt bredde i gradene ved at det skal bli enklere for studentene å velge frie studiepoeng (valgemner) utenfor eget studieprogram.

Arbeidet med økt studiekvalitet vil bli påvirket av endringer i nasjonale tilskuddsordninger. Dette gjelder i første rekke avviklingen av SFU ordningen. Samtidig vil omleggingen av tilskuddsordningen i HK-dir påvirke hvordan arbeidet skal organiseres internt ved UiB. Oppfølging av NOKUT tilsynet vil ha høy prioritet

Et gledelig resultat i 2023 var tildelingen av den nasjonale Utdanningskvalitetsprisen til Institutt for geovitenskap. En indikasjon på at UiB er i ferd med å etablere seg som en betydelig nasjonal aktør innen etter- og videreutdanning er økningen i antall erfaringsbaserte masterprogrammer. Siden 2020 har UiB opprettet syv nye slike videreutdanningstilbud. Nye videreutdanningstilbud utvikles ofte i samarbeid med en eller flere eksterne samarbeidspartnere, og dette nettverket omfatter både kommuner, fylker, offentlige foretak, private bedrifter og organisasjoner.

Videreutviklingen av CHARM-EU alliansen vil være et viktig tiltak i utviklingen av europeiske nettverk og allianser. Aktiv bruk av Brussel kontoret vil være viktig i arbeidet med økt deltakelse i EUs programmer for utdanning.

Mål 3. Være en aktiv deltaker i en demokratisk samfunnsutvikling gjennom forskningsformidling og kunnskapsoverføring i hele samfunnet

Forskningsformidling og deltagelse i den store samtalen om samfunnets utvikling vil være en viktig del av UiBs akademiske kultur. Formidling av forskningens rolle for kunnskaps- og samfunnsutviklingen er nødvendig for å skape tillit og en kultur som verdsetter kritisk tenkning og kunnskapsbasert ordsifte. Formidling av skapende og utøvende kunst er en viktig del av UiBs samfunnsdialog. UiB vil styrke sitt arbeid med å formidle resultater av forskningen slik at dette kan bidra til verdiskaping i samfunn og næringsliv. Gjennom samfunnsdialog og innovasjonsarbeid vil UiB dele og samskape ny kunnskap og nye anvendelser av forskning. Med UiBs sentrale rolle i kunnskapsbyen Bergen, kunnskapsklynger og sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI), er universitetet en naturlig møteplass for samarbeid mellom nærings-, kultur- og samfunnsliv og internasjonale partnere.

Styringsparametere

1. Mer tilgjengelig, bredere og variert forskningsformidling.
2. Utvikle brukervennlige bygg med utgangspunkt i universitetets [Masterplan for areal](#).
3. Delta i samarbeid for forskningsbasert innovasjon nasjonalt og internasjonalt.

Mer tilgjengelig, bredere og variert forskningsformidling

Kunnskapen ved UiB er til for å deles, enten det er med studenter, i media, gjennom deltagelse i samfunnsdebatten, arrangement eller på andre arenaer.

UiB jobber aktivt for å dele kunnskap og forskningsfunn, og legge til rette for at stemmer fra UiB finner veier ut i det offentlige ordsiftet. I flere av de store hendelsene som har preget 2023, har universitetets forskere vært etterspurte kilder, og har bidratt med utdypninger, fortolkninger og forklaringer på det som skjer.

Store norske leksikon (SNL) er Norges største nettsted for forskningsformidling. Hele 83 fagansvarlige og fagmedarbeidere i leksikonet er tilknyttet UiB. Disse fagansvarlige har

ansvar for 221 fagområder og over 9 400 artikler og over 7 millioner sidevisninger i 2023. Dette er en betydelig vekst fra 2022 både i antall sidevisninger, artikler og fagansvarlige.

Gjennom ulike arrangement har UiB invitert til debatt og diskusjon. Det gjelder eksempelvis gjennom [Bærekraft-konferansen](#), [Aarebrotforelesningen](#) og [Christiekonferansen](#). UiB er også den største bidragsyteren under Forskningsdagene i Bergen og UiBs forskere når et bredt publikum i løpet av i festivalperioden. Målet er å skape forståelse og begeistring for forskning.

Seminarserien UiB Innsikt skal gi dybde og perspektiv til tema der kunnskapen er vesentlig for å forstå rekkevidden og konsekvensene for folk og samfunn, både lokalt og internasjonalt. Arrangementene har hele byens befolkning som målgruppe. Gjennom dette bidrar UiB til en mer faktabasert samfunnsdebatt, og til at forskning og kunnskap fra UiB kan opplyse og forme samfunnet.

Gjennom sosiale medier og podkaster jobbes det aktivt med å formidle det som skjer ved UiB på en engasjerende og lett tilgjengelig måte til et bredt publikum. UiB er synlig på en rekke sosiale medier-plattformer som Facebook, X, LinkedIn, Instagram, TikTok og Snapchat.

Prosjektet med studentambassadører som ble startet i 2022 har vist seg vellykket. I 2023 er ordningen utvidet, og UiB har nå åtte ambassadører fra ulike studieretninger ved UiB. Arbeidsoppgavene er blant annet tilstedeværelse på UiBs sosiale medier, skolebesøk, bidra til nærhet til målgruppen m.m.

[På Høyden](#) er universitetets interne kommunikasjonskanal som skal speile hele universitetssamfunnet. Kanalen har gode lesertall gjennom hele året med om lag 360.000 sidevisninger. I tillegg sendes det ut jevnlig nyhetsbrev til rundt 1400 mottakere.

Universitetet i Bergen har et godt omdømme, og i den unge målgruppen har UiB steget signifikant siden 2022. UiB har en tydelig posisjon som et breddeuniversitet, med et godt studentmiljø, ifølge IPSOS' omdømmeundersøkelse i 2022. 50 % av de unge hadde i 2023 et godt inntrykk av UiB, det er opp fra 43 % året før.

Utvikle brukervennlige bygg med utgangspunkt i universitetets Masterplan for areal

[Masterplan for areal](#) er et viktig virkemiddel i arbeidet med å gjennomføre ambisjonene i universitetets strategi. Planen ble revidert i 2023 og prioriteringene i Masterplanen er innrettet slik at de støtter opp om universitetets ambisjoner som et internasjonalt ledende forskningsuniversitet.

UiB er en viktig del av byen, med store deler av sin virksomhet sentralt i bybildet. UiB ønsker fortsatt å prege Bergen og ønsker byens innbyggere velkommen til å ta del i alt det spennende universitetet har å by på. Dialogen med kommune, næringsliv og andre viktige samfunnsaktører i et initiativ for å videreutvikle campus som en sentral del av byutviklingen i Bergen skal derfor videreføres og styrkes.

Masterplanen legger til rette for nødvendig rehabilitering av flere av universitetets bygg og er styrende for å sikre en enda mer effektiv forvaltning av universitetets arealer. Dette skal også sikre at universitetets ansatte og studenter får et inspirerende og inkluderende arbeidsmiljø, en trygg og sikker arbeidshverdag og omgivelser som stimulerer og tilrettelegger for faglig aktivitet.

I inneværende planperiode har det vært realisert en rekke byggeprosjekter i Masterplanen, både på campus Årstad/Møllendal og Campus Nygårdshøyden. I 2023 er det i første rekke ferdigstillingen av [Nygårdsgaten 5](#) som har fått oppmerksomhet. Dette bygget skal ivareta kravene til et moderne og fleksibelt kontorbygg. Bygget er innrettet for å støtte opp om nye arbeidsmetoder og legger veldig godt til rette for styrket samarbeid på tvers av fagområder når 450 ansatte fra ulike avdelinger samlokaliseres. Resultatet er fleksible arealer, med hovedvekt av arbeidsplasser i landskap, og god dekning av multirom og samhandlingsarealer. I Nygårdsgaten 5 er det også etablert en moderne læringsarena til bruk for hele universitetet, bestående av ulike læringsrom, støtterom, møterom og storsal med plass til rundt 120 mennesker. Også i dette prosjektet er åpenhet og integrasjon mot den øvrige byutviklingen i Bergen vektlagt.

I 2023 fikk UiB DFØs anskaffelsespris for arbeidet med å gjøre bærekraftige anskaffelser til bygget. En gjenbruksandel på over 40 prosent på møbelanskaffelser ga en reduksjon i CO₂ på over 50 prosent og en besparelse på mer enn sju millioner kroner.

Ny arealer for studentorganisasjonene er etablert i Christies gate 18, etter at de administrative avdelingene flyttet ut. I tillegg er det gjennomført verdibevarende vedlikehold på en rekke av universitetets bygninger. Blant annet har ombyggingen av Christies gate 12 for Det psykologiske fakultet vært et viktig prosjekt. Her er alle ventilasjonsanlegg skiftet og ombygging og rehabilitering av behandlingsfløy og bibliotek er gjennomført. Videre ombygging av Christies gate 12 er et prioritert prosjekt i utkastet til revidert Masterplan. Prosjektet er nært knyttet til utflyttingen fra Vektergården som ble solgt i 2020. Et annet viktig prosjekt har vært å sikre egnede magasinarealer for universitetets ulike samlinger.

Arbeidet med nytt bygg for Griegakademiet og utvikling av Nygårdshøyden sør har vært prioriterte oppgaver i 2023.

Forprosjekteringen av Griegakademiet ble ferdigstilt i 2023. Det er også gjennomført arkitektkonkurranse inkludert totalentreprisetilbud, og kontrakt på fullføring av forprosjekt/optimalisering med entreprenør er tildelt. Kontrakt med entreprenør har opsjon på bygging. Dette betyr at et byggeprosjekt kan være klart for byggestart så snart en oppstartsbevilgning foreligger.

Høsten 2023 ble prosjektet pålagt en ytterligere kvalitetssikringsprosess av styringsunderlag samt kostnadsoverslag (KS2). Dette arbeidet ferdigstilles i februar/mars 2024.

I 2023 mottok UiB et oppdragsbrev og mandat for arbeidet som skal lede frem til en statlig bevilgning rehabiliteringsprosjektene. Oppdragsbrevet fra KD gir UiB mandat til å arbeide videre med Fysikkbygget og Realfagbygget i henhold til statens prosjektmodell. Det vil

si at prosjektet må gjennom en prosjektavklaringsfase som leder frem til en oppstart forprosjektrapport (OFP). UiB har engasjert Statsbygg i dette arbeidet.

Ytterligere beskrivelse av prosjektene Griegakademiet og Nygårdshøyden sør er gitt i kapittel 5.3 «*Campusutviklingsplan og større byggeprosjekter*». Dette kapittelet gir også oversikt over Masterplanens øvrige prioriteringer i tiden framover.

Delta i samarbeid for forskningsbasert innovasjon nasjonalt og internasjonalt

UiB jobber med å legge til rette for møteplasser for både studenter og ansatte som er interessert i innovasjon. Dette er særlig prioritert i universitetets ulike kunnskapsklynger. I samarbeid med helse Bergen har UiB også etablert en egen medisinsk inkubator, Eitri.

UiB koordinerer to sentre for fremragende innovasjon (SFI): [MediaFutures](#) og [Smart Ocean](#). I tillegg er UiB partner i fire andre SFI-er: [CRIMAC](#) - Centre for research-based innovation in marine acoustic abundance estimation and backscatter classification, [Centre for research-based innovation on Mobile Mental Health](#), [Climate Futures](#) og [DigiWells](#): Digital Well Center for Value Creation, Competitiveness and Minimum Environmental Footprint.

Teknologioverføring gjennom VIS

UiBs kommersialiseringsarbeid er organisert i samarbeid med teknologioverføringsselskapet VIS, som står for forretningsutvikling av oppfinnelser og andre kommersialiseringsprosjekter. Aktiviteten er på et stabilt nivå, men lavere enn ønskelig for enkelte indikatorer. Det er registrert 29 nye ideer i 2023, 13 patentsøknader, 3 lisenser til patentert teknologi er solgt, og ett nytt selskap er etablert. VIS har sendt inn 11 søknader om kvalifisering og verifisering til Forskningsrådet i 2023, og fått innvilget syv av disse så langt. Innvilgelsesprosenten er altså særlig høy, noe som peker mot at selskapet lykkes godt med å plukke ut kommersialiseringsprosjekter med stort potensiale. Ett av selskapene som er grunnlagt på UiB-utviklet teknologi er Lace Lithography, som utvikler banebrytende kretskort-teknologi.

Forskningsrådet har i 2023 lagt om FORNY-programmet, som er støtteordningen som har fungert som «grunnbevilgning» for tidligfase kommersialiseringsarbeid ved teknologioverføringskontorene (TTO). Midler blir nå kanalisert gjennom de akademiske institusjonene i stedet for direkte støtte til TTO-foretakene. UiB ble plassert i øverste støttekategori i ordningen basert på gjennomslag i Forskningsrådets kommersialiseringsprogram tidligere år. Så langt blir midlene kanalisert direkte videre til VIS, for å finansiere deres funksjon for vurdering av forskeres innovasjonsideer til videre finansiering.

European Innovation Council (EIC)

European Innovation Council (EIC) er det viktigste virkemidlet for innovasjon i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon. EIC Pathfinder finansierer særlig banebrytende teknologiutvikling. UiB har sendt inn en partner-søknad til EIC Pathfinder Challenges-programmet i 2022, som ble godkjent i 2023 og to partnersøknader til EIC Pathfinder Open-programmet i 2023. Ett av disse ble godkjent. I tillegg ble 1 EIC Transition-

prosjekt sendt inn og godkjent gjennom UiB-spinoff-selskapet Lace Lithography AS som omtalt ovenfor.

SFI-utlysningen fra Forskningsrådet er ventet våren 2024. SFI UiB har derfor startet en prosess mot utvikling av konkurransedyktige SFI-initiativ. Til nå er 7 initiativ under utvikling med UiB som koordinator.

UiB-idé

[UiB-idé](#) er universitetets tidligfase-innovasjonsprogram. UiB idé skal bidra til at vitenskapelig ansatte og studenter som ønsker å teste ut innovasjonspotensialet i ideer som har oppstått som følge av forskning eller studentarbeider, gis mulighet til følge ideen. I 2023 ble syv UiB-idé-prosjekter valgt for finansiering av en jury med representanter fra privat og offentlig sektor, VIS og UiB. Fire av disse 7 prosjektene gikk til forskere, og 3 til studenter. Av de 6 UiB tidlig idé-søknadene fikk 4 forskerprosjekter finansiering.

En intern evaluering i 2023 konkluderte med at programmet «har i betydelig omfang bidratt til at flere ansatte og studenter har kunnet teste ut, bekrefte og kvalitetssikre egne innovasjonsideer. Spesielt for studenter representerer programmet en mulighet som ikke finnes andre steder».

Evalueringsrapporten peker likevel på mulige forbedringspunkter som skal følges opp. Dette gjelder blant annet oppfølging av søknader som ikke blir innvilget, utvikle indikatorer som favner bredden i innovasjonsfeltet og UiBs visjoner og ambisjoner for innovasjon samt mer systematisk bruk av VIS i oppfølging av både søknader som ikke innvilges, og dem som innvilges.

I 2023 ble «UiBs beste ideer» arrangert, der nåværende og tidligere UiB-idé-prisvinnere presenterte prosjektene sine for et publikum av UiB-forskere, studenter og administratorer, samt eksterne interessenter i innovasjonssystemet, inkludert investorer, TTO og samarbeidspartnere fra offentlig og privat sektor.

Studentinnovasjon

UiB har et trettitalls studieemner som er relevant for innovasjon og entreprenørskap, fordelt på alle fakultetene. Et mindre antall av disse er direkte rettet mot temaet. UiB har levert gode prosjekter til den nasjonale finansieringsordningen Stud-Ent, men bare et fåtall hvert år. I 2023 var det ingen søkere fra UiB. Ved UiB er det flere studentgrupper inkludert fagutvalg som jobber aktivt med innovasjon. Universitetet har i 2023 fått en bevilgning på 200 000 kroner for å skape entreprenørskapskultur for studenter, og vil ved hjelp av innovasjonspiloter utvikle innovasjons- og entreprenørskapskulturen videre.

Oppsummering utviklingsmål 3

I flere av de store hendelsene som har preget 2023 har universitetets forskere vært etterspurte kilder, og har bidratt med utdypninger, fortolkninger og forklaringer. Forskere fra hele universitetets bredde har deltatt på ulike formidlingsarenaer. Uforutsette hendelser understreker viktigheten av den kunnskapsberedskapen UiB representerer

[Masterplan](#) for areal ble revidert i 2023 og prioriteringene i Masterplanen er innrettet slik at de støtter opp om universitetets ambisjoner som et internasjonalt ledende forskningsuniversitet. Arbeidet med nytt bygg for Griegakademiet og videreutvikling av Nygårdshøyden sør-prosjektet har hatt høy prioritet.

Ferdigstillingen av Nygårdsgaten 5 har fått stor oppmerksomhet i 2023. Dette bygget skal ivareta kravene til et moderne og fleksibelt kontorbygg. Bygget er innrettet for å støtte opp om nye arbeidsmetoder og legger veldig godt til rette for styrket samarbeid på tvers av fagområder når 450 ansatte fra ulike avdelinger samlokaliseres. Resultatet er fleksible arealer, med hovedvekt av arbeidsplasser i landskap, og god dekning av multirom og samhandlingsarealer.

Ny arealer for studentorganisasjonene er nå etablert i Christies gate 18, etter at de administrative avdelingene flyttet ut. I tillegg til de store byggeprosjektene er det gjennomført verdibevarende vedlikehold på en rekke av universitetets bygninger. Blant annet har ombyggingen av Christies gate 12 for Det psykologiske fakultet vært et viktig prosjekt.

I 2023 har UiB fortsatt samarbeidet med VIS om kommersialisering av forskningsresultat, videreført den lokale utlysningen UiB Idé og har oppnådd støtte for flere innovasjonsprosjekt i Horisont Europa. Reduksjon i antall registrerte forretningsideer og svakere forskningsrådsfinansiering av VIS, er klare utfordringer.

3.3 Midler tildelt over andre kapitler

UiB er tildelt midler over kap. 201 post 21 og kap. 226 til SLATE, 6,1 mill. kroner. Midlene brukes til utvikling og drift av senteret. Senteret er plassert ved Det psykologiske fakultet og senteret sender egen årsrapport til departementet.

Ytterligere mottar UiB 17,8 mill. kroner til Holbergprisen over kap. 289 post 51. Midlene rapporteres utenom årsrapporten etter krav fra departementet. Dette samme gjelder en ekstratildeling på 50.000 kroner gitt i 2023.

I 2023 er UiB tildelt 0,6 mill. kroner over kap. 275.21 til partnerskap i lærerutdanningen, der det etableres flere universitetsskole- og partnerskolesamarbeid som tildelingen brukes inn mot. Midlene disponeres av universitetets sentrale lektorsenter. Gjennom tettere samarbeid med skolene skal lektorsenteret styrke praksisopplæringen og legge til rette for studentenes opplevelse av faglig sammenheng i profesjonsutdanningen.

3.4 Samfunns- og effektmål for byggeprosjekter

Det sammensatte bygningsmiljøet i universitetsområdet, som består av byggekunst fra sist på 1700-tallet til i dag, har svært høy arkitektonisk- og kulturhistorisk verdi. Dette unike bygningsmiljøet gir særpreg til UiB, med Universitetsmuseet på Muséplassen som universitetets fremste symbolbygg.

Som statlig byggherre er universitetet forpliktet til å sikre at nye funksjoner tilpasses på en slik måte at de kulturhistoriske verdiene ivaretas.³ I Meld. St. 16 (2019–2020) *Nye mål i kulturmiljøpolitikken — Engasjement, bærekraft og mangfold* blir staten videre påminnet om sitt særlige ansvar som eier og forvalter av kulturhistoriske bygg, og oppfordret til å være et godt forbilde i sin forvaltning og utvikling av eiendommene.

Det finnes flere eksempler på hvordan byggenes kulturhistoriske kvaliteter er videreforedlet sammen med nye løsninger gjennom omfattende vedlikehold og rehabilitering. Dette gjelder for eksempel restaurering av den gamle museumsbygningen til et sikkert bygg med attraktive utstillinger, modernisering og revitalisering av Geofysen til funksjonelle rammer for samlokalisering av klimaklyngen og restaurering av lysthuset Fastings Minde til et hjem for [Holbergprisen](#).

Utvikling av fremtidsrettede arealer for ansatte og studenter må balanseres mellom faglige behov og krav til en effektiv og fleksibel forvaltning av byggene. Prioriteringer og løsninger må ta utgangspunkt i de reelle faglige behovene, men samtidig må løsningene være arealeffektive slik at mest mulig ressurser innrettes mot kjernevirksomheten.

Samfunns- og effektmål av universitetets byggeprosjekter er også omtalt i kapittel 3.2, utviklingsligningsavtalen, og i kapittel 5.5, større byggeprosjekter.

³ Riksantikvaren anbefalte i eget brev til UiB datert 23.11.2017 om at Masterplan for areal må sikre at nye funksjoner tilpasses på en slik måte at det ivaretar de kulturhistoriske verdiene i henhold til statlige forpliktelser, jf. kongelig res.

4. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

4.1 Sikkerhet og beredskap

Internkontroll

Internkontroll er et linjeansvar og UiB er underlagt krav om internkontroll på ulike områder. Det gjennomføres årlige aktiviteter innenfor flere internkontrollregimer ved UiB, og noen av disse har lang historie; Systematisk HMS-oppfølgning og Styringssystem for informasjonssikkerhet og internkontroll.

Internrevisjonens rapport «Helhetlig styring og internkontroll» fra høsten 2022 er fulgt opp i 2023. Rapporten oppsummerer at UiB har jobbet systematisk med å styrke arbeidet med styring og internkontroll ved UiB de siste årene. Arbeidet har særlig vektlagt å få til en bedre koordinering av arbeidet med utgangspunkt i en helhetlig risikobasert internkontroll. Det har likevel vært behov for å fastsette og forankre prinsipper og overordnede føringer for internkontroll og risikostyring, og å sette dette inn i en UiB-kontekst.

Et viktig verktøy vil være å systematisere arbeidet rundt en modenhetsanalyse. UiB bør ha ambisjoner om å løfte internkontrollarbeidet ytterligere selv om virksomhetens karakter og risikobilde tilsier at en ikke nødvendigvis må ligge langt over øvrige offentlige virksomheter. Det er likevel naturlig å sette et ambisjonsnivå for å strukturere utviklingsarbeidet og prioritere tiltak.

På bakgrunn av arbeidet vil det bli gjennomført status for samlet internkontroll to ganger årlig. Dette muliggjør standardisert og helhetlig rapportering, noe som også er anbefalt i rapporten fra internrevisjonen.

Internrevisjon

Statlige virksomheter med utgifter eller inntekter over 300 mill. kroner kan vurdere å bruke internrevisjon som en del av virksomhetens system for styring og kontroll. Ved UiB organiseres internrevisjonen gjennom kjøp av tjenester, såkalt full utkontraktering. Universitetsstyret har uformet en instruks som sikrer revisjonens uavhengighet og at revisjonen gjennomføres i tråd med etablerte standarder.

UiB inngikk sommeren 2023 en rammeavtale om internrevisjon med PwC for 2 år, med opsjon på 1+1 år.

For 2024 planlegges følgende fire internrevisjonsprosjekter i 2024:

1. Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet
2. Helhetlig administrasjon – forenklet rapportering
3. Sikkerhetssatsingen (informasjonssikkerhet)
4. Klimaregnskap

Krise- og beredskapsplanverk

UiB reviderte sist sitt krise- og beredskapsplanverk i 2018, men det er gjennomført løpende oppdateringer på roller/telefonnummer og lignende. Det pågår et arbeid med å se på organiseringen av beredskapen ved UiB i sin helhet, med plan om behandling i universitetsstyret våren 2024. Etter planen skal dette føre til en helhetlig revidering i beredskapsplanverket.

Sentralt i arbeidet står innføring av et styringssystem for sikkerhet, og etablere en sikkerhetsorganisasjon med en definert sikkerhetsledelse. Styringssystemet skal sikre en koordinering av sikkerhetsarbeidet mellom sikkerhetsområdene, - Samfunnssikkerhet, Informasjonssikkerhet og personvern og Nasjonal sikkerhet, som involverer sikkerhetsområdenes styringssystemer eller retningslinjer. Formålet er å sikre at UiB til enhver tid har en samlet oversikt over potensielle trusler mot virksomheten og dermed kan iverksette nødvendige tiltak for å etablere et forsvarlig sikkerhetsnivå.

På samme måte som det systematiske arbeidet med helse, miljø og sikkerhet (internkontroll) er integrert som en del av virksomhetsstyringen skal også det overordnede styringssystemet for sikkerhet være det, med ansvar i linjen og medvirkning fra ansatte.

UiB har et styringssystem for bygg og verdier tilknyttet fem hovedklasser, "Økonomisk verdier", "Omdømme", "Kulturhistoriske verdier", "Tjenesteproduksjon" og "Samfunnsansvar". Det er ikke gjort en overordnet samlet vurdering av alt som inngår i verdivurdering ved UiB. Arbeidet i styringssystemet for bygg og verdier gjennomføres på enhetsnivå, og er rettet mot fysiske verdier. I arbeidet med et overordnet styringssystem for sikkerhet er det nærliggende at det vil bli gjennomført en helhetlig verdivurdering for UiB.

Det er gjennomført en beredskapsøvelse for sentral beredskapsledelse og to beredskapsøvelse for underliggende enheter i 2023; ved Fakultetet for kunst, musikk og design, og Universitetsbiblioteket. Læringspunkter fra underliggende enheter har i hovedsak vært utfordringer ved bruk av krisestøtteverktøy og behov for å se på forenklinger knyttet til den lokale bruken av dette. UiB tar sikte på å øke frekvensen på varsling- og beredskapsøvelser i tiden fremover, og ser også på muligheten for å bytte krisestøtteverktøy ved å knytte seg på rammeavtalen til DSB i løpet av 2024.

I øvelsen for sentral beredskapsledelse var tema trusler mot ansatte på UiB som eskalerte til voldshendelse. Evalueringen etter øvelsen viste i hovedsak at det er behov for mer samhandling med eksterne aktører og derfor ønskelig med jevnlig treffpunkt mot Bergen kommune med samfunnssikkerhetens hus, politi og Studentsamskipnaden (SAMMEN).

I 2023 ble det også gjennomført en samøvelse (Missing Spark) med Bergen kommune, Forsvaret, energiselskap og andre kritiske samfunnsaktører. Tema var hvordan koordinere ressurser, styrke felles forståelse for konsekvensene av langvarig strømbortfall, øve samvirke, og øve den enkelte aktørs beredskapsplaner. Evalueringen av øvelsen viste at UiB har gode reservesystemer ved bortfall av strøm og kan bidra til å forsyne andre kritiske virksomheter i en gitt tidsperiode.

UiBs VirksomhetsROS ble sist gjennomgått i 2022. Av seks gjennomgåtte scenarier er "Cyberangrep" vurdert som den største risikoen. De øvrige scenarioene er «Bussulykke med UiB-studenter», «Ekstremvær», «Uetisk forskningspraksis», «Biologiske faktorer på avveie» og «Pandemi».

Planen var at ROS analysen skulle gjennomgås på nytt høsten 2023, men dette ble utsatt til våren 2024. To aktuelle scenarioer er "PLIVO-situasjon på campus" og "Ulykke i utland på gruppereise/felt/tokt". I 2024 er det også planlagt å se på en helhetlig ROS knyttet til brann ved bygningsmassen til UiB.

4.2 Informasjonssikkerhet og personvern

I 2023 vedtok universitetsstyret en større satsing på informasjonssikkerhet. I forlengelsen av en rapport fra internrevisjonen, ble det utarbeidet en oppdatert analyse av UiBs status på alle punktene i Nasjonal sikkerhetsmyndighet «Grunnprinsipper for IKT-sikkerhet», med en tilhørende sårbarhets- og risikoanalyse. Basert på analysen ble det utarbeidet forslag til risikoreduserende tiltak samt en vurdering av restrisiko. Arbeidet resulterte i seks tiltakspakker som universitetsstyret godkjente i mars 2023.

Tiltakspakkene innebærer både tekniske tiltak, tiltak knytt til etterleving og styring og dessuten strukturelle, kulturelle og kompetanserelaterte tiltak. Tiltakene har en samlet økonomisk ramme på 150 mill. kroner over fem år. Arbeidet skal følges opp med halvårlige rapporteringer.

Prosjekt sikre forskningssystem, der en går gjennom alle IT-systemer og IT-utstyr som blir driftet og forvaltet lokalt på institutt, i forskergrupper og ellers, startet opp i 2023. Trygghetssatsingen er en naturlig forlengelse av dette prosjektet i og med at en gjennom tryggingssatsingen sørger for kapasitet og vedtaksmyndighet til å flytte drift og teknisk forvaltning av alle IT-system og IT-utstyr til IT-avdelinga. UiB sentraliserte IT-funksjonene sine i 2006, men mange av systemene knyttet til forskning ble værende igjen lokalt. Nå konsentrerer en drift og teknisk forvaltning av disse for å vareta informasjonssikkerheten.

I 2023 er det startet opp et arbeid med å kartlegge alle informasjonsverdiene ved UiB. Arbeidet viste seg å være krevende konseptuelt og kulturelt. Verdikartleggingen fordrer et større kompetanse- og kommunikasjonsarbeid enn forutsatt. UiB vil fortsette arbeidet i 2024, og vil knytte arbeidet sammen med verdikartlegging i forbindelse med ansvarlig internasjonalt samarbeid og verdikartlegging i tråd med sikkerhetsloven.

Prosjekt sikre forskningssystemer innebærer en grundig og detaljert gjennomgang av status og sikring av alle informasjonsverdier i forskning på UiB. Dette gjøres gjennom kartlegging av forskningsdata i fagmiljøene, lagring og sikring av disse, samt IT-systemer til forskning og annen IT-infrastruktur som brukes i forskning og ellers i UiBs virksomhet. Gjennomgangen gir god oversikt og fungerer som en implisitt verdivurdering da dialogen med fagmiljøene avdekker vesentlighet, behov for sikringstiltak og andre forbedringer knyttet til drift og forvaltning.

UiB gjennomførte våren 2023 en kontinuitetstest for de sentrale IT-systemene, der en testet reserveløsningene etter at UiBs sentrale datahall er satt ut av drift. I all hovedsak fungerte reserveløsningen i samsvar med plan der UiB har ulike kategorier av krav til kontinuitet. Det er etablert oppfølgingspunkt der det var avvik, som nå er lukket. UiB oppdaterte også sin infrastruktur for kontinuerlig strømleveranser til sentral datahall med oppgradering av dieselaggregat.

UiB har oppdatert styringssystemet for informasjonssikkerhet med blant annet oppdatering av rolleskildringer, tydeliggjøring av ansvaret for andrelinje internkontroll i tråd med prinsippene for helhetlig internkontroll på UiB, og dessuten at en har trukket styret inn i årshjulet i styring og rapportering.

4.3 Lærlinger og studenter

UiB rekrutterer i hovedsak lærlinger direkte fra videregående opplæring etter fullført VG2. Lærlingene er ansatt innenfor service- og administrasjonsfaget, IT-driftsfaget, byggdrifterfaget og dyrefaget. I 2023 hadde UiB til sammen 13 lærlinger og 2 lærekandidater hvorav 9 ble ansatt i løpet av 2023. I tillegg avsluttet en lærling læreløpet til fordel for tilbud om fast stilling ved UiB.

UiB sikter på å øke antall læreplasser i løpet av 2024. Som del av rekrutteringsarbeidet er det opprettet en SnapChat-konto med brukernavn "UiB Lærling". Kontoen ble åpnet høsten 2023 og har i snitt fått tre nye følgere hver dag. Her viser lærlingene hvordan det er å være lærling ved UiB. I desember arrangerte UiB åpen dag for aktuelle skoler i Vestland fylke. Det var 95 påmeldt elever til denne dagen.

Gjennom året har det vært fokus på å skape et kollegafellesskap på tvers av læreplasser og lærefag, og det har vært arrangert en rekke tverrfaglige samlinger om temaer som HMS, selvledelse og jobbsøkerkurs. UiB- lærlinger oppfordres til å reise på utveksling gjennom Erasmus+-programmet og høsten 2023 var to IT-lærlinger på utveksling i München. I tillegg var en byggdrifterlærling på utveksling ved Umeå Universitet, som første byggdrifterlærling i fylket på utveksling.

I januar 2024 startet en ordning hvor til sammen seks studenter på masterprogrammet i rettsvitenskap får praksis- og skriveplass ved en avdeling i UiBs fellesadministrasjon mens de skriver den avsluttende masteroppgaven. I tillegg til at studenten har fast skriveplass på avdelingen, innebærer ordningen også at studenten får tildelt en mentor, og ansettes i en midlertidig stilling (20 prosent) på inntil et halvt år med arbeidsoppgaver knyttet til avdelingens juridiske områder.

4.4 Redusere konsulentbruken

I 2023 regnskapsførte UiB 140 mill. kroner for bruk av konsulenttjenester, mot 133 mill. kroner i 2022 og 136 mill. kroner i 2021. En mer detaljert oversikt er gitt i tabell 6 nedenfor.

Tabell 6. Kjøp av konsulenttjenester 2021 – 2023 (tall i mill. kroner)

Rekneskap	2021	2022	2023
Konsulenttjenester økonomi, revisjon og juss	15	8	6
Konsulenttjenester til utvikling av programvare, IKT-løsninger, mv.	8	8	28
Konsulenttjenester til org. utvikling/komm.utvikling, mv.	8	12	10
Konsulenttjenester til rekruttering	2	2	2
Andre konsulenttjenester	67	70	61
Konsulenttjenester analyser, planverk, utvikling (strategisk utvikling)	37	33	32
Sum	137	134	140

I hovedsak brukes konsulenttjenester der det er nødvendig med spisskompetanse som universitetet selv ikke innehar. Av 140 mill. kroner regnskapsført i 2023 er 93 mill. kroner knyttet til kategoriene *andre konsulenttjenester* og *konsulenttjenester analyser, planverk og utvikling*.

Andre konsulenttjenester favner vidt og omfatter også kjøp av tjenester knyttet til forskning (for eksempel datakjøp, labtjenester, og datainnsamling i form av spørreundersøkelser og ulike former for forsknings- og undervisningssamarbeid). Av totalt 61 mill. kroner i denne kategorien er 39 mill. kroner regnskapsført ved fakultetene. Dette utgjør om lag 82 prosent av fakultetenes samlede utgifter til konsulenttjenester.

Kategorien *konsulenttjenester analyser, planverk og utvikling* gjelder i hovedsak utvikling av universitetets bygningsmasse. Av de samlede utgiftene på 32 mill. kroner relateres 30 mill. kroner til universitetets eiendomsavdeling. Utgiftene omfatter et vidt spenn av oppgaver knyttet til eiendomsvedlikehold og utvikling og der den største aktøren i 2023 var Statsbygg med 12,5 mill. kroner.

Fra 2022 til 2023 har det vært en vekst fra 8 mill. kroner til 28 mill. kroner i *konsulenttjenester knyttet til utvikling av programvare, IT løsninger osv.* Veksten skyldes i stor grad arbeidet med nytt arkivsystem UH- sak (8 mill. kroner), men også utvikling og drift av tjenester fra Sikt (4,4 mil. kroner) og arbeidet med universitetets nettsider (4,7 mill. kroner) har bidratt til denne veksten.

Innenfor kommunikasjonstjenester er det regnskapsført vel 5,5 mill. kroner i 2023, i hovedsak knyttet til studentrekruttering.

I tiden framover skal omfanget av konsulenttjenester gjennomgås når eksisterende avtaler går ut. I tillegg skal det gjennomføres en mer teknisk gjennomgang for å klargjøre skillet mellom ulike konsulentkjøp og kjøp av andre tjenester slik at rapportering på dette punktet blir mer presist. Det er blant annet forventet en viss vekst i kjøp av IT-tjenester som følge av endring i leveransemodeller.

4.5 Muligheten for desentralt arbeid

For 2023 har KD lagt til grunn at institusjonene skal vurdere muligheter for økt bruk av desentralisert arbeid. Formålet er å oppnå en mer desentralisering av statlige arbeidsplasser og styrke lokale fagmiljø, som kan gi distriktpolitisk gevinst.

Etter UiBs oppfatning er sosial interaksjon viktig for den læringen som skjer mellom ansatte basert på kunnskapsdeling, erfaringene som høstes og gode råd og tips. Arbeid på campus er derfor fortsatt hovedregelen ved UiB, og målsettingen er at det skal stilles en arbeidsplass til disposisjon for arbeidstakerne i UiB sine lokaler.

Av denne grunn ses det på som mindre aktuelt for UiB å etablere desentrale arbeidsplasser der UiB eventuelt leier seg inn i lokale kontorfellesskap.

Eventuelle unntak fra dette kan være i tilfeller der undervisnings- og forskeraktivitet finner sted utenfor campus. Et eksempel på dette er Vestlandslegen, der store deler av utdanningen legges til Stavanger, Haugesund eller Førde, jf. omtale under sektormål 3, God tilgang til utdanning og kompetanse i hele landet. I denne modellen vil noen UiB-ansatte ha sitt arbeidsted på disse destinasjonene.

4.6 Lønns- og arbeidsvilkår

I henhold til forskriftene skal oppdragsgiver sørge for at leverandør har lønns- og arbeidsvilkår er i samsvar med gjeldende tariffavtaler. Med lønns- og arbeidsvilkår menes i denne sammenheng bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen. Forskriftene krever at oppdragsgiver innhenter dokumentasjon på at leverandøren og eventuelle underleverandører oppfyller krav til lønns- og arbeidsvilkår.

UiBs rutiner for oppfølging av samfunnsansvar er nedfelt i universitetets anskaffelsesstrategi 2020 - 2024.

Risikovurderinger

Risikovurderingen for eiendomsrelaterte avtaler konkluderte med at det skulle gjennomføres egenrapportering blant alle nye leverandører i alle rammeavtaler knyttet til bygge- og anleggsarbeider og FDV samt gjennomføre ny egenrapportering blant leverandører med størst sannsynlighet for brudd på lønns- og arbeidsvilkår. Det var også ønskelig å følge opp rammeavtaler med krav om at leverandør skal være godkjent lærebedrift og at lærlinger skal arbeide på prosjekter ved UiB. Blant akademiske og administrative avtaler ble det besluttet å følge opp leverandører innenfor bransjene catering og hoteller.

Gjennomføring av tiltak

Oppfølging av arbeidslivskriminalitet blant leverandører ble i hovedsak utført som egenrapportering basert på skjema utarbeidet av DFØ. I 2023 ble flest skjema sendt til leverandører innenfor FDV og bygg og anlegg. Det ble gjennomført 18 egenrapporteringer fra leverandører med FDV-rammeavtaler og tilsvarende 8 egenrapporteringer fra leverandører og underleverandører på byggeprosjekter hvor UiB er byggherre. I 2023 har UiB vært byggherre i et større byggeprosjekt: Nygårdsgaten 5.

På byggeplass er det gjennomført regelmessige kontroller av tilstedeværelse og HMS-kort, og det er basert på ulike behov, gjennomført stikkprøver og krav om utvidet dokumentasjon. Gjennomførte tiltak er i henhold til vedtatt SHA-plan på byggeplass.

Det er gjennomført fire kontroller med utvidet dokumentasjon, alle knyttet til byggeprosjektet Nygårdsgaten 5. Kontrollene har avdekket noen avvik som er blitt rettet opp, men ingen alvorlige brudd på lønns- og arbeidsvilkår.

Byggeprosjekter representerer samarbeid mellom mange aktører og samarbeid er derfor også viktig for gjennomføring av kontroller. På alle prosjektene er det etablert en god modell for samarbeid mellom byggherre og entreprenør. Ifølge byggherreforskriften er byggherre pålagt påseplikt og kontroll av entreprenør, og entreprenør har påseplikt overfor sine underleverandører. Ved at entreprenøren gjennomfører kontrollen sammen med byggherre hjelper partene hverandre med påseplikten og inntrykket er at kontrollene blir mer systematiske og grundigere.

I prosjektene utarbeides det en felles aktivitetsplan og gjennomføring av risikoanalyse med kartlegging og evaluering av underleverandører og bemanningsbyrå. Bemanningsforetak og utenlandske foretak vurderes å ha størst risiko. Samarbeid og felles kontroll av slik påseplikt bygger grunnlaget for et godt kontrollregime med god relasjon mellom byggherre og totalentreprenør. Kontrollene i 2023 har avdekket noen mindre avvik som er blitt rettet opp, men ingen alvorlige brudd på lønns- og arbeidsvilkår. Eksempler på avvik er for lav timelønn i henhold til tariffavtale og arbeidstid som ikke er i tråd med lovkrav.

Det er i tillegg til egenrapportering fra leverandører innenfor eiendomsrelaterte avtaler, også gjennomført egenrapportering blant leverandører innenfor avtalekategoriene akademiske og administrative avtaler. Egenrapportering er gjennomført mot 10 leverandører innenfor administrative avtaler. Kontrollene har ikke avdekket avvik eller brudd på lønns- og arbeidsvilkår.

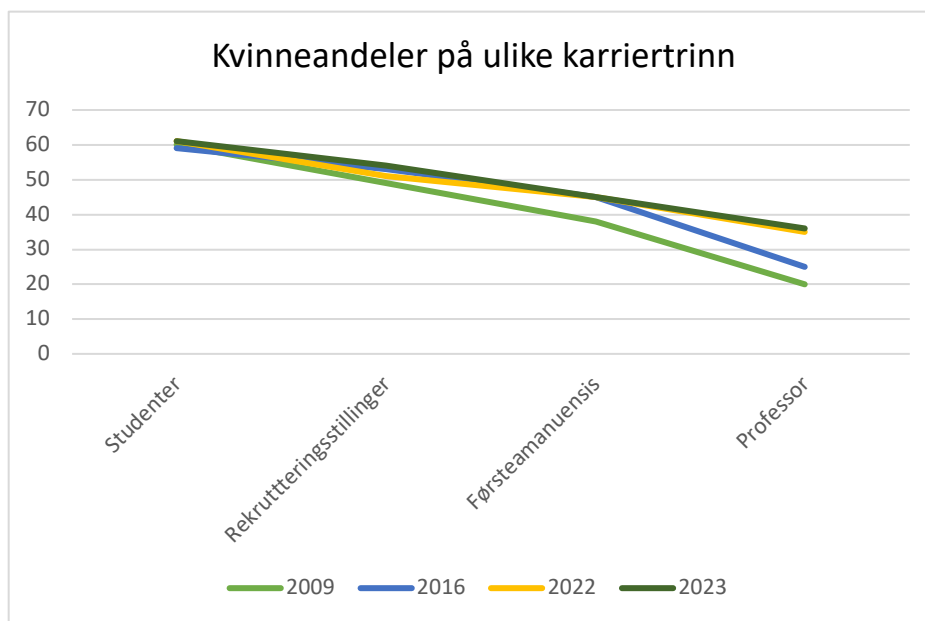
Selv om det i 2023 ikke er avdekket alvorlige brudd, oppfattes kontrollene likevel som viktige å gjennomføre. Risikovurderinger og kontrollenes innhold anses å være sentralt for å øke treffsikkerhet og preventiv virkning.

4.7 Likestilling og mangfold

UiB har fortsatt utfordringer knyttet til kjønnsbalanse i vitenskapelige toppstillinger. Rekruttering av kvinner til professorstillinger og faglige lederstillinger har derfor vært et viktig satsingsområde. Om lag 48 prosent av alle ansatte i undervisnings- og forskings- og formidlingsstillinger er i dag kvinner.

Figuren under gir en oversikt over delen av kvinner på ulike karrieretrinn ved UiB de siste årene.

Andelen kvinner blant professorene er i 2023 på 36 prosent, mot 35 prosent i 2022. Kvinner utgjør 45 prosent blant førsteamanuensene ved UiB, dette er tilsvarende tall som i 2022.

Figur 7. Kvinneandeler på ulike karrieretrinn ved UiB.

Andelen kvinner i rekrutteringsstillinger er 54 prosent, dette er en økning fra 51 prosent i 2022.

Blant studentene ligger kvinneandelen stabilt på rundt 60 prosent. Innenfor de største profesjonsfagene er det fremdeles kvinnedominans, en tendens en finner ved de fleste andre universitetene. UiB innførte i 2019 kjønnspoeng ved opptak til psykologistudiet som et tiltak for å rekruttere flere mannlige studenter. Andelen mannlige studenter er nå 23 prosent, mot 19 prosent i 2019 og 23 prosent i 2016. Målsettingen er at 30 prosent av studentene ved psykologistudiet skal være menn.

I 2023 utgjorde kvinner 73 prosent av den administrative staben på UiB. I andre tekniske/ administrative stillinger er prosentdelen kvinner 46 prosent. I administrative lederstillinger har UiB 61 prosent kvinner. Innen faglig ledelse er tre av åtte dekaner kvinner, mens delen

av kvinner blant instituttlederne er 37 prosent, mot 35 prosent i 2022.

Likestillings- og mangfoldsledelse er innarbeidet i alle lederprogram. Ved ansettelser i lederstillinger blir det spurt om likestillingskompetanse.

Arbeidet med universell utforming av bygninger, læringsmiljøet og campusområdet er en viktig del av tilrettelegging for personer med nedsett funksjonsevne. Det er innført en årlig ordning med kvalifiseringsstipend til vitenskapelig ansatte med funksjonsnedsetting, og traineeordning for å inkludere personer med nedsett funksjonsevne og hull i CV-en.

Universitetsstyret setter hvert år av midler til oppfølging av handlingsplanene og andre likestillingstiltak. I 2023 ble det utarbeidd nye utvidet tildelingskriterium for midlene som også innebærer støtte til mangfoldstiltak. Tidligere har disse midlene utelukkende vært rettet mot kjønnsbalanse og funksjonsnedsetting. Det er fremdeles mulighet til å søke om kvalifiseringsstipend, støtte til faglige reiser eller lederkurs og nettverksbygging. Det blir betalt ut insentivmiddel ved ansettelse av kvinner som professor II/førsteamanuensis II i mannsdominerte fagmiljø. Denne ordningen benyttes særlig innenfor realfagene og samfunnsvitenskap.

Årlig blir det lagt fram en rapport for universitetsstyret med status for likestilling, mangfold og inkludering ved UiB. Rapporten sammenfatter arbeidet med handlingsplanene, hva som er oppnådd og utfordringer som står igjen.

4.8 Avsetninger

Universitetsledelsens oppfatning er at UiB har tilfredsstillende kontroll på økonomistyringen. I etatstyringen i 2023 pekte departementet likevel på at overføringene inn i 2023 var vel lave og ba om at «UiB har et særlig fokus på økonomistyring for å sikre tilfredsstillende økonomisk utvikling i tiden framover».

I løpet av 2023 ble det lagt opp til en økning i avsetningene som per 31.12.23 endte på 199 mill. kroner. Dette er 53 mill. kroner mer enn i 2022 og utgjorde 2,8 prosent av bevilgningen fra KD. Tabell 9 viser utvikling fra 2022 til 2023 innenfor de ulike kategoriene gitt i årsregnskapets note 15.

Tabell 7. Overføringer knyttet til bevilgninger

Note 15 del 1 (mill. kroner)	31.12.2023	31.12.2022
Konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver	52,2	31,5
Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	16,2	8,2
Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	10,0	5,2
Påbegynte investeringsprosjekter	40,7	21,1
Andre formål	0,0	0,0
Andre departementer og finansieringskilder	0,0	0,0
Sum bevilgningsfinansiert aktivitet	119,0	66,0

Den positive overføringen innenfor drift gjelder restmidler på øremerkede tiltak, både fra KD og UiB.

I tillegg til avsetninger til ulike byggprosjekt, består overføringene innenfor investering av restmidler på øremerkede utstyrsbevilgninger til bygg og midler med sentral øremerking til vitenskapelig og teknisk utstyr. Innenfor byggprosjekt er den største enkeltavsetningen til nye varmepumper i Realfagbygget.

Nivået på overføringene oppfattes å være på et akseptabelt nivå og på nivå med overføringene i perioden etter 2020.

4.9 Oppfølging av FNs bærekraftsmål

UiBs viktigste bidrag i arbeidet for en bærekraftig samfunnsutvikling er å frembringe ny kunnskap gjennom forskning og innovasjon, men også gjennom den kunnskapsutrustningen studentene får gjennom utdanningen sin ved UiB. UiB har siden 2018 hatt et spesielt ansvar for bærekraftsmål 14, livet i havet, på vegne av [United Nations Academic Impact](#) og det globale universitetsnettverket [International Association of Universities \(IAU\)](#), som er samlokalisert med UNESCO i Paris.

I IAU leder UiB en egen havklynge, bestående av ti av verdens ledende havforskningsuniversiteter, som sammen jobber med felles planer for å transformere havutdanningen i mer bærekraftig retning.

2023 markerte slutten på Statsraad Lemkuhls verdensseilas «[One Ocean](#)» med fokus på FNs bærekraftsmål om hav og klima. UiB har vært sentral utvikling og gjennomføring av det akademiske opplegget i prosjektet, som har samlet deltakere fra forskningsinstitusjoner, studenter, næringslivaktører og politikere. Prosjektet ble avsluttet med en ukes arrangement med bærekraftfokus – [One Ocean Week](#) – hvor UiB var en sentral arrangør av en rekke arrangementer.

Bærekraftsmål 17 understreker det viktige ved samarbeid for å nå målene. UiB jobber bredt sammen med myndigheter, næringslivet, sivilsamfunnet, academia og andre aktører internasjonalt for å oppnå bærekraftig utvikling. Gjennom året har UiB hatt kontakt med norske og utenlandske ambassader, internasjonale nettverk og deltatt på møter med politikkskapere. Dette gjøres for å få tydeligere innsikt i trender og kommende politikkutforming med relevans for internasjonalt universitetssamarbeid, slik at UiB ligger i forkant av utviklingen: Samtidig er det ønskelig å være en viktig dialogpartner. UiB styrker samarbeid gjennom etablering av samarbeidsavtaler (MoU) med høyt rangerte forsknings- og utdanningsinstitusjoner og aktiv deltakelse i internasjonale nettverk.

UiB arrangerer årlig en internasjonal konferanse om bærekraft. Gjennom dette søker UiB å ta et overordnet ansvar for å fremme debatten og kunnskapen om bærekraft.

4.10 Klima og miljø

Gjennom strategi 2023 - 2030 «Kunnskap som former samfunnet», har UiB ambisjoner for hvordan man skal utvikle seg som en bærekraftig organisasjon. Universitetets klimaregnskap er sentralt i målingen av resultatene.

I arbeidet med å redusere utslipp har UiB satt seg følgende målsettinger:

1. Utslipp fra reiser skal halveres innen 2025 gjennom en årlig gjennomsnittlig reduksjon i CO₂ på 10 prosent.
2. Energibruk skal reduseres med 30 prosent innen 2025.
3. Utslipp fra varer og tjenester reduseres med 40 prosent innen 2025.
4. Areal skal reduseres med 10 prosent innen 2030. Målene er satt i forhold til 2018 som basisår.

Gjennomgangen i 2023 viser positiv utvikling og innenfor sentrale områder som energibruk og areal virker målene realistiske. Tilsvarende bør det være mulig å nå målet om reduserte utslipp fra reiser uten at dette har vesentlige negative konsekvenser for den faglige aktiviteten. De ansatte skal stimuleres til å velge "grønne" reiser.

Den største utfordringen er dermed knyttet til utslipp fra varer og tjenester som slik det i dag måles, i all vesentlighet baseres på økonomiske utslippsfaktorer. Parallelt med å redusere forbruk gjennom blant annet fokus på sirkulærøkonomi og økt produktledetid, skal arbeidet med måling og rapportering videreutvikles.

Samtidig må det erkjennes at planer for nybygg og rehabilitering av universitetets eiendomsmasse på kort sikt heller vil øke enn redusere utslippene fra kategorien varer og tjenester. Ambisjonen her må rette seg mot å gjennomføre dette arbeidet med så små utslipp som mulig. Det er bestilt et innsiktsarbeid fra ny internrevisjon for å videreutvikle klimaregnskapet slik at det kan bli et enda mer effektivt styringsverktøy og bedre analysere hvordan klimaarbeidet ved UiB utvikler seg.

4.11 Oppfølging av Strategi for digital omstilling

UiBs digitaliseringsarbeid skal bidra til å oppfylle ambisjonene i Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021 - 2025 og UiBs egen strategi 2023 - 2030. I UiBs strategi er digitaliseringsarbeidet et viktig verktøy som bidrar i tilretteleggingen for å nå ambisjonene strategien setter. Følgende tiltak vil være særlig viktige i digitaliseringsarbeidet i de kommende årene:

1. Støtte til faglig utvikling i møte med digitale teknologier
2. Støtte til undervisere og fleksible rammer for varierte undervisnings- og vurderingsformer
3. Kompetanseutvikling til undervisere og utdanningsledere i arbeidet med utdanningskvalitet

4. Opplæringstilbud for studenter i digital forståelse, kunnskap og kompetanse uavhengig av deres studieprogram og nivå
5. Moderne digitale og fysiske læringsarenaer, laboratorier som inviterer til samarbeid og kompetansetrening, og god tilgang til de vitenskapelige samlingene
6. Attraktive og synlige formidlingsarenaer som inviterer til dialog nasjonalt og internasjonalt
7. Velfungerende arbeidsplattformer og effektive digitale verktøy for alle ansatte

UiB har i løpet av 2023 tilbudt mikroemner i digital forståelse, kunnskap og kompetanse til alle ansatte og studenter, som et ledd i kompetanseutviklingen. Det er også igangsatt et arbeid med fora for utdanningsledere, for å støtte arbeidet med utdanningskvalitet og kompetanse i organisasjonen. [UiB læringslab](#) har i samarbeid med blant andre universitetspedagogene, [UiB Universell](#) og [SLATE](#) arrangert en rekke frokostmøter med temaer knyttet til digitale lærings- og undervisningsformer, som Chat gpt, bruk av Mentimeter, bruk av studenter som undervisere med mere. Et eget kurs i emneutvikling for undervisere er også under utvikling. I 2023 byttet også UiB verktøy for videostøtte i undervisning, med mål om å forenkle tjenesteporteføljen for video for undervisere. UiB lanserte i 2022 [UiB Treet](#), en tjeneste med sjekklister og veiviser for studenter til informasjon og tjenester ved UiB. Denne tjenesten er videreutviklet til å inkludere kalendertjeneste og eksamensinformasjon i året som gikk.

UiB lanserte Bing Chat Enterprise for alle ansatte høsten 2023. Ved årsskiftet 2023/24 lanseres [chat.uib.no](#) som en trygg chat gpt-tjeneste for alle studenter. UiB AI har lyst ut flere midler som insentiv for å utvikle studieprogram til å inkludere fagspesifikk digital forståelse, kunnskap og kompetanse og skal revidere tre store studieprogram med dette som utgangspunkt i 2024.

IT-sikkerhet har hatt høy prioritet i 2023 og vil fortsatt ha det i 2024. I tillegg til sikkerhets-satsingen, har også forberedelser til innføring av nye tjenester for saksbehandling og arkiv samt UiBs nettsted, [uib.no](#), på ny teknologi og med forbedret brukervennlighet vært de to største prosjektene.

5. VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER

5.1 Planer for virksomheten og framtidsutsikter

Universitetets strategi, «Kunnskap som former samfunnet» setter rammene for universitetets planer for perioden 2023 – 2030. Ambisjonene er strukturerte etter universitetets lovfestede «samfunnsoppgavene»; forskning, utdanning og formidling.

Oppfølging av universitetets «Masterplan for areal» har høy prioritet. Skal UiB realisere sin strategi er det særlig avgjørende å få finansiering til prioriterte byggeprosjekter. Særlig er nytt bygg for Griegakademiet og utvikling av «[Nygårdshøyden sør](#)» viktige prosjekter. Prosjektene presenteres nærmere i kapittel 5.3.

Det foregår flere store, nasjonale prosesser som har betydning for UiB og som vil påvirke arbeidet til styret i årene framover. De vedtatte endringene i finansieringssystemet, nytt opptakssystem, gjennomgangen av forskningssystemet og ny universitets- og høyskolelov, vil alle påvirke universitetets handlingsrom.

UiB må også arbeide med å håndtere konsekvensene av innføring av betalingsordning for internasjonale studenter og sikre fortsatt bred internasjonal rekruttering de kommende årene.

UiB har en balansert økonomisk situasjon og lave overføringer på grunnbevilgningen. Rammekutt og manglende lønns- og priskompensasjon gjør likevel den økonomiske situasjonen krevende. Utviklingen innenfor grunnbevilgning gjør også fokus på BOA inntekter stadig viktigere. I den sammenheng er utviklingen i universitetets uttelling i Forskningsrådets programmer lite tilfredsstillende og et område som skal følges særlig opp i 2024.

I statsbudsjettet for 2024 konkretiseres rammene for nytt nasjonalt finansieringssystem. Som forventet fjernes forskningsinsentivene, og det legges opp til en studieplassfinansiering som i liten grad støtter opp under forskningsbasert undervisning eller har insentiver for å opprettholde og utvikle breddeuniversitetet.

Endringer i den nasjonale finansieringsmodellen har stor innvirkning på UiB-økonomien og det er derfor viktig at universitetet grundig vurderer konsekvenser for egen inntektsfordelingsmodell som følge av de nasjonale endringene. Samtidig må UiB etablere en intern modell som understøtter UiBs strategiske retning uavhengig av politisk styring.

Et internt utvalg skal legges fram innstilling om universitetets finansieringsmodell i løpet av våren 2024.

5.2 Planer for tildelt bevilgning

Disponering av inntektene – de viktigste tiltakene og saldering

Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2024 gir nok et stramt budsjett for UiB. I motsetning til 2023- budsjettet er det likevel ikke store og uforutsette forslag til budsjettinnstramminger. Forslaget innebærer en realnedgang i tildelingsnivå for UiB på 1,32 prosent og de siste årenes reduksjon i kjøpekraft videreføres.

UiBs interne budsjettfordeling gir liten direkte styrking av enkeltenheter, men UM og UB kompenseres med husleietilskudd. Prosessen rundt rebudsjettering av de fellesadministrative avdelingene er sluttført, og som en del av arbeidet for å etablere balanse mellom aktivitet og budsjett er bevilgningen til fellesadministrasjonen styrket. I budsjettdokumentet beskrives det helhetlige grepet som gjøres både for å sikre balanse, men også bedre styring på sikt. I det siste ligger også en restrukturering av kostnader knyttet til felles IT-systemer som nå samles under noen felles hovedposter.

UiB planlegger for høy aktivitet innenfor eiendomsområdet. Den planlagte realveksten i internhusleien opprettholdes til og med 2025, i samsvar med tidligere vedtak, men det er et stort press på budsjettene og vanskelig å opprettholde det ønskede investeringsnivået. I budsjettet foreslås det en strukturell endring i budsjettpostene som har som mål å gi bedre grunnlag for oppfølging og tilpasning av aktivitet.

I langtidsbudsjettet er det innarbeidet en vurdering som legger til grunn en realnedgang i bevilgningsøkonomien i årene som kommer. For at UiB skal sikre gode rammer for kjernevirksomheten er den en sentral forutsetning at vekst i BOA-økonomien er forankret i faglige prioriteringer. Budsjettet for BOA-aktiviteten i 2024 innebærer at UiB, etter noen år med svingninger, er tilbake på et nivå med moderat og stabil vekst. Veksten er derimot ikke nødvendigvis stor nok til å kompensere for realnedgangen i grunnbevilgningsøkonomien. Dette gjelder også for langtidsperioden 2025 - 2027.

Tabell 8. Planer for tildelt bevilgning 2024

Budsjett 2024	Inntekter GB					
	Annuum Basis	Åpen ramme	Lukket ramme	Øremerket Rekruttering	Øremerket Annet	Sum 2024
<i>Beløp i 1000 kr.</i>						
Det humanistiske fakultet	154 275	104 400	21 156	82 687	15 021	377 539
Det matematisk-naturvit. fakultet	339 056	159 295	84 698	229 541	58 326	870 917
Det medisinske fakultet	221 267	263 068	53 855	156 888	17 330	712 407
Det samfunnsvitensk. fakultet	144 335	140 739	21 487	60 521	1 898	368 981
Det juridiske fakultet	45 132	99 640	3 212	26 321	-	174 305
Det psykologiske fakultet	76 095	121 600	13 446	52 584	18 997	282 723
Fakultet for kunst , musikk og design	110 696	66 497	1 080	22 288	1 000	201 561
Universitetsmuseet	158 113	-	4 360	9 947	9 295	181 715
Universitetsbiblioteket	108 755				103 901	212 656
Forskningsstrategi					98 565	98 565
Forskningsinfrastruktur og teknisk infrastruktur					80 855	80 855
Felles utdanningsformål					71 968	71 968
Sum faglig virksomhet	1 357 724	955 239	203 295	640 777	477 157	3 634 192
Sum diverse felles tiltak	94 645	-	-	825	241 839	337 310
Sum Fellesadministrasjonen	300 793	-	-	-	-	300 793
Andre spesielle formål					41 500	41 500
SUM	1 753 162	955 239	203 295	641 602	760 496	4 313 795

5.3 Campusutviklingsplan og større byggeprosjekter

Masterplan for utvikling av eiendomsmassen ved UiB skal være et viktig hjelpemiddel i arbeidet med å gjennomføre ambisjonene i universitetets strategi. Dette innebærer at Masterplanen må vise hva som er viktigst i utvikling av eiendomsmassen for at universitetet skal posisjonere seg som et internasjonalt ledende forskningsuniversitet.

Dagens Masterplan for areal ble revidert i 2023. Planen gir en beskrivelse av universitetets planer fram til 2030, i tråd med departementets føringer. Et sentralt element er fortsatt sterkt fokus på langsiktig vedlikehold og rehabilitering. I tillegg skisseres planer for noen større ombyggingsprosjekter og nybygg. Ambisjonen er at alle universitetets bygg skal ha en tilstandsgrad tilsvarende TG 1,5.

Utvikling og forvaltning av eiendommene skal skje i god dialog med universitetets brukere på fakultetene, ved UM og UB, samt eksterne samarbeidspartnere og byen rundt. Det legges til grunn at UiB på en helhetlig måte videreutvikler sin virksomhet rundt de to hovedcampusene på Årstad og Nygårdshøyden. Det skal legges vekt på åpne og levende campusområder som del av byutviklingen i Bergen. Bygninger ved UiB skal være tilgjengelig for alle studenter og må oppfylle krav til universell utforming.

Prioriterte byggeprosjekter som fremmes utenfor universitetets budsjettamme

I tråd med den reviderte Masterplanen og universitetets innspill til statsbudsjett for 2025 er følgende prioriterte prosjekter foreslått dekket utenfor universitetets budsjettammer:

Nybygg for Griegakademiet

[Griegakademiet – Institutt for musikk](#), har i dag sin virksomhet i gamle Nygård skole og i 3 andre lokaler. Nygård skole ble bygget om til musikkundervisning av Statsbygg og tatt i bruk i 1987 av Bergen Musikkonservatorium. I 1995 ble Musikkonservatoriet omgjort til Griegakademiet – Institutt for musikk ved UiB. Arealene i Nygård skole er nå svært nedslitt og lite funksjonelle. Behovet for oppgradering av Nygård skole er betydelig og siden 2006 har det vært utarbeidet plandokumenter for nye arealer for Griegakademiet. Både Stortinget, KD og Statsbygg har anerkjent behovet for nye lokaler til Griegakademiet.

Flere rapporter viser at det kan være helseskadelig å bruke øvingsrommene. En ekstern komité evaluerte allerede i 2011 situasjonen ved Griegakademiet, og mente den var «betydelig dårligere» enn tilsvarende musikkutdanningsinstitusjoner i Norge og Norden. Statsbyggs vurdering i 2017 (Konseptvalgnotat) var at «*lokalene framstår som lite hensiktsmessige og har karakter av improvisasjon med lav funksjonalitet og lite effektiv arealutnyttelse*».

I brev av 19.10.22 slår KD fast at «*lokalene som Griegakademiet disponerer i dag for det musikkfaglige miljøet er nedslitte og lite funksjonelle med hensyn til fysisk miljø, samhandlingsmuligheter og gjennomføring av øving. Det er og et udekket arealbehov for dagens antall studenter ved instituttet.*»

Den anbefalte løsningen på den alvorlige arealsituasjonen for Griegakademiet er et nybygg og samlokalisering med kunst- og designfagene i Møllendal. En samlokalisering vil gi betydelige synergieffekter i forhold til arealbruk mot studenter, undervisning og fellesfunksjoner og mot administrativ bemanning.

Den anbefalte løsningen på den alvorlige arealsituasjonen for Griegakademiet er et nybygg og samlokalisering med kunst- og designfagene i Møllendal. En samlokalisering vil gi betydelige synergieffekter i forhold til arealbruk mot studenter, undervisning og fellesfunksjoner og mot administrativ bemanning.

Det ble bevilget prosjekteringsmidler statsbudsjettene for 2018 og 2019, uten at disse ble videreført i 2020 og 2021. Stortinget mente dette var uheldig og ville gi forsinkelser i prosjektet. Stortinget vedtok derfor i Innst. 12 S (2020–2021) følgende anmodningsvedtak: «Stortinget ber regjeringen sørge for at UiB får anledning til å bruke egne avsatte midler til å fortsette prosjekteringen av nye lokaler for Griegakademiet i samarbeid med Statsbygg.» På bakgrunn av dette sendte KD den 2. mars 2021 et oppdragsbrev til Statsbygg «Oppdrag Nytt bygg for Griegakademiet ved Universitetet i Bergen».

I desember 2022 gjorde Stortinget følgende anmodningsvedtak i saken: Stortinget ber regjeringen legge til rette for at arbeidet med forprosjekt for nytt bygg til Griegakademiet i Bergen fortsetter, hvor Kunnskapsdepartementet fortsatt har rollen som prosjektbestiller.

Bygget er programmert til ca. 5 000 m² netto/ 9 300 m² brutto, og skal omfatte blant annet ensemblerom, øvingsrom og undervisningsrom.

Nybygget skal eies av Statsbygg og finansieres over statens husleieordning. Det er gitt en kalkyle for byggekostnader inkludert utstyr på 940 mill. kroner. Det legges her til grunn at det gis 100 prosent husleiekompensasjon tilsvarende som for Livsvitenskapsbygget til UiO.

Det er gjennomført arkitektkonkurranse inkludert totalentreprisetilbud i 2022, og kontrakt på fullføring av forprosjekt/optimalisering med entreprenør er tildelt. Forprosjekteringen ble ferdigstilt i 2023. Nytt bygg til Griegakademiet ble likevel ikke prioritert i statsbudsjettet for 2024. I stedet ble prosjekt pålagt en ytterligere kvalitetssikringsprosess av styringsunderlag samt kostnadsoverslag (KS2). Dette arbeidet ferdigstilles i februar/ mars 2024.

Kontrakt med entreprenør har opsjon på bygging. Dette betyr at et byggeprosjekt kan være klart for byggestart så snart en oppstartsbevilgning foreligger.

Nygårdshøyden sør

Rehabilitering av Realfagsbygget og Fysikkbygget, samt etableringen av et nybygg ([Nygårdshøyden Sør](#)) har avgjørende betydning for UiBs store realfagsmiljø og universitetets utvikling. Begge de eksisterende byggene har overskredet levetiden, og må totalrenoveres for å huse laboratorier og forskningsinfrastrukturer som er fundamentet for å drive faglig virksomhet innenfor disse fagområdene. Utvikling av Norges nye teknologi- og realfagssatsing på Nygårdshøyden Sør er også et nødvendig bidrag for å sikre vår nasjonale spisskompetanse i grunnmiljøene i årene som kommer. UiB har utarbeidet

overordnede visjoner for fakultetets fremtidige virksomhet, med tydelige visjoner for sentral infrastruktur tilknyttet undervisning, eksperimentell forskningsvirksomhet, innovasjon, IKT, arbeidsmiljø og fellesfunksjoner.

Prosjektet er også et sentralt bidrag i arbeidet med å realisere universitets strategi 2030 der en av målsettingene er å «Realisere UiBs planer for arealutvikling og universitetsbygninger og sørge for at utdannings-, forsknings og formidlingsfasilitetene holder en høy standard».

Sammen med eksterne partnere planlegger UiB å realisere et nybygg på 17 800 m² som en del av Nygårdshøyden sør-prosjektet. (Allégaten 64). Bygget skal være et forsknings- og innovasjonsknutepunkt der forskere, studenter og nærings- og samfunnsliv møtes. Bygget er plassert mellom flere kunnskapsklynger, og vil bli en viktig arena for tverrfaglig kunnskapsutvikling. Nybygget i Allégaten 64 er en forutsetning for å kunne løse utfordringen med nødvendige arealbehov under rehabiliteringene av Realfagbygget og Fysikkbygget.

Både miljømessig og samfunnsøkonomisk fremstår oppgradering og arealeffektivisering av disse byggene som et unikt nasjonalt gjenbruksprosjekt for sektoren. Dette krever imidlertid finansiering over statsbudsjettet i tillegg til UiBs egeninnsats gjennom et nybygg.

Realfagbygget med sine 47 000 m² var i sin tid et av Norges største enkeltstående bygg, og rehabilitering av laboratorie- og forskingsarealene er en formidabel og krevende oppgave. Det er en stor utfordring å opprettholde forskning og utdanning knyttet til eksperimentell aktivitet. Rehabiliteringen må derfor gå over fire–fem år og planlegges gjennomført i faser slik at mest mulig aktivitet opprettholdes. Første trinn er rehabilitering av fysikkbygget som ved oppstart vil være nær 60 år.

I 2022 ble det utarbeidet et konseptutvalgsnotat (KVN) for Allégaten 64 samt en analyse som begrunner at andre alternativer enn rehabilitering er uaktuelle sett fra UiB sin side. I brev av juni 2022 ba UiB om KDs tilslutning på anbefalingen i KVN om at realisering av Allégaten 64 er det beste alternativet til å løse samfunnet og UiBs behov. I samme brev ba UiB om aksept for at det gjennom en konkurranse kan inngås samarbeid med en eiendomsutvikler for realisering av prosjektet.

UiB har etter dette vært i løpende dialog med KD om innretning på videre arbeid med Nygårdshøyden Sør og mottok 08.05.2023 et oppdragsbrev og mandat for arbeidet som skal lede frem til en statlig bevilgning rehabiliteringsprosjektene. Oppdragsbrevet fra KD gir UiB mandat til å arbeide videre med Fysikkbygget og Realfagbygget i henhold til statens prosjektmodell. Det vil si at prosjektet må gjennom en prosjektavklaringsfase som leder frem til en oppstart forprosjektrapport (OFP). UiB har engasjert Statsbygg i dette arbeidet som forventes ferdigstilt i juni 2024. OFP skal ha en ekstern kvalitetssikring og vil deretter være regjeringen sitt beslutningsunderlag for bevilgning av midler til forprosjekt.

Ut fra foreløpige vurderinger antas basiskostnadene å utgjøre mellom 2,5 og 3,0 mrd. kroner for rehabilitering av Realfagbygget. Nærmere budsjettrammer vil klargjøres og kvalitetssikres i videre prosesser og i dialog med KD. Basiskostnadene knyttet til

oppgradering av Fysikkbygget er anslått til å ligge i intervallet 400 – 600 mill. kroner. For begge byggene kommer kostnader for utstyrsprosjekt og etablering av nødvendige midlertidigheter i tillegg.

For Allégaten 64 er planen at bygget blir delt i tre eierseksjoner der UiB gjennom Nygårdshøyden Eiendom AS vil stå som eier av seksjon en på om lag 5.000 m². UiB vil eie seksjon to på om lag 2.500 m² og vil finansiere sin seksjon med inntekter fra tomtosalget der det i salgsavtale også vil være innarbeidet en tilbakekjøpsklausul. Samarbeidspartner vil eie seksjon tre med sine 10.300 m² og ta all økonomisk risiko i bygging og drift for sin seksjon. Eiermodellen vil innebære en tilbakekjøpsrett for UiB.

Prosjektene skal finansieres gjennom en tretrinns modell der det forutsettes at KD finansierer en etappevis rehabilitering av Realfagbygget i perioden fram til 2030, mens trinn én av Allégaten 64, seksjon 1, finansieres gjennom bruk av eiendomsselskapet Nygårdshøyden eiendom AS. Med en slik løsning vil prosjektet kunne gjennomføres innenfor et 5 - 10 års perspektiv.

Rehabilitering av Haakon Sheteligs plass 10 – De kulturhistoriske samlinger

UiB har et lovfestet «særskilt nasjonalt ansvar for å bygge opp, drive og vedlikeholde museum med vitenskapelige samlinger og publikumsutstillinger» (UHL §1-4). Forskningsbaserte utstillinger er en viktig del av Universitetsmuseet sitt samspill med omverdenen, og museets utstillinger og samlinger er sentrale forvaltningsoppgaver for UiB.

[De kulturhistoriske samlingene](#) flyttet inn i sitt nåværende bygg på Haakons Shetelig plass 10 i 1927, i det som har vært omtalt som en av de vakreste museumsbygningene i Norden. Frem til i dag har bygget rommet utstillinger, magasinareal, kontorer og verksteder.

Riksantikvaren vedtok vern av bygget i 2014 med formål å bevare et viktig universitetshistorisk anlegg og et monumentalt signalbygg for Universitetsmuseet og UiB. Fredningen skal sikre byggets opphavlige arkitektoniske uttrykk og materialbruk både i eksteriør og interiør.

Bygget har et areal på ca. 7 500 m² og trenger oppgradering av alle bygningsselement og bygningskonstruksjoner, inkludert tekniske anlegg. I perioden 2020 – 2022 har det blitt utarbeidet flere tilstandsvurderinger av branntekniske forhold og en rekke avvik har blitt avdekket. Etter grundige vurderinger av byggets tilstand med hensyn til brann, rømningsforhold og sikkerhet, vedtok UiB-styret 2.2.23 å stenge bygget for publikum i påvente av totalrehabilitering.

I påvente av rehabilitering er det satt i verk et prosjekt med sikt på å tømme bygget. I 2024 har UiB satt av midler til flytting av samlingene og totalt er det satt av vel 24 mill. kroner til dette tiltaket i perioden 2024 – 2017.

Universitetsmuseet har en av de største kulturhistoriske samlingene i landet og har, i henhold til Kulturminneloven, forvaltningsansvar for arkeologisk materiale fra Vestland og Sunnmøre. Et nyrenovert kulturhistorisk museumsbygg skal bli et fremtidsrettet

forsknings-, formidlings- og læringsmiljø for vår kulturhistorie og kulturarv med moderne arealer knyttet til utstillinger, studiesamlinger og publikumsfasiliteter. Dette skaper fysiske møteplasser for akademika og et bredt publikum.

Med dette vil det kunne etableres et sterkt museumsfaglig fellesskap sentralt på Nygårdshøyden, der museumsområdet blir til et slagkraftig kunnskapssentrum for UiB og kunnskapsbyen Bergen.

Det er ikke utarbeidet en endelig kalkyle for en totalrehabilitering, men basert på erfaringstall fra tilsvarende prosjekt, anslås kostnadene å ligge mellom 400 og 600 mill. kroner. I tillegg vil det komme kostnader til inventar og utstillingsprosjekt.

VEDLEGG: ÅRSREGNSKAP 2023

 Admincontrol

List of Signatures Page 1/1

Ledelsens kommentarer 2023.pdf

Name	Method	Signed at
Telle, Ingrid Ovidia Moe	BANKID	2024-03-13 16:29 GMT+01
Melve, Jørgen	BANKID	2024-03-14 21:40 GMT+01
SHIRIN AHLBÄCK ÖBERG	BANKID	2024-03-13 15:52 GMT+01
Inga Berre	BANKID_MOBILE	2024-03-13 15:40 GMT+01
Warncke, Marit	BANKID	2024-03-15 10:43 GMT+01
Lutro, Ida Steinsland	BANKID_MOBILE	2024-03-13 15:35 GMT+01
Vagstad, Steinar	BANKID	2024-03-15 09:26 GMT+01
Botnevik, Victor Rovira	BANKID	2024-03-13 15:34 GMT+01
Tungodden, Tore	BANKID	2024-03-14 17:20 GMT+01
Nilssen, Herlof	BANKID	2024-03-13 19:34 GMT+01
Iversen, Morten Erik	BANKID	2024-03-13 19:25 GMT+01
Hagen, Margareth	BANKID	2024-03-13 16:46 GMT+01

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.
External reference: 88182363B7D541FBB8C14F3EB866AE5B

Ledelseskommentarer

Regnskapsavleggelse og revisjon

Regnskapet per 31.12.23 gir et dekkende bilde og er avlagt i samsvar med bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra overordnet departement og med opplysning om eventuelle avvik. Resultatoppstilling for inntekter og kostnader følger Kunnskapsdepartementets (KD) mal. Universitetet utfører risikobasert internkontroll. Universitetet er underlagt revisjon av Riksrevisjonen.

Avvik mellom periodisert budsjett og regnskap og omtale av den økonomiske driften

Vurdering av institusjonens drift i perioden

2023 startet med økonomiske utfordringer utover det som har vært vanlig for UiB. Det var ventet historisk høye energipriser, og lønns- og priskompensasjonen i statsbudsjettet var satt for lavt. I første tertial kom det signal om at det ville bli gitt ekstratildeling til lønns- og priskompensasjon i revidert nasjonalbudsjett, og energiprisene viste seg gjennom året å holde seg på et lavere nivå enn ventet. Tilleggsbevilgningen i revidert nasjonalbudsjett tettet mye av gapet mellom prisvekst og budsjettvekst. Begge disse endringene i budsjettforutsetningene økte det økonomiske handlingsrommet, og overføringene økte mer enn forventet i starten av året. Det er likevel en negativ utvikling i overføringer av midler uten øremerking noe som vil ha oppmerksomhet i økonomioppfølgingen i 2024.

Etter en spesielt stor vekst i BOA-inntektene i 2022, også basert på et visst etterslep etter pandemien, har det i 2023 vært spenning knyttet til om dette ville bli fulgt av videre vekst eller reduksjon. BOA-inntektene i 2023 endte 3,6 % høyere enn i 2022, noe som betyr at UiB i det vesentlige holder nivået fra 2022. UiB vurderer det som nødvendig å styrke BOA-delen av økonomien når langtidsprognosene for bevilgningsdelen viser realnedgang. Vi må likevel konkludere med at UiB har et tilfredsstillende BOA-resultat for 2023.

Resultatregnskap og periodisert budsjett

Totaltall

Tabell 1. Totaltall regnskap per 31.12.23 (i mill. kroner)

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	-5 690,5	-5 690,5	-6 047,4	357,0	6,3%
Kostnader	5 681,4	5 681,4	5 984,4	-303,0	-5,3%
Sum totalt	-9,0	-9,0	-63,0	54,0	598,2%

Per 31.12.23 har UiB et positivt resultat av periodens aktiviteter på 63,0 mill. kroner. Sammenlignet med budsjett ble både inntektene og kostnadene (inkl. finansinntekter og -kostnader) høyere enn planlagt med henholdsvis 357,0 mill. kroner (6,3 %) og 303,0 mill. kroner (5,3 %). Årsakene er omtalt nedenfor.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
88182363B7D541FBB8C14F3EB866AE5B

Sammenlignet med regnskap 2022 er det en vekst i inntektene på 6,9 % (390,0 mill. kroner), mens kostnadene (inkl. finansinntekter og -kostnader) økte med 4,6 % (262,1 mill. kroner). Det har vært vekst både i grunnbevilgningen og BOA-delen av økonomien, og inntektene har økt med hhv. 7,9 % og 3,6 %. På grunnbevilgningen er 5,1 % av veksten knyttet til bevilgningene fra KD. I tillegg er de regnskapsmessige investeringene (blir bokført som utsatt bevilgning) betydelig lavere enn i 2022. Lave investeringer i 2023 kommer i stor grad av en større omklassifisering fra investeringer til driftskostnader (vedlikehold). Omklassifiseringen fører til at både inntekter og kostnader øker med 73,5 mill. kroner og har dermed ingen resultateffekt.

Andre driftskostnader, inkl. av- og nedskrivninger, er 51,1 mill. kroner (2,4 %) høyere enn i 2022. Økningen har vært på grunnbevilgningen, mens driftskostnadene innenfor BOA er på samme nivå som i fjor. Hovedårsaken til veksten er reparasjoner og vedlikehold av bygg. Dette henger sammen med reduksjonen i investeringer. Når det gjelder energikostnadene har disse vært 13,5 mill. kroner lavere enn i 2022. Samlede lønnskostnader har økt med 197,7 mill. kroner (5,5 %) sammenlignet med 2022. Dette stemmer godt med SSBs prognose for økning i årslønn på ca. 5,6 % i konjunkturrapporten per desember.

Grunnbevilgning (GB)

Overføringen på grunnbevilgningen fra 2022 var 66,0 mill. kroner. I 2023 var det budsjettet med en overføring på 75 mill. kroner til 2024. Inntektene har i 2023 vært 63,0 mill. kroner høyere enn kostnadene. Av dette har 10 mill. kroner gått til økning i virksomhetskapitalen, mens 53 mill. er lagt til overføringene. Overføringen har dermed økt fra 66,0 mill. kroner til 119,0 mill. kroner. Økningen på virksomhetskapitalen består av 19,9 mill. kroner fra overskudd på oppdragsprosjekt og 9,9 mill. kroner i nedskrivning og tap ved salg av aksjer.

Tabell 2 viser budsjett og regnskap per 31.12.23 på GB.

Tabell 2. Hovedtall grunnbevilgningen (GB) per 31.12.23 (i mill. kroner)

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	-4 490,4	-4 490,4	-4 698,2	207,8	4,6%
Kostnader	4 481,4	4 481,4	4 635,2	-153,8	-3,4%
Sum totalt	-9,0	-9,0	-63,0	54,0	598,2%

Inntektene ble 207,8 mill. kroner (4,6 %) høyere enn budsjettet. Som tidligere nevnt er investeringene lave pga. en omklassifisering. I tillegg er salgsinntektene og leieinntektene høyere enn planlagt. Det ble ellers solgt et bygg i 2023 for ca. 18 mill. kroner.

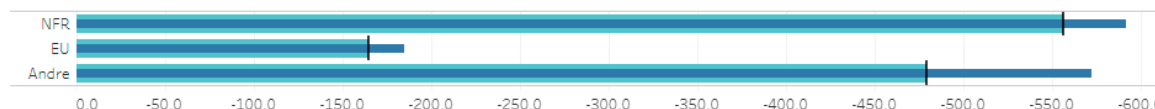
Det er et negativt avvik fra budsjett på kostnadssiden på 153,8 mill. kroner (3,4 %). De største negative avvikene er lønnskostnader og kostnader til reparasjon og vedlikehold. Avviket på lønnskostnader kommer mellom annet av høyere lønnsvekst enn forventet i starten av året. Foreløpig avregning av pensjonskostnadene for 2023 gir høyere pensjonskostnader enn anslaget for året tilsa. Avviket på lønnskostnader blir redusert av at det er godskrevet pensjonskostnader som gjelder 2022 fordi endelig avregning fra Statens pensjonskasse (SPK) for 2022 først kom i mars i år. Totalt utgjør dette om lag 20 mill. kroner. Avviket på reparasjon og vedlikehold kommer i stor grad av omklassifiseringen som er gjort

fra investering til drift/vedlikehold. Lavere energikostnader enn forutsatt i starten av året, gir et positivt kostnadsavvik.

Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

Inntektene fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) utgjør tilskudd og overføringer fra andre, med tillegg av salgsinntekter fra oppdragsprosjekt. BOA-inntektene blir regnskapsført når aktiviteten blir gjennomført, det vil si når kostnadene blir regnskapsført. Figur 1 viser inntektene per hovedfinansieringskilde.

Figur 1. Bidrags- og oppdragsinntekter UiB, regnskap per 31.12.23 (i mill. kroner)

Vedtatt inntektsbudsjett på BOA i 2023 var 1 200 mill. kroner. Det er på nivå med det vedtatte inntektsbudsjettet i 2022 men lavere enn faktisk inntekt på BOA i 2022.

Inntektene på BOA i 2023 ble 1 349,2 mill. kroner. Dette er 149,1 mill. kroner (12,4 %) høyere enn budsjettet. Figur 1 viser at både inntekter fra NFR, EU og annen bidragsaktivitet har vært høyere enn budsjettet. Det ble også et overskudd på oppdragsprosjekt lik 19,9 mill. kroner.

Inntektene er 47,3 mill. kroner (3,6 %) høyere enn i 2022 noe som tilsier at det har vært en realnedgang. Samtidig var nivået i 2022 særlig høyt på grunn av opphenting av aktivitet etter to år med pandemi og unormalt lav aktivitet.

Netto ubrukte midler knyttet til tilskudd og overføringer er 397,7 mill. kroner. Dette er en reduksjon på 103,8 mill. kroner sammenlignet med 2022 noe som i hovedsak skyldes endring i tidspunkt for innbetaling fra NFR.

Balansen

Innestående på universitetets konsernkonto og andre bankkonti er 1 516,3 mill. kroner. Det er 21,1 mill. kroner høyere enn per 31.12.22.

Avregningen med statskassen viser en forpliktelse på 119,0 mill. kroner, og beløpet er i sin helhet knytt til avsatte bevilgninger. Det er en økning på 53,0 mill. kroner siden 31.12.22.

Utviklingen i avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet

Overføringene, eller avsatt del av tilskudd til bevilgningsfinansiert aktivitet, er per 31.12.23 119,0 mill. kroner. Dette er 2,8 % av bevilgningene fra Kunnskapsdepartementet for 2023 fordelt med 1,2 % på investering og 1,6 % på annet. Tabell 3 viser utviklingen i overføringer fordelt på de ulike kategoriene i note 15.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
88182363B7D541FBB8C14F3EB866AE5B

Tabell 3. Overføringer knyttet til bevilgninger

Note 15 del 1 (mill. kroner)	31.12.2023	31.12.2022
Konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver	52,2	31,5
Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	16,2	8,2
Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	10,0	5,2
Påbegynte investeringsprosjekter	40,7	21,1
Andre formål	0,0	0,0
Andre departementer og finansieringskilder	0,0	0,0
Sum bevilgningsfinansiert aktivitet	119,0	66,0

Sum avsatt del av bevilgningsfinansiert aktivitet er per 31.12.23 53,0 mill. kroner høyere enn per 31.12.22.

Innenfor samlet overføring på drift er det en økning i negativ overføring på midler uten øremerking. Den positive overføringen innenfor drift kommer av restmidler på avsetninger med øremerking, både fra KD og UiB.

I tillegg til avsetninger til ulike byggprosjekt, består overføringene innenfor investering av restmidler på øremerket utstyrsbevilgninger til bygg og midler med sentral øremerking til vitenskapelig og teknisk utstyr. Innenfor byggprosjekter er den største enkeltavsetningen til nye varmepumper i Realfagsbygget.

Nivået på overføringene er på et akseptabelt nivå og på nivå med overføringene i årene etter 2020. Det var forventet at overføringene skulle bygges opp i 2023. UiB har i flere år forskuttet midler innenfor eget budsjett for å blant annet kunne gjennomføre ønskede investeringer og nødvendig vedlikehold av bygg. Innenfor overføringen til 2024 utgjør forskutteringene 160,0 mill. kroner. Dette bidrar til å holde overføringene nede.

Gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer i senere perioder

Opprettholdelsesgraden er forholdet mellom investeringer og avskrivninger. Tallet sier noe om hvorvidt det blir investert tilstrekkelig for å opprettholde verdien på de aktiverbare eiendelene til universitetet. En opprettholdelsesgrad over 100 % indikerer at det blir investert mer enn verdifallet.

I perioden 2013-2023 sett under ett, har opprettholdelsesgraden vært 97 %: 87 % på tomter, bygninger, og annen fast eiendom og 111 % på annet. I 2023 var opprettholdelsesgraden 24 %. Innenfor kategorien tomter, bygninger og annen fast eiendom er investeringene i 2023 særlig lave pga. nevnte omklassifisering fra investeringer til driftskostnader som gjelder årene 2019-2023. Justert for dette ville opprettholdelsesgraden likevel vært lav i 2023, og utviklingen i opprettholdelsesgraden er noe som vil følges opp fremover.

Universitetet prioriterer betydelige midler til å sikre vedlikehold og investering i bygg og infrastruktur. 2023 ble likevel planlagt med et lavere budsjett til dette enn året før. Dette kommer til dels av at budsjettnivået i 2022 var høyt, men også at driftskostnadene innenfor bygningsdrift økt.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
88182363B7D541FBB8C14F3EB866AE5B

I 2023 var samlet vedtatt budsjett for investeringer og vedlikehold av bygg 303,5 mill. kroner. I 2024 er tilsvarende budsjett 273,6 mill. kroner. Overføringene ut av 2023 som er avsatt til investeringer og vedlikehold i bygg, 137,7 mill. kroner utenom forskuttering, er i hovedsak planlagt brukt i 2024 og kommer i tillegg. Det vise til Investeringsplan Universitetet i Bergen 2024-2027 vedtatt av universitetsstyret 01.02.23 (vedlegg til sak 6/24).

Bergen, 07.03.2023

Margareth Hagen
rektor

Herlof Nilssen

Shirin Ahlbäck Öberg

Marit Warncke

Steinar Vagstad

Ingdrid Ovidia Moe Telle

Inga Berre

Morten E. Iversen

Ida Steinsland Lutro

Jørgen Melve

Victor Rovira Botnevik

Tore Tungodden
universitetsdirektør

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
88182363B7D541FBB8C14F3EB866AE5B

Regnskapsprinsipper

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med gjeldende statlige regnskapsstandarder (SRS).

Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd resultatføres etter prinsippet om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres, det vil si samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Grunnbevilgning fra departementet som er ment å finansiere ordinære driftsaktiviteter er opptjent pr. 31.12 hvis ikke institusjonen eller departementet har satt konkrete og målbare krav til gjennomføring av aktiviteten. Bevilgning knyttet til konkrete oppgaver og investeringer som ikke er gjennomført på balansedagen, er klassifisert som ikke inntektsført bevilgning, og presentert i del III i note 15.

Overskudd fra bevilgningsfinansiert aktivitet er presentert som Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet i del C Statens kapital i balansen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen, er presentert som annen kortsiktig gjeld på regnskapslinjen ikke inntektsført tilskudd og overføringer i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Den andelen av inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultateffekt.

Inntekter fra transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter, er kostnadsført i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, er kostnadsført i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelse til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

UiB har resultatført arbeidsgiverandelen av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon er kostnadsført som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Fra 2022 har SPK lagt om pensjonspremiemodellen for statlige virksomheter. Fra 1. januar 2022 betaler virksomheten en virksomhetsspesifikk hendelsesbasert arbeidsgiverandel som del av pensjonspremien. At premien er virksomhetsspesifikk, betyr at den beregnes ut fra den enkelte virksomhets forhold, ikke for grupper av virksomheter samlet. At den er hendelsesbasert, betyr at den tar hensyn til de faktiske hendelser i medlemsbestanden i virksomheten, slik at premiereserven er ajour i forhold til medlemmets opptjening. Medlemsandelen på to prosent av lønnsgrunnlaget er uendret.

Leieavtaler

UiB har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på kr 50 000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved bruksendring, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er kostnadsført.

Investeringer i aksjer og andeler

Investeringer i aksjer og andeler er balanseført til kostpris på anskaffelsestidspunktet. Investeringer i aksjer og andeler er vurdert til laveste verdi av balanseført verdi og virkelig verdi. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i Innskutt virksomhetskapi tal avsnitt CI Virksomhetskapi tal i balanseoppstillingen. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i Opptjent virksomhetskapi tal. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter varer for salg og driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av UiBs offentlige tjenesteyting. Innkjøpte varer er verdsatt til anskaffelseskost ved bruk av metoden først inn, først ut (FIFO). Beholdninger av varer er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Beholdninger av driftsmateriell er verdsatt til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld. Statens kapital består av virksomhetskapi tal, avregninger og utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte). Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapi tal innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapi tal ved enhetene.

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler viser inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som er benyttet til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metode tilpasset statlige virksomheter.

Statlige rammebetingelser***Selvassurandørprinsipp***

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen Andre bankinnskudd i avsnitt III i balanseoppstillingen.

UiB tilføres likvider løpende gjennom året i henhold til utbetalingsplan fra overordnet departement og disponerer en egen oppgjørskonto i konsernkontoordningen i Norges Bank. Denne renteberegnes ikke. Nettobudsjetterte virksomheter beholder likviditeten ved årets slutt.

Resultatregnskap

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2023	31.12.2022
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	4 450 230	4 125 665
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	1 292 566	1 250 974
Salgs- og leieinntekter	1	235 966	191 734
Andre driftsinntekter	1	68 664	89 073
<i>Sum driftsinntekter</i>		6 047 426	5 657 446
Driftskostnader			
Varekostnader		11 011	5 685
Lønnskostnader	2	3 792 163	3 594 511
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	313 927	333 935
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	255	3 435
Andre driftskostnader	3	1 859 215	1 784 898
<i>Sum driftskostnader</i>		5 976 572	5 722 464
Driftsresultat		70 855	-65 018
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	5 258	3 618
Finanskostnader	6	13 132	3 451
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		-7 874	167
Resultat av periodens aktiviteter		62 980	-64 851
Avregninger og disponeringer			
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	-53 003	66 877
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	-9 977	-2 026
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		-62 980	64 851

Balanse

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2023	31.12.2022
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	4	35 495	29 801
Immaterielle eiendeler under utførelse	4		7 300
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		35 495	37 101
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	4 537 402	4 580 738
Maskiner og transportmidler	5	257 796	299 853
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	281 877	275 080
Anlegg under utførelse	5	4 407	162 359
<i>Sum varige driftsmidler</i>		5 081 482	5 318 029
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	65 939	71 920
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		65 939	71 920
Sum anleggsmidler		5 182 916	5 427 050
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	6 207	6 916
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		6 207	6 916
II Fordringer			
Kundefordringer	13	150 750	161 460
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	11 877	30 478
Andre fordringer	14	62 867	76 600
<i>Sum fordringer</i>		225 494	268 538
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	1 361 431	1 338 655
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	17	69 561	89 042
Andre bankinnskudd	17	85 293	67 493
Kontanter og lignende	17	4	5
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		1 516 289	1 495 196
Sum omløpsmidler		1 747 990	1 770 649
Sum eiendeler drift		6 930 906	7 197 700
Sum eiendeler		6 930 906	7 197 700

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2023	31.12.2022
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Innskutt virksomhetskaper			
Innskutt virksomhetskaper	8	32 220	32 220
Opptjent virksomhetskaper	8	58 659	48 682
Sum virksomhetskaper		90 879	80 902
II Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	118 982	65 979
<i>Sum avregninger</i>		118 982	65 979
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	5 116 977	5 355 130
<i>Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)</i>		5 116 977	5 355 130
Sum statens kapital		5 326 838	5 502 011
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	19	67 836	50 297
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		67 836	50 297
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		313 579	297 662
Skyldig skattetrekk		144 647	130 699
Skyldige offentlige avgifter		157 205	144 501
Avsatte feriepenger		312 389	301 555
Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15	329 853	451 196
Mottatt forskuddsbetaling	16	32 446	56 985
Annen kortsiktig gjeld	18	246 113	262 796
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		1 536 232	1 645 393
Sum gjeld		1 604 068	1 695 689
Sum statens kapital og gjeld drift		6 930 906	7 197 700
Sum statens kapital og gjeld		6 930 906	7 197 700

Noter

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	4 212 077	4 006 597
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-82 284	-226 465
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	313 927	333 935
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	255	3 435
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	6 254	8 164
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	4 450 230	4 125 665
Jahnebakken 3/Allegaten 70 har i perioden 2019-2022 blitt rehabilitert med en totalramme på 159 mil. Under prosjektet har kostnader til vedlikehold blitt aktivert under Anlegg under utførelse. Vedlikehold burde vært kostnadsført fortløpende. I 2023 er prosjektet dekomponert i bygning/bygningskomponenter og aktivert. Feilen har ikke resultateffekt, kun en klassifiseringsfeil mellom redusert bevilgningsinntekt og vedlikeholdskostnader i 2019-2023.		
Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	4 450 230	4 125 665
Tilskudd og overføringer fra statlige etater		
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	209 475	195 746
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	209 475	195 746
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	482 798	471 831
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	109 420	122 620
Periodens netto tilskudd fra NFR	592 217	594 451
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	801 692	790 197
Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet		
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	373	-150
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	373	-150
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	10 520	8 904
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	150 584	170 770
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	56 709	53 248
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	70 569	53 698
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	288 382	286 620
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 20, Horisont Europa)	104 993	87 402
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	57 583	63 863
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 20, Horisont Europa)	162 576	151 265
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	1 849	614
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	20 398	19 112
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	22 247	19 725
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	473 579	457 460
Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger		
Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	17 295	3 317
Sum inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	17 295	3 317
Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	1 292 566	1 250 974
Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter		
Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet		
Statlige etater	29 079	27 533
Kommunale og fylkeskommunale etater	235	388
Organisasjoner og stiftelser	5 719	7 385
Næringsliv/privat	6 563	12 684
Andre	15 075	2 939
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	56 671	50 928
Andre salgs- og leieinntekter		
Leieinntekter	45 025	42 047
Pasientinntekter	38 836	31 010
Andre inntekter	74 452	52 672
Egenbetaling fra studenter	19 401	15 077
Studieavgift for studenter fra land utenfor EØS og Sveits	1 581	
Sum andre salgs- og leieinntekter	179 295	140 806
Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	235 966	191 734
Andre driftsinntekter		
Øvrige andre inntekter	54 944	48 703
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	54 944	48 703
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.		
Salg av eiendom	13 189	30 964
Salg av maskiner, utstyr mv	50	341
Salg av andre driftsmidler	481	9 065
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	13 720	40 370
Nygårdsgaten 1b er solgt i 2023. I 2022 er Parkveien 20 og Fosswinkelsgate 7 solgt.		
Sum driftsinntekter	6 047 426	5 657 446

Note 2 Lønnskostnader

DEL I

Beløp i 1000 kroner	31.12.2023	31.12.2022
Lønninger	2 728 987	2 606 041
Feriepenger	331 582	316 731
Arbeidsgiveravgift	470 713	436 762
Pensjonskostnader ¹⁾	261 562	245 977
Sykepenger og andre refusjoner	-103 899	-98 624
Andre ytelser	103 219	87 624
Sum lønnskostnader	3 792 163	3 594 511

Antall utførte årsverk:	3 918	3 937
--------------------------------	--------------	--------------

Premieprognosen til Statens pensjonskasse (SPK) er 9,5 % for 2023. Pensjonskostnaden er avregnet pr. 31/12-23 etter siste estimat fra SPK (januar 2024). Premiesats til SPK i 2022 var 8,8 %. Avregning for 2022, mottatt i mars 2023, er bokført i 2023.

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser	SUM
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1 791	16	1 807
Administrerende direktør	1 509	4	1 513

Note 3 Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022
Husleie	334 868	311 765
Vedlikehold egne bygg og anlegg	207 229	146 154
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	2 808	659
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	220 684	232 706
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	19 238	29 385
Mindre utstyrsanskaffelser	29 897	25 816
Tap ved avgang anleggsmidler	1 194	49
Leie av maskiner, inventar og lignende	105 611	111 434
Kjøp av konsulenttjenester	140 052	133 716
Kjøp av andre fremmede tjenester	180 720	176 557
Reiser og diett	141 595	133 860
Øvrige driftskostnader (*)	475 320	482 798
Sum andre driftskostnader	1 859 215	1 784 898

Jahnebakken 3/Allegaten 70 har i perioden 2019-2022 blitt rehabilitert med en totalramme på 159 mil. Under prosjektet har kostnader til vedlikehold blitt aktivert under Anlegg under utførelse. Vedlikehold burde vært kostnadsført fortløpende. I 2023 er prosjektet dekomponert i bygning/bygningskomponenter og aktivert. Feilen har ikke resultatteffekt, kun en klassifiseringsfeil mellom redusert bevilgningsinntekt og vedlikehold egne bygg og anlegg i 2019-2023.

(*) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Tidsskrifter	72 472	67 254
Rekvisita, materiell og driftskjøp	114 308	117 591
Kontorkostnader, trykksaker og lignende	51 572	55 289
Porto, telefon, linjeleie mm.	9 242	11 127
Representasjon, bevertning, markedsføring	3 383	3 662
Tilskudd mm.	62 984	71 128
Øvrige driftskostnader	161 359	156 748
Sum øvrige driftskostnader (*)	475 320	482 798

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

	Type eiendel					
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	Infrastruktur eiendeler	Sum
Varighet inntil 1 år						
Varighet 1-5 år				2 906		2 906
Varighet over 5 år		131 537				131 537
Kostnadsført leiebetaling for perioden		131 537		2 906		134 443

Tabellen ovenfor viser de største operasjonelle leieavtalene.

Note 4 Immaterielle eiendeler

Beløp i 1000 kroner

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	SUM
Anskaffelseskost 31.12.2022	39 851	7 300	47 151
+ tilgang pr. 31.12.2023 (+)	839		839
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2023 (-)	-1 601		-1 601
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	7300	-7 300	0
Anskaffelseskost 31.12.2023	46 389	0	46 389
- akkumulerte nedskrivninger 31.12.2022(-)			
- nedskrivninger pr. 31.12.2023 (-)			
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2022 (-)	-10 051		-10 051
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2023 (-)	-2 436		-2 436
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2023 (+)	1 592		1 592
Balanseført verdi 31.12.2023	35 495	0	35 495

Avskrivningssatser (levetider) 5 år/lineært Ingen

Tilleggsopplysninger når det er avhendet immaterielle eiendeler:

Salgssum ved avgang anleggsmidler			
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	-9		-9
Regnskapsmessig gevinst/tap	-9	0	-9

Note 5 Varige driftsmidler

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Anlegg under utførelse	Infrastruktur- eiendeler	Maskiner og transport- midler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Sum
Anskaffelseskost 31.12.2022	560 903	6 134 055	88 721		899 808	849 906	8 533 393
+ andre tilganger pr. 31.12.2023 (+)	10 000	29 285	6 021		28 166	81 611	155 083
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2023 (-)	-1 878	-7 455			-33 469	-173 309	-216 111
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)		88 558	-90 336		0	1 778	0
Anskaffelseskost 31.12.2023	569 025	6 244 443	4 407	0	894 505	759 986	8 472 366
- nedskrivninger pr. 31.12.2023 (-)		-200				-55	-255
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2022 (-)		-2 114 220			-599 955	-574 827	-3 289 002
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2023 (-)		-165 667			-69 530	-76 294	-311 491
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2023 (+)		4 021			32 777	173 067	209 865
Balanseført verdi 31.12.2023	569 025	3 968 377	4 407	0	257 796	281 877	5 081 482

Avskrivningssatser (levetider)

Ingen avskrivning 10-60 år dekomponert lineært Ingen avskrivning Virksomhets- spesifikt 3-15 år lineært 3-15 år lineært

Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:

Vederlag ved avhending av anleggsmidler	1 878	16 322			50	530	18 780
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler* (-)	-1 878	-3 434			-692	-242	-6 246
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	12 889	0	0	-642	288	12 534

Jahnebakken 3/Allegaten 70 har i perioden 2019-2022 blitt rehabilitert med en totalramme på 159 mil. Under prosjektet har kostnader til vedlikehold blitt aktivert under Anlegg under utførelse. Vedlikehold burde vært kostnadsført fortløpende. I 2023 er prosjektet dekomponert i bygning/bygningskomponenter og aktivert. Feilen har ikke resultat effekt, kun en klassifiseringsfeil mellom redusert bevilgningsinntekt og vedlikeholdskostnader i 2019-2023. I den forbindelse er anskaffelseskost 31.12.2022 for Anlegg under utførelse justert med ca. 73,6 mill.

Nygårdsgaten 1b er solgt i 2023.

Note 5 Varige driftsmidler (forts.)

Pt. ingen bygg under arbeid i regi av Statsbygg.

Vedr. leieforhold med kjøpsopsjon *

Selskap/bygg	Bokført verdi 31.12.2022	Langsiktig gjeld 31.12.2022	Kontraktenes utløpsår	Brutto areal m2
<u>Universitetet i Bergen Eiendom AS</u>	kr 153 233 466	kr 143 810 512		
Thormøhlensgate 55 A**			2026+10	696
Seksjonene 2,3, 6, 7, 9 og 10-12 i Thormøhlensgt. 55			2021+10+5	17 669
<u>Nygårdshøyden Eiendom AS</u>	kr 1 287 205 504	kr 954 152 944		
Nygårdsgaten 5 Stein Rokkans Hus			2035	17 275
Jon Lunds Plass 3			2029	790
Rosenberggt. 39			2029	1 214
Nina Griegs gate 2,4,6, og Lars Hillesgt. 3, Nygård skole			2035	8 842
Sydneshaugen 4, 8, 12 og 14			2033	1 175
Jekteviksbakken 31, S 1 og 1/2 S 3			2019 + 10 + 5	3 383
Thormøhlensgate 53 A			2024 +5+5+5	4 572
Thormøhlensgate 53 B			2019 + 10 + 5	5 264
Årstadveien 17			2030 + 10 + 5	7 900
Årstadveien 21			2029 + 10 + 5	3 155
<u>Magør Eiendom AS</u>	kr 38 086 352	kr 30 240 066		
Thormøhlensgate 55 S 8***				1 617
Sum total	kr 1 478 525 322	kr 1 128 203 522		73 552

* Opsjonene går ut på å overta eiendommene til restgjeld. Med restgjeld menes gjeld til kredittorganisasjoner.

**Inngår i leieavtalen for Thormøhlensgate 55.

*** Utleiet eksternt. UiB har i.h.t. til avtale av 23.12.14, rett og plikt til å tre inn i leieforholdet om dagens leietakere avslutter leieforholdene.

Vedr. disposisjonsrett i Helse Bergens lokaler

Bygg	Bruttoareal m ²
Gamle hovedbygg	271
Hudbygget	148
Kvinneklivnikken	380
Øyebygget	335
Barne og ungdomssykehuset	1 043
Sentralblokken	2 696
Laboratoriebygget	2 948
Sandviken	347
Haukelandsbk 45	49
Konrad Birkhaugs Hus	28
Haukelandsbakken 45	264
Sum arealer med disposisjonsrett Helse Bergen	8 509

Arealoversikt basert på avtale mellom Helse Bergen og Universitetet i Bergen fra desember 2018. Det pågår et arbeid mellom Universitetet i Bergen og Helse Bergen hvor man ser på arealendringer. Det vil kunne medføre at fordelingen per bygg endres, men totalen vil være den samme.

Vedr. tomteforhold knyttet til Helse Bergens grunn

UiB og Helse Bergen er enige om at grunnen under Vivariet (Gnr. 161, Bnr. 15) og BB-bygget (Gnr. 161, Bnr. 15) skal eies av UiB. Når hjemmelsforholdet er ordnet vil disse tomtene bli aktivert i UiBs balanse. Bergen kommune har hatt teknisk grensepåvisning med innmåling av grensepunkter i 2014/16. Det som gjenstår er formell fradeling av tomtearealet og tinglysning av forholdene. Det er gitt avslag på søknad om fritak fra dokumentavgift ved overføring av eiendommene. Saken har vært stilt i bero da dokumentavgiften vil komme på flere millioner ved overskjøtning av eiendommene til UiB, men den vil nå bli videreført med bl.a. tinglysning av en urådighetserklæring.

Opprettholdesgrad

	2013-2018	2019	2020	2021	2022	2023	2013-2023
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	97 %	184 %	112 %	52 %	27 %	-22 %	87 %
Annet	117 %	100 %	122 %	102 %	125 %	76 %	111 %
Totalt	105 %	145 %	117 %	75 %	73 %	24 %	97 %

Opprettholdelsesgraden i 2023 for tomter, bygninger og annen fast eiendom er særlig lave pga. omklassifisering fra investeringer til driftskostnader i 2023 for kostnader i årene 2019-2023 vedrørende rehabilitering av Jahnebakken 3/Allegaten 70. UiB sin beregning av opprettholdelsesgrad er justert i tråd med definisjonen som ligger på statsregnskapet.no. Hovedendringen er at effekten av salg av bygg kommer med i opprettholdelsesgraden.

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022
Finansinntekter		
Renteinntekter	2 686	858
Agio gevinst	2 572	2 761
Sum finansinntekter	5 258	3 618
Finanskostnader		
Rentekostnad	252	275
Nedskrivning av aksjer	3 982	1 000
Agio tap	2 944	2 174
Annen finanskostnad	5 956	2
Sum finanskostnader	13 132	3 451

Aksjer i Vestlandets Innovasjonsselskap AS er nedskrevet med ca. 5 mill. pr. 31/12-23. Nedskrivning av aksjer i Marineholmen Raslab AS pr. 31/12-22 på 1 mill. er reversert i forbindelse med salg av aksjene til Stiftelsen Industrilaboratoriet i oktober 2023. Annen finanskostnad består hovedsakelig av tap i forbindelse med dette salget.

Note 7 gjelder ikke for UiB

Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskapital (nettobudsjetterte virksomheter)

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskapital innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskapital tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskapital til å finansiere investeringer i randsonenvirksomhet. Når virksomhetskapital er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskapital, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskapital er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskapital skal anses som bundet.

<i>Innskutt virksomhetskapital:</i>	Beløp
Innskutt virksomhetskapital 01.01.2023	32 220
Salg av eierandeler i perioden (-)	-31 820
Kjøp av eierandeler i perioden (+)	31 820
Innskutt virksomhetskapital 31.12.2023	32 220
<i>Bunden virksomhetskapital:</i>	
Bunden virksomhetskapital pr. 01.01.2023	39 700
Kjøp av aksjer i perioden	33 706
Bokført verdi solgte aksjer i perioden (-)	-35 706
Reversering av tidligere nedskrivning av aksjer i perioden	1 000
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	-4 982
Bunden virksomhetskapital 31.12.2023	33 719
Innskutt og bunden virksomhetskapital 31.12.2023	65 939
<i>Annen opptjent virksomhetskapital:</i>	
Annen opptjent virksomhetskapital 01.01.2023	8 981
Overført fra periodens resultat	9 977
Overført til/fra bunden virksomhetskapital (+/-)	5 982
Annen opptjent virksomhetskapital 31.12.2023	24 940
Sum virksomhetskapital 31.12.2023	90 879

NORCE er reorganisert i et holdingselskap, NORCE Holding AS. Det er ingen endringer i eierforhold. Transaksjonen er bokført til kostpris.

Aksjer i Vestlandets Innovasjonsselskap AS er nedskrevet med ca. 5 mill. pr. 31/12-23.

Nedskrivning av aksjer i Marineholmen Raslab AS pr. 31/12-22 på 1 mill. er reversert i forbindelse med salg av aksjene til Stiftelsen Industrielaboratoriet i oktober 2023. Tap ved salg er ca. 6 mill.

Overskudd på BOA oppdragsprosjekt i 2023 er ca. 20 mill.

Note 9,10 og 10AB gjelder ikke for UiB

Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

Beløp i 1000 kroner

	Organisasjons- nummer	Antall aksjer	Eierandel	Stemme- andel	Årets resultat i selskapet*	Balanseført egenkapital i selskapet**	Balanseført verdi i virksomhets- regnskapet	Kostpris rapportert til kapital- regnskapet
Aksjer								
Unifond AS	995200090	10 000	100,0 %	100,0 %	0	187	200	200
Universitetet i Bergen Eiendom AS	983231292	400	100,0 %	100,0 %	0	1 192	400	400
NORCE Holding AS	931241559	560	51,9 %	51,9 %		626 498	61 570	61 570
Simula UIB AS	916893957	490	49,0 %	49,0 %	-4 343	13 585	196	196
Vestlandets Innovasjonsselskap AS	987753153	113 627	33,4 %	33,4 %	-8 716	25 793	3 079	8 061
SKiBAS	973199986	1	33,3 %	33,3 %	-2 294	6 773	35	35
Bergen Vitensenter AS	989005049	450	19,0 %	19,0 %	126	12 850	451	451
The Seafood Innovation Cluster AS	913268865	25	11,1 %	14,3 %	-558	2 645	8	8
Øvrige selskap***			0,0 %		0	0	0	0
Sum aksjer					-15 785	689 523	65 939	70 920
Balanseført verdi 31.12.2023					-15 785	689 523	65 939	70 920

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

Aksjer i Vestlandets Innovasjonsselskap AS er nedskrevet med ca. 5 mill. pr. 31/12-23.

Aksjer i Marineholmen Raslab AS er solgt til Stiftelsen Industrielaboratoriet i oktober 2023.

I 2023 er NORCE reorganisert i et holdingselskap, NORCE Holding AS. Det er ingen endringer i eierforhold. Transaksjonen er bokført til kostpris. I noten er egenkapital i holdingselskap, på tidspunkt for reorganisering, registrert som Balanseført egenkapital.

Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022
Anskaffelseskost		
Innkjøpte varer (ferdigvarer) og driftsmateriell	6 207	6 916
Sum anskaffelseskost	6 207	6 916
Sum varebeholdninger	6 207	6 916

Note 13 Kundefordringer

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022
Kundefordringer til pålydende	154 250	163 760
Avsatt til latent tap (-)	-3 500	-2 300
Sum kundefordringer	150 750	161 460

Aldersfordeling kundefordringer:

	31.12.2023	31.12.2022
Ikke forfalt	128 770	131 132
1-30 dager	6 184	21 221
31-60 dager	1 485	-252
61-90 dager	149	511
91-180 dager	9 168	4 888
181-360 dager	3 060	3 680
Over 360 dager	1 933	280
Sum	150 750	161 460

Det er avsatt ca. 2,3 % av fordringsmassen til latent tap. Tapsavsetningen blir beregnet ut fra en vurdering av enkeltfordringer og historisk tap på krav.

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	31.12.2021
Forskuddsbetalt lønn	3 830	3 871
Reiseforskudd	3 197	2 000
Personallån	284	547
Andre fordringer på ansatte	50	599
Forskuddsbetalt leie	27 662	73 397
Andre forskuddsbetalte kostnader	10 862	14 454
Andre fordringer	30 716	11 126
Sum	76 600	105 994

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktiviteter mv (netto-budsjetterte virksomheter)

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte ordinære bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2023	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2022	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver</i>				
Driftsmidler fakultetene uten sentral øremerking	-124 014		-96 864	-27 150
Avsatt til egenfinansiering BOA	99 437		77 978	21 460
Sentre og felles satsninger	5 614		2 829	2 785
Fagmiljø for læringsanalyse (SLATE)	18 040		20 373	-2 332
Senter for klimadynamikk	9 449		10 800	-1 351
Andre oppgaver	43 649		16 373	27 276
SUM konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver	52 176	0	31 488	20 688
<i>Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver</i>				
Mediebudsjetts universitetsbiblioteket, inkl. valutasikring	433		-1 963	2 396
Lån til museumsbutikken	-300		-600	300
Lisensavtale patent	14 495		14 495	0
Pensjonskostnad, buffer	6 000		0	6 000
Administrative systemer/digitaliseringstiltak	2 700		2 000	700
Studenter Ukraina/Russland	8 232		0	8 232
Styrking avsetning campuslisenser	1 600		0	1 600
Andre oppgaver og forskutteringer	-16 995		-5 727	-11 267
SUM vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	16 167	0	8 206	7 961
<i>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>				
Møllendalsveien 61, brukerutstyr	15 600		18 100	-2 499
Utstyr i odontologibygget - sentral avsetning	11 554		12 554	-1 000
Salgsinntekter bygg (sparing)			1 004	-1 004
Sikring av samlinger			-51	51
Forskutteringer	-17 169		-26 429	9 261
SUM vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	9 986	0	5 177	4 809
<i>Påbegynte investeringsprosjekter</i>				
Allegaten 70 og Jahnebakken 3, Klimaklynge	350		11 090	-10 740
Salg av bygg inkl. forsinkede, vedtatte salg	-9 607		-16 690	7 083
Universell utforming	10 973		11 259	-286
A41 - Nye varmepumper RFB	48 604		16 775	31 829
Prof. Keyser gt. 1, U. Pihls hus - Oppgradering	4 373		5 303	-930
NGH Sør, prosjektering	8 784		6 423	2 361
Sikringstiltak UMUB	9 024		2 450	6 573
Undervisnings- og laboratoriearealer Realfagbygget	1 396		41 712	-40 316
Læringsarealer, oppgradering og tilpasning, Klimaklyngen	3 957		4 000	-43
Nybygg Griegakademiet - skisseprosj.	10 563		4 648	5 914
Vitenskapelig utstyr	14 155		12 781	1 374
Andre påbegynte byggprosjekter og forskutteringer	-61 917		-78 644	16 726
SUM påbegynte investeringsprosjekter	40 654	0	21 108	19 546
Sum Kunnskapsdepartementet	118 982	0	65 979	53 003
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (netto-budsjetterte)	118 982	0	65 979	53 003
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				53 003

Del I, inntektsførte bevilgninger er spesifisert nederst i noten.

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktiviteter mv (netto-budsjetterte virksomheter) (forts.)

Del II: Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver:

	Avsetning pr. 31.12.2023	Avsetning pr. 31.12.2022	Endring i perioden
Statlige etater (unntatt NFR og RFF)			
Statlige etater	144 319	148 608	-4 289
Sum andre statlige etater (unntatt NFR og RFF)	144 319	148 608	-4 289
Norges forskningsråd			
NFR	-104 202	-5 623	-98 579
Sum Norges forskningsråd	-104 202	-5 623	-98 579
Regionale forskningsfond			
Regionale forskningsfond	144	297	-153
Sum regionale forskningsfond	144	297	-153
Andre bidragsytere			
Kommunale og fylkeskommunale etater	3 200	3 125	75
Organisasjoner og stiftelser	35 260	38 609	-3 348
Næringsliv og private bidragsytere	15 236	21 942	-6 707
Øvrige andre bidragsytere	56 698	49 186	7 512
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	152 900	134 936	17 964
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	7 297	10 116	-2 819
Sum andre bidrag	270 591	257 914	12 677
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	270 591	257 914	12 677
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	310 853	401 196	-90 343
Gaver og gaveforsterkninger			
Gaver og gaveforsterkning	19 000	50 000	-31 000
Sum gaver og gaveforsterkninger	19 000	50 000	-31 000
Sum ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver mv	329 853	451 196	-121 343
Sum fordringer knyttet til tilskudd og overføringer	468 020	341 083	126 937

Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger (utsatt inntektsføring)

	Forpliktelse pr. 31.12.2023	Forpliktelse pr. 31.12.2022	Endring i perioden
Sum ikke inntektsførte bevilgninger	0	0	0

Avsetninger til andre formål og investeringer fra Kunnskapsdepartementet	Bevilgning for 2023	Avsetning pr. 31.12.2023 i kr	Avsetning pr. 31.12.2023 i pst.
Avsetninger til andre formål	4 212 077	68 342	2 %
Avsetninger til investeringer	4 212 077	50 640	1 %
Sum avsetninger fra Kunnskapsdepartementet	4 212 077	118 982	3 %

Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver:

I hovedsak tiltak som er forutsatt gjennomført i 2023. I tillegg til beløpene som er spesifisert i tabellen består utsatt virksomhet blant annet av midler som er satt av til ulike forskningssatsninger, Senter for krisepsykologi, administrative systemer og ubrukt del av tildeling til Holbergprisen. Det er negativ avsetning på fakultetenes frie annuum, men fakultetene har positive avsetninger på øremerkede tiltak.

Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver:

I hovedsak midler som er vedtatt brukt i senere perioder (sparing) til driftsoppgaver.

Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter:

I hovedsak midler som er vedtatt brukt i senere perioder (sparing) til investeringsprosjekter. Prosjektene kan være igangsatt.

Påbegynte investeringsprosjekter:

I hovedsak påbegynte byggprosjekter.

Andre departementer:

Det er ingen midler fra andre departementer i 2023 som er definert som bevilgning. Andre finansieringskilder er ikke skilt ut fra resten da det er vanskelig å skille ut kostnader og inntekter knyttet til det. Det forutsettes at det er kostnader som følger inntekter her.

Forskuttering knyttet til KD-bevilgning er forholdsmessig fordelt der det er positive overføringer. De positive overføringene stilles som sikkerhet for forskuttering. Over A77:E206føring av midler som i 2023 er bevilget over egne kapitler/poster er holdt utenfor forskutteringsgrunnlaget. Forskutteringer muliggjør igangsetting av andre tiltak mot midlertidig inndekning i tiltak som er under sparing.

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktiviteter mv (netto-budsjetterte virksomheter) (forts.)

Spesifikasjon Del I: Inntektsførte bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2023	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2022	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<u>Konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver</u>				
Bibliotekformål ved UB, drift	1 217		4 258	-3 041
Bibliotekformål ved UB, mediekjøp	1 314		1 996	-683
Museumsformål ved Universitetsmuseet i Bergen	-14 078		-16 511	2 433
Sentre og felles satsninger	5 614		2 829	2 785
Driftsmidler fakultetene uten sentral øremerking	-124 014		-96 864	-27 150
Avsatt til egenfinansiering BOA	99 437		77 978	21 460
Sentraladministrasjon og IT-infrastruktur	-5 184		-3 694	-1 489
Bygningsdrift	-3 456		-20 876	17 420
Bygningsdrift inneleie arealer	-9 171			-9 171
Bygningsdrift energi	3 357			3 357
Verdensledende miljøer	5 355		5 311	44
Internasjonalisering	5 368		6 147	-780
Klimasatsing	3 173		2 447	726
Senter bærekraftig arealutvikling	4 793		4 122	671
Likestillingsarbeid	3 557		3 746	-189
Hovedtillitsvalgte	8 901		6 868	2 034
Forskningsetisk komite REK III	82		785	-703
Norsk for fremmedspråkelige	-92		50	-142
Studiesenter i England og Tyskland	3 232		7 285	-4 053
DigUiB	774		0	774
Sikring av samlinger	3 969			3 969
Kompensasjon NFR-midler Sarssenteret	20 000		0	20 000
Holbergprisen inkl. prispenger	771		1 971	-1 201
UH-nett vest	1 619		2 141	-523
Tungregnemaskin/Sigma2	0		-1 384	1 384
Fagmiljø for læringsanalyse (SLATE)	18 040		20 373	-2 332
Språksamlingen	7 875		8 670	-795
Senter for krisepsykologi	4 750		4 026	724
Senter for klimadynamikk	9 449		10 800	-1 351
Partnerskap i lærerutdanning	801		792	9
Jussformidlingen	1 423		1 134	289
Khrono	5 550		2 014	3 536
Administrative systemer	-4 809		-5 747	938
Studieavgift for utenlandske studenter utenfor EØS og Sveits	4			4
Inndekning til faktisk tilbakebetalte EU-midler	1 236			1 236
Dekke negativ saldo fak. 19 (Crop)	1 057			1 057
Andre forskutteringer konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppg	-55 985		-42 638	-13 348
Andre tiltak samt restmidler på drift	46 246		43 458	2 788
SUM konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver	52 176		31 488	20 688
<u>Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver</u>				
Mediebudsjetts universitetsbiblioteket, inkl. valutasikring	433		-1 963	2 396
Lån til museumsbutikken	-300		-600	300
Lisensavtale patent	14 495		14 495	0
Avsatt til tilbakeleie av Vektergården			10 000	-10 000
Pensjonskostnad, buffer	6 000			6 000
Administrative systemer/digitaliseringstiltak	2 700		2 000	700
Vestlandslegen			5 000	-5 000
Europeiske allianser			1 000	-1 000
Studenter Ukraina/Russland	8 232			8 232
Styrking avsetning campusliser	1 600			1 600
Ekstra nedbetaling forskuttering	10 800		20 160	-9 360
Forskutteringer vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	-27 795		-41 888	14 093
SUM vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	16 167		8 206	7 961
<u>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</u>				
Utstyr i odontologibygget - sentral avsetning	11 554		12 554	-1 000
Møllendalsveien 61, brukerstyr	15 600		18 100	-2 499
Salgsinntekter bygg (sparing)			1 004	-1 004
Sikring av samlinger			-51	51
Forskutteringer vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	-17 169		-26 429	9 261
SUM vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	9 986		5 177	4 809

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktiviteter mv (netto-budsjetterte virksomheter) (forts.)

Spesifikasjon Del I: Inntektsførte bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2023	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2022	Endring i perioden
<i><u>Påbegynte investeringsprosjekter (planlagt i 2023)</u></i>				
Inventar	-486		-2 909	2 423
Universell utforming	10 973		11 259	-286
Undervisningsrom	-118		2 821	-2 939
Salg av bygg inkl. forsinkede, vedtatte salg	-9 607		-16 690	7 083
Utstyr og tiltak i odontologibygget	-1 198		1 019	-2 217
Sjøvannsledning HIB	0		792	-792
Forvaltning av UiBs kulturhistoriske bygg	1 742		2 480	-738
Skilting	384		1 951	-1 567
ENØK tiltak - EOS	806		568	238
A41 - Nye varmepumper RFB	48 604		16 775	31 829
Rehabilitering Realfagbygget	5 650		5 651	-1
Nytt sjøvannsanlegg m/energidel-område 3	-7 512		3 774	-11 286
NGH Sør, prosjektering	8 784		6 423	2 361
Studentarealer C18	1 000		1 465	-466
Alrek helseklynge trinn 1, nybygg	-2 023		-1 672	-351
Toppsystem SD-anlegg	-3 876		-4 113	237
Utstyrsbevilgning KD - Museplass 3. Midt- og Nordfløy.	0		-20	20
Møllendalsveien 61, brukerutstyrsbevilgning	0		2 500	-2 500
Allegaten 70 og Jahnebakken 3, Klimaklynge	350		11 090	-10 740
Sikringstiltak UM/UB	9 024		2 450	6 573
Prof. Keyzers gt. 1, U. Pihls hus - Oppgradering	4 373		5 303	-930
Jonas Lies vei 91, BBB - Inkubatorbygg, totalentreprise	-2 000		3 918	-5 918
Ombygging inkl. ventilasjon Christies gate 12	0		1 652	-1 652
Undervisnings- og laboratoriearealer Realfagbygget	1 396		41 712	-40 316
Grønne bygg	-5 892		-1 779	-4 113
Læringsarealer, oppgradering og tilpasning, Klimaklyngen	3 957		4 000	-43
Læringsarealer, oppgradering og tilpasning, JUS (ML1)	0		-1 897	1 898
Studentsenteret - Utførelse uteplass over idrettshall	2 221		-13 330	15 551
Samlokalisering SADM	3 936		-8 581	12 517
Nybygg Griegakademiet - skisseprosj.	10 563		4 648	5 914
Desinfeksjonsanlegg ILAB	6 124		5 210	914
Prosjekter under planlagt vedlikehold	-5 374		-116	-5 258
Møllendalsveien 61, brukerutstyrsbevilgning	935		28	906
Vitenskapelig utstyr	14 155		12 781	1 374
Forskutteringer påbegynte investeringsprosjekter	-69 894		-107 749	37 855
Andre bygg- og vedlikeholdsprosjekter	13 656		29 690	-16 034
<i>Sum påbegynte investeringsprosjekter</i>	<i>40 654</i>		<i>21 108</i>	<i>19 546</i>
Sum Kunnskapsdepartementet	118 982		65 979	53 003
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet	118 982		65 979	53 003

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/Mottatt forskuddsbetaling

Beløp i 1000 kroner

DEL I

<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>	31.12.2023	31.12.2022
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater	9	8 832
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater	1 186	988
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser	2 198	1 603
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private	1 198	4 594
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	57	465
<u>Andre prosjekter</u>	<u>7 230</u>	<u>13 996</u>
<u>Sum fordringer</u>	<u>11 877</u>	<u>30 478</u>

Posten Andre prosjekter består av opptjente ikke fakturerte inntekter og utlegg.

DEL II

<i>Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter</i>	31.12.2023	31.12.2022
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater	12 808	24 207
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater	55	
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser	4 610	3 228
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private	5 876	7 439
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	1 062	14 302
<u>Andre prosjekter</u>	<u>8 035</u>	<u>7 809</u>
<u>Sum gjeld</u>	<u>32 446</u>	<u>56 985</u>

I 2023 er det metodikken for beregning av prosjektfordring og prosjektgjeld endret. Tallene for 2022 er derfor ikke direkte sammenlignbare. Prosjektfordring etter ny metode i 2022 er ca. 19,5 mill., mens prosjektgjeld er ca. 46 mill. Netto prosjektgjeld på 26,5 mill. er lik.

Posten Andre prosjekter består av forskuddsfakturerte inntekter og utlegg.

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	1 361 431	1 338 655
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	69 561	89 042
Andre bankinnskudd	85 293	67 493
<u>Kontanter og lignende</u>	<u>4</u>	<u>5</u>
<u>Sum bankinnskudd og kontanter</u>	<u>1 516 289</u>	<u>1 495 196</u>

Posten Andre bankinnskudd består i hovedsak av inntæktende på konto for EU

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022
Skyldig lønn	64 055	63 816
Skyldige reiseutgifter	4 266	6 727
Annen gjeld til ansatte	-1 077	-1 451
Påløpte kostnader	65 627	81 802
Midler som skal videreformidles til andre**	106 959	98 051
Annen kortsiktig gjeld	6 282	13 850
Sum	246 113	262 796
Midler som skal videreformidles til andre**		
Midler som skal videreformidles andre, EU prosjektkoordinering	83 429	66 133
Midler som skal videreformidles andre, annet BOA	23 531	31 917

Note 19 Avsetninger langsiktige forpliktelser

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022
Gaver	31 262	17 573
Gaveforsterkninger	36 574	32 724
Sum avsetninger langsiktige forpliktelser	67 836	50 297

Likviditet- kontantstrømanalyse

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter		
Innbetalinger		
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)	4 212 077	4 006 597
innbetalinger fra salg av varer og tjenester	770 327	684 311
innbetalinger av tilskudd og overføringer	697 019	714 938
andre innbetalinger	489 450	511 815
Sum innbetalinger	6 168 873	5 917 661
Utbetalinger		
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	3 896 062	3 693 135
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester	1 870 226	1 790 583
andre utbetalinger	316 718	320 408
Sum utbetalinger	6 083 006	5 804 127
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	85 867	113 534
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)	18 780	48 486
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)	-82 284	-226 465
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)	-3 956	
innbetalinger av renter (+)	2 686	
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-64 774	-177 980
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	21 093	-64 445
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	1 495 196	1 559 641
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	1 516 289	1 495 196

* Avstemming	31.12.2023	31.12.2022
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	53 003	-66 877
disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	9 977	2 026
bokført verdi avhendte anleggsmidler	6 254	8 164
ordinære avskrivninger	313 927	333 935
nedskrivning av anleggsmidler	4 237	4 435
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	-82 284	-226 465
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-238 153	-92 668
endring i beholdninger av varer og driftsmateriell	709	-4 122
endring i kundefordringer	10 710	139
endring i leverandørgjeld	15 918	11 795
endring i ikke inntektsført tilskudd og overføringer	-121 343	-30 738
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter	64 774	177 980
endring i andre tidsavgrensingsposter	48 138	-4 068
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	85 867	113 534

Oppstilling av bevilgnings-rapportering

Virksomhetsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsregnskapet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten. Virksomhetsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsenes punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet. Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i

Norges Bank i henhold til bestemmelsen punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på UiBs oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år. Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva UiB har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på UiBs oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som UiB er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Beløp i 1000 kroner

Del I

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev				
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	4 187 415
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70	650
289	Vitskapelege prisar	51	Ludvig Holbergs minnepris	17 847
201	Analyse og kunnskapsgrunnlag	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70 (Drift og utvikling av Centre for the Science of Learning and Technology (SLATE))	6 165
Samlet sum på kapitler og poster under programområde 07 Kunnskapsdepartementet				4 212 077
Sum tildelinger i alt				4 212 077
Sum tildelinger og tilbakebetalinger fra tidligere år				4 212 077

Del II

Beholdninger rapportert i likvidrapport	Note	Regnskap
Oppgjørskonto i Norges Bank		
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	1 338 655
Endringer i perioden (+/-)		22 776
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	17	1 361 431
Øvrige bankkonti Norges Bank		
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	89 042
Endringer i perioden (+/-)		-19 481
Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank	17	69 561

Del III

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet					
Konto	Tekst	Note	31.12.2023	31.12.2022	Endring
6001/820206	Opgjørskonto i Norges Bank	17	1 361 431	1 338 655	22 776
640214/810215	Gaver og gaveforsterkninger	17	69 561	89 042	-19 481

UNIVERSITETET
I BERGEN